GEORGES SIMENON

maigret și hoțul leneș

GEORGES SIMENON

Maigret şi hoţul leneş

În româneşte de Liviu Ţicu

Editura Univers
Bucureşti – 1970

Cuprins

I_____4
II_____23
III_____42
IV_____61
V_____79
VI_____97
VII_____116
VIII_____133

I

Un zgomot asurzitor aproape de capul său îl trezi pe Maigret, şi comisarul, morocănos că a fost deranjat, începu să-şi agite unul din braţe deasupra cuverturii, bătând aerul. Îşi dădea seama că se găsea în pat, lângă soţia lui, care, dezmeticită mai repede decât el, aştepta în întuneric, fără să îndrăznească a zice ceva.

Ceea ce-l deruta – dar numai pentru câteva secunde – era natura acestui zgomot insistent, agresiv şi imperios. Şi i se întâmpla să se înşele astfel numai iarna, când era foarte frig.

Avea impresia că sună deşteptătorul, cu toate că, de când se căsătorise, acesta dispăruse de pe noptieră. Amintirea data încă dinaintea adolescenţei: din copilărie, pe când era ministrant şi ajuta preotul la liturghia de la ora şase. Totuşi ministrase la aceeaşi liturghie şi primăvara şi vara şi toamna. De ce oare amintirea care-i rămăsese şi-i revenea automat era o amintire care-i sugera întuneric, frig, degete înţepenite, ghete ce făceau să pârâie o pojghiţă de gheaţă?

Răsturnă paharul, lucru ce i se întâmpla deseori, şi doamna Maigret aprinse lămpiţa de noapte în clipa în care mâna sa atinse telefonul:

— Maigret... Da...

Era patru şi zece şi afară se simţea o linişte specifică nopţilor reci de iarnă.

— Aici e Fumel, domnule comisar...

— Cum?

Nu auzea bine. Ai fi zis că omul de la celălalt capăt al firului vorbea printr-o batistă.

— Fumel, din arondismentul XVI...

Omul îşi înăbuşea vocea, ca şi cum s-ar fi temut să nu fie auzit de cineva dintr-o cameră alăturată. Neprimind niciun răspuns de la comisar, adăugă:

— Aristide...

Aa, Aristide Fumel, da! Maigret se trezise şi se întreba de ce dracu inspectorul Fumel, din arondismentul XVI, îl scula din somn la orele patru dimineaţa.

Şi apoi, de ce vocea lui suna atât de misterioasă, aproape complice.

— Nu ştiu dacă fac bine că vă telefonez... L-am anunţat imediat pe şeful meu direct, pe comisarul... Mi-a spus să chem Parchetul şi am vorbit cu ofiţerul de gardă...

Doamna Maigret, deşi nu auzea decât replicile soţului, se sculă, căută papucii cu vârful piciorului, îşi puse halatul de casă vătuit şi se îndreptă spre bucătărie, unde se auzi mai întâi zgomotul gazelor, apoi apa care curgea în ibric.

— Nu se prea ştie ce e de făcut... Mă auziţi? Ofiţerul de serviciu mi-a ordonat să mă întorc la locul cu pricina şi să-l aştept. Nu eu am descoperit cadavrul, ci doi agenţi pe biciclete.

— Unde?

— Cum?

— Te întreb, unde?

— La Bois de Boulogne... Pe drumul Poteaux... Îl ştiţi?... Dă în strada Fortunée, nu departe de Porte Dauphine. E vorba de un om în etate... aproape cam

de vârsta mea. După câte mi-am putut da seama, nu are nimic în buzunare, niciun act... bineînţeles că n-am clintit corpul... Nu ştiu de ce, dar mi se pare ceva ciudat şi am preferat să vă telefonez dumneavoastră... Ar fi mai bine ca cei de la Parchet să nu ştie...

— Mulţumesc, Fumel...

— Trebuie să mă întorc acolo, s-ar putea să sosească mai repede ca de obicei...

— Unde te afli?

— La postul Faisanderie... Ce-aţi spus? Puteţi să veniţi?

Maigret ezită, moleşit de căldura patului.

— Da.

— Ce le veţi spune?

— Nu ştiu încă. Voi găsi eu ceva.

Se simţea umilit, aproape furios, dar nu era pentru prima dată de vreo şase luni încoace. Bunul Fumel n-avea nicio vină. Doamna Maigret, din pragul uşii, îi recomandă:

— Îmbracă-te bine. E al naibii de frig.

Dând perdeaua la o parte, Maigret observă flori de gheaţă pe geamuri. Becurile aveau o lumină aparte, pe care n-o remarci decât în nopţile geroase. Pe bulevardul Richard-Lenoir, nici ţipenie de om, niciun zgomot; doar în faţă o singură fereastră luminată, fără îndoială camera vreunui bolnav.

Acum era obligat să trişeze. Îl obligau cei de la Parchet, cei de la Ministerul de Interne, în fine, toţi aceşti noi legislatori ieşiţi din şcoli superioare, care-şi puseseră în cap să organizeze lumea conform micilor lor idei.

În ochii lor, poliţia constituia un angrenaj inferior, de care Justiţia, scrisă cu majusculă, se cam ruşina.

Trebuia să n-ai încredere în ea, să n-o slăbeşti din ochi, să nu-i laşi decât un rol subaltern.

Fumel, ca şi Janvier, ca şi Lucas şi ca încă vreo douăzeci din colaboratorii lui Maigret făceau parte din vechea gardă, dar ceilalţi începuseră să se adapteze noilor metode şi regulamente, gândindu-se numai la pregătirea unor examene care să-i facă să avanseze cât mai repede.

Şi bietul Fumel, care nu putuse avansa niciodată, pentru că era incapabil să-şi însuşească ortografia şi felul cum se redactează un raport!

Procurorul, sau unul din locţiitorii săi, ţinea să fie totdeauna primul anunţat, primul la locul crimei, însoţit de un judecător de instrucţie încă buimac de somn, şi aceşti domni îşi dădeau părerea ca şi cum s-ar fi priceput mai bine ca oricine la criminali şi ca şi cum toată viaţa n-ar fi făcut altceva decât să descopere cadavre.

Cât despre poliţie... era însărcinată cu chestiunile de procedură...

— Veţi face aşa şi aşa... Îl veţi înhăţa pe cutare şi îl veţi aduce în cabinetul meu...

— Mai ales, nu-i puneţi întrebări! Totul să se petreacă conform regulamentelor... Şi câte mai erau! Jurnalul oficial publica o mulţime de texte, adesea contradictorii, încât nici ei nu mai ştiau cum s-o scoată la capăt şi trăiau cu groaza permanentă de a nu fi prinşi cu greşeala, dând astfel prilej avocaţilor să protesteze.

Se îmbrăcă bombănind. De ce oare în nopţile de iarnă, când era trezit astfel, cafeaua avea un gust aparte? Până şi mirosul din cameră era deosebit, amintindu-i de casa părintească, atunci când era silit să se scoale la cinci şi jumătate dimineaţa.

— Telefonezi la birou ca să-ţi trimită o maşină?

Nu. Dacă ar ajunge acolo cu o maşină a poliţiei, ar risca să i se ceară socoteală.

— Telefonează la staţia de taxiuri...

Banii nu-i vor fi decontaţi decât în cazul în care ar fi fost vorba într-adevăr de o crimă şi numai dacă l-ar fi prins pe asasin într-un răstimp foarte scurt. Acum, banii daţi pe taxiuri nu mai erau înapoiaţi decât în caz de succes. Chiar şi atunci însă, trebuia să dovedeşti că nu te-ai fi putut duce altfel la locul crimei.

Soţia îi întinse un fular mare de lână.

— Ţi-ai luat mănuşile?

Maigret îşi cercetă buzunarele paltonului.

— Nu vrei să iei ceva în gură?

Nu-i era foame. Părea îmbufnat, dar în fond erau momentele care-i plăceau cel mai mult şi pe care le va regreta foarte mult, odată ieşit la pensie.

Coborî scara şi zări la uşă un taxi ce scotea un fum alb din toba de eşapament.

— La Bois de Boulogne... Cunoşti drumul către Poteaux?

— Ar fi ruşinos să nu-l cunosc, după treizeci şi cinci de ani de meserie...

De fapt, cam cu asta se consolau cei de-o vârstă cu el, pentru faptul că îmbătrâneau.

Bancheta era îngheţată. Întâlniră numai câteva maşini, autobuze goale ce se îndreptau către capătul lor de linie. Barurile de dimineaţă nu erau încă luminate. Pe Champs-Elysées, femeile de serviciu făceau curăţenie în birouri.

— Iar au lichidat vreo fată?

— Nu ştiu... Nu cred...

— Îmi ziceam eu că pe o vreme ca asta nu se prea găsesc mulţi clienţi în Bois de Boulogne.

Chiar şi pipa avea alt gust. Îşi înfundă mâinile în buzunare, gândindu-se că trecuseră cel puţin trei luni de când nu-l mai văzuse pe Fumel, pe care-l cunoştea de... aproape de când intrase în poliţie, de pe vremea când lucra la un comisariat de cartier.

Fumel era cam urât şi compătimit în bătaie de joc, mai întâi pentru faptul că părinţii săi avuseseră ideea să-l boteze Aristide şi apoi pentru că, în ciuda fizicului dezagreabil, avea întotdeauna drame sentimentale.

Se însurase dar după un an nevasta îl părăsise fără să-i lase nicio adresă. Răscolise întreg pământul ca s-o găsească. Ani în şir semnalmentele soţiei sale se aflaseră în buzunarele tuturor poliţiştilor şi jandarmilor din Franţa, şi Fumel dădea fuga la morgă ori de câte ori era pescuit în Sena vreun cadavru de femeie.

Chestiunea devenise cunoscută de toată lumea.

— N-o să-mi scoată nimeni din cap că i s-a întâmplat o nenorocire şi că de fapt asta este o răzbunare prin care au vrut să lovească în mine...

Unul din ochi îi era fix, mai albicios decât celălalt, aproape transparent, ceea ce făcea ca privirea sa să fie stânjenitoare.

— Am s-o iubesc toată viaţa... Şi ştiu că într-o buna zi am s-o regăsesc...

Îşi mai păstra oare speranţa şi la cincizeci şi unu de ani? Asta nu-l împiedica însă ca, periodic, să se îndrăgostească, şi soarta continua să-l persecute, deoarece fiecare aventură a sa atrăgea complicaţii de necrezut şi sfârşea prost.

Fusese chiar acuzat de proxenetism, şi aparenţele erau împotriva lui, din pricina unei prostituate care-şi bătuse joc de el, şi n-a lipsit mult să fie şters din rândurile poliţiei.

Cum reuşea el, atât de naiv şi neîndemânatic în chestiunile care-l priveau, să fie totuşi unul dintre cei mai buni inspectori din Paris?

Taxiul trecu de Porte Dauphine, coti la dreapta în Bois de Boulogne, unde se zări lumina unei lanterne. Ceva mai încolo puteau fi văzute nişte umbre pe marginea unei alei.

Maigret coborî din maşină şi plăti şoferului. O siluetă se apropie de el:

— Ce bine că ai sosit înaintea lor... suspină Fumel tropăind petru a-şi încălzi picioarele amorţite de frig.

Două biciclete erau rezemate de un copac. Cei doi agenţi în pelerină loveau şi ei pământul, şi lângă ei un domn scund cu pălărie gri-perle îşi privea ceasul nerăbdător.

— Doctorul Boisrond, de la Starea civilă...

Maigret îi strânse mâna distrat şi se îndreptă către o mogâldeaţă întunecată, la baza unui copac. Fumel aprinse lanterna.

— Domnule comisar, eu cred, explică el, că vei înţelege ce vreau să spun... După mine, e ceva suspect...

— Cine l-a descoperit?

— Aceşti doi agenţi în timp ce-şi făceau rondul...

— La ce oră?

— La trei şi douăsprezece minute... La început au crezut că e un sac aruncat la marginea drumului...

Într-adevăr, aşa cum zăcea pe pământ, între ierburile ţepene de ger, omul nu era decât o grămadă informă. Nu stătea întins în lungime, ci încovrigat, aproape ca un bulgăre, din care ieşea doar o mână, crispată încă, de parcă ar fi încercat să apuce ceva.

— Din ce cauză a murit? întrebă Maigret pe medic.

— N-am îndrăznit să mă ating de el înainte de

venirea Parchetului, dar, după cât pot să-mi dau seama, craniul i-a fost fracturat de una sau mai multe lovituri date cu un obiect greu...

— Craniul? insistă comisarul, deoarece la lumina lanternei, acolo unde trebuia să fie faţa, el nu văzu decât resturi de piele tumefiată şi năclăită de sânge.

— Înainte de autopsie nu mă pot pronunţa, dar aş jura că aceste lovituri i-au fost date după aceea, când omul era deja mort, sau gata să-şi dea sufletul...

Fumel, privindu-l pe Maigret în semiobscuritate, zise:

— Vedeţi de ce v-am chemat?

Hainele erau de bună calitate, fără să fie luxoase, la fel ca cele pe care le poartă, de pildă, funcţionarii sau pensionarii.

— Şi zici că n-are nimic în buzunare?

— Am pipăit cu grijă, dar n-am simţit niciun obiect... Acum priviţi în jur...

Fumel îndreptă lumina înspre pământ, în jurul capului, dar nu se vedea nicio pată de sânge.

— Nu aici a fost lovit. Doctorul e de aceeaşi părere, deoarece având în vedere rănile, ar fi trebuit să sângereze din abundenţă. Deci a fost adus în Bois de Boulogne, bineînţeles cu maşina. Ba mai mult, s-ar zice, ţinând cont de poziţia lui, că a fost împins din maşină fără ca cei care-l transportau să-şi fi dat măcar osteneala să coboare.

Bois de Boulogne, cu lampadarele sale răspândite ici şi colo, care formau un cerc regulat de lumină albă, era tăcută şi nemişcată ca un decor de teatru.

— Atenţie, cred că ei sunt...

Dinspre Porte Dauphine venea o maşină lungă şi neagră, care căuta drumul, şi Fumel îşi agită lanterna, apoi se repezi spre portieră.

Maigret, trăgând des din pipă, stătea deoparte.

— Aici, domnule substitut... Comisarul de poliţie, care a trebuit să se ducă la spitalul Cochin pentru un proces-verbal de constatare, va fi aici peste câteva minute...

Maigret îl recunoscuse pe magistrat, un tip înalt şi slab, de vreo treizeci de ani, foarte elegant, care se numea Kernavel. Îl recunoscu de asemenea şi pe judecătorul de instrucţie, cu care avusese ocazia să lucreze de câteva ori şi care nu se hotărâse încă dacă să rămână cu cei vechi sau să treacă în tabăra celor noi: un anume Cajou, un brunet de vreo patruzeci de ani. Cât despre grefier, acesta stătea cât mai departe cu putinţă de cadavru, ca şi cum s-ar fi temut să nu vomite din cauza lui.

— Cine... începu substitutul.

Văzu silueta lui Maigret şi se încruntă.

— Scuzaţi-mă. Adineauri nu v-am văzut. Cum se face că sunteţi aici?

Maigret se mulţumi cu un gest vag, adăugând şi mai vag:

— O întâmplare.

Şi Kernavel, nemulţumit, se făcu din clipa aceea că nu se adresează decât lui Fumel:

— De fapt, despre ce este vorba?

— Doi agenţi pe biciclete, făcându-şi rondul, au zărit corpul, acum vreo oră şi ceva. L-am anunţat numaidecât pe comisarul de poliţie, dar, aşa cum v-am spus, trebuia să treacă mai întâi pe la spitalul Cochin pentru un proces-verbal urgent, şi m-a însărcinat să previn Parchetul. Imediat după aceea, l-am chemat pe doctorul Boisrond.

Substitutul îl căută pe doctor cu privirea.

— Ce-aţi descoperit, domnule doctor?

— Fractură de craniu; probabil fracturi multiple...

— Accident? Nu credeţi că a fost lovit de vreo maşină?

— A fost lovit de mai multe ori, în cap mai întâi, apoi în faţă cu un obiect foarte greu.

— Deci, sunteţi sigur că este vorba de o crimă?

Maigret ar fi putut să tacă şi să-l lase să facă şi să zică ce-o vrea, dar, făcând un pas înainte zise:

— Nu s-ar câştiga ceva timp anunţându-i pe specialiştii de la Identitatea judiciară?

Şi de data asta, substitutul i se adresă tot numai lui Fumel:

— Trimite pe unul din agenţi să telefoneze...

Se învineţise de frig. În jurul mortului, tuturor le era frig.

— Vreun vagabond?

— Nu e îmbrăcat ca un vagabond, şi apoi, pe o vreme ca asta nu prinzi niciunul prin Bois de Boulogne.

— Jefuit?

— După câte mi-am dat seama, n-are nimic prin buzunare.

— Un om care se întorcea acasă şi care a fost atacat?

— Nu se vede sânge pe pământ. Doctorul crede, ca şi mine, că nu aici a fost comisă crima.

— În acest caz, se pare că avem de-a face cu o răfuială.

Tonul peremptoriu al substitutului lăsa să se întrevadă satisfacţia că găsise soluţia problemei.

— Crima o fi fost comisă în Montmartre şi ticăloşii care au săvârşit-o s-au descotorosit de corp, aruncându-l aici...

Se întoarse către Maigret:

— Nu cred, domnule comisar, că afacerea v-ar putea ispiti. Cu siguranţă că aveţi anchete mai importante în curs. Apropo! Unde aţi ajuns în legătură cu *hold-up*-ul[1] de la oficiul poştal din arondismentul XIII?

— Nicăieri încă.

— Şi cu cele dinainte? Îmi puteţi spune câte au fost, numai la Paris, în cincisprezece zile?

— Cinci.

— Este exact cifra la care mă gândeam. Tocmai de asta sunt surprins că vă găsesc aici, ocupându-vă de o afacere fără importanţă.

Nu era prima dată când Maigret auzea placa asta. Domnii de la Parchet erau înspăimântaţi de valul de criminalitate – cum obişnuiau ei să spună – şi, mai ales, de furturile spectaculoase care, în ultimul timp, aşa cum se întâmpla în anumite perioade, se înmulţiseră.

Asta însemna că o nouă bandă, un nou „gang”, pentru a folosi termenul atât de drag gazetarilor, se forma recent.

— Şi n-aţi găsit niciun indiciu?

— Niciunul.

Nu era întru totul adevărat. Dacă nu avea indicii propriu-zise, în schimb îşi făcuse o idee plauzibilă, pe care faptele păreau s-o confirme. Dar asta nu interesa pe nimeni, şi mai ales pe cei de la Parchet.

— Ascultă, Cajou, te vei ocupa de afacerea asta. Şi dacă vrei să m-asculţi, fă în aşa fel încât să se vorbească de ea cât mai puţin. Este un fapt divers, banal, o crimă odioasă, şi, pe legea mea, dacă derbedeii ăştia încep să se omoare între ei, cu atât

[1] Spargere (engl.).

mai bine pentru toată lumea. Mă înţelegi?

Se adresă din nou lui Fumel:

— Sunteţi inspector în arondismentul XVI?

Fumel dădu din cap afirmativ.

— De cât timp lucraţi în poliţie?

— De treizeci de ani... Mai exact, de douăzeci şi nouă.

Apoi, către Maigret:

— E bine văzut?

— E un om care-şi cunoaşte meseria.

Substitutul îl luă pe judecător deoparte şi-i vorbi în şoaptă. Când se înapoiară, Cajou păru puţin stânjenit.

— Ei bine, domnule comisar, vă mulţumesc că v-aţi deranjat. Voi ţine legătura cu inspectorul Fumel, căruia am să-i dau instrucţiuni. Dacă, la un moment dat, voi socoti că are nevoie de ajutor, am să vă anunţ şi vă voi convoca în cabinetul meu. Aveţi o sarcină prea importantă şi prea urgentă de dus la bun sfârşit, ca să vă mai reţin.

Maigret, palid, nu numai din cauza frigului, strânse atât de tare pipa între dinţi, încât se auzi o uşoară trosnitură a ebonitei.

— Domnilor... zise el în semn de salut.

— Aveţi vreun mijloc de transport?

— Voi găsi un taxi la Porte Dauphine.

Substitutul şovăi, fu pe punctul de a-i propune să-l însoţească, dar comisarul se îndepărtă de-acum, după ce schiţase un salut în direcţia lui Fumel.

Totuşi, o jumătate de oră mai târziu, Maigret ar fi putut fără îndoială să le povestească multe despre mort. Nu era încă sigur şi de aceea preferase să tacă.

De cum se aplecase asupra corpului, avusese impresia că-l mai văzuse undeva. Cu toate că faţa fusese strivită, comisarul ar fi jurat că o recunoaşte.

Nu mai era nevoie decât de o mică dovadă care va fi descoperită după dezbrăcarea cadavrului.

E drept că, dacă aşa era, se va ajunge la acelaşi rezultat cu ajutorul amprentelor digitale.

În staţie găsi acelaşi taxi care-l adusese.

— Gata?

— Du-mă acasă, în bulevardul Richard Lenoir.

— Am înţeles. A mers repede... Cine este?

În Piaţa Republicii un bar era deschis, şi Maigret vru să oprească ca să ia un păhărel. Dar n-o făcu, dintr-un soi de pudoare.

Soţia se culcase din nou, dar îl auzi urcând scara şi-i deschise uşa. Şi ea se miră:

— Aşa repede?

Apoi adăugă numaidecât cu o voce neliniştită:

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Domnii aceia nu au nevoie de mine.

Îi vorbea foarte puţin de-ale lui. Şi se întâmpla foarte rar să-i povestească despre afacerile din Quai des Orfèvres[2].

— N-ai mâncat?

— Nu.

— Mă duc să-ţi pregătesc micul dejun. Ar trebui să faci cât mai repede o baie ca să te încălzeşti.

Nu-i mai era frig. Mânia îi dispăruse şi îşi simţea sufletul năpădit de melancolie. Nu era singurul de la Poliţia judiciară care se simţea descurajat. Chiar şi directorul pomenise de vreo două ori de demisie. A treia oară nu va mai avea ocazie s-o facă, pentru că se auzea că va fi înlocuit.

Se reorganizau, chipurile. Tinerii cultivaţi şi bine

[2] Pe Quai des Orfèvres se află sediul Poliţiei judiciare din Paris.

crescuţi, ieşiţi din cele mai de vază familii ale ţării, studiau toate problemele în liniştea biroului lor, în căutarea celei mai bune soluţii. Din aceste meditaţii savante ieşeau nişte planuri nemaipomenite, care se traduceau în fiece săptămână prin noi şi noi regulamente.

Şi, înainte de toate, poliţia trebuia să fie un instrument în slujba justiţiei. Un simplu instrument. Or, un instrument nu gândeşte.

Numai judecătorul, din cabinetul său şi procurorul din biroul său impunător puteau să conducă o anchetă şi să dea ordine. Chiar şi pentru executarea acestor ordine, nu mai aveau nevoie de poliţişti de modă veche, de aceşti „mucegăiţi” care, la fel ca Aristide Fumel, nu stăteau prea bine cu ortografia.

Când trebuia în primul rând să mâzgăleşti hârtii, ce să te faci cu aceşti oameni care învăţaseră meseria în stradă şi care trecuseră de la drumurile publice la marile magazine şi la gări, care cunoşteau fiecare haimana, fiecare prostituată şi care, atunci când era nevoie, erau capabili să discute lovitura cu ei, vorbind în limbajul lor.

Acum aveau nevoie de diplome şi de examene la fiecare etapă a carierei lor şi Maigret, când trebuia să aresteze pe careva, nu putea conta decât pe cei câţiva „bătrâni” din echipa sa.

Nu se gândeau încă să-l îndepărteze. Erau răbdători, ştiind că nu mai avea decât doi ani până la pensie. Totuşi, nu încetau să-i supravegheze fiecare gest sau acţiune.

Nu se făcuse încă ziuă şi el îşi lua micul dejun în timp ce la casele de peste drum ferestrele se luminau una câte una. Din cauza telefonului primit, era de pe acum moleşit, ca atunci când nu dormi de ajuns.

— Fumel e cel saşiu?

— Da.

— Şi căruia i-a plecat soţia?

— Da.

— S-ar părea că s-a măritat în America de Sud şi că are o droaie de copii.

— El ştie?

— La ce bun?

La birou de asemenea sosi înainte de vreme şi, cu toate că soarele răsărise, trebui să aprindă lampa cu abajur verde.

— Dă-mi te rog permanenţa de la Faisanderie.

Nu făcuse bine. Nu voia să devină sentimental.

— Alo!... Inspectorul Fumel este acolo?... Cum?... Îşi scrie raportul?...

Iarăşi hârtii, formulare, timp pierdut.

— Tu eşti, Fumel?

Acesta vorbea din nou cu o voce înăbuşită, ca şi cum ar fi telefonat pe ascuns.

— Identitatea judiciară şi-a terminat treaba?

— Da. Au plecat acum o oră.

— Medicul legist a fost la faţa locului?

— Da. Cel nou.

Şi medicul legist era nou. Bătrânul doctor Paul, care, cu toţi cei şaptezeci şi şase de ani ai săi mai făcea încă autopsii, murise şi fusese înlocuit de un oarecare Lamalle.

— Ce zice?

— Ca şi confratele său. Omul n-a fost omorât acolo. Nu e nicio îndoială c-a avut o hemoragie puternică. Ultimele lovituri i-au fost date în faţă, după ce victima murise.

— A fost dezbrăcat?

— În parte.

— N-ai recunoscut un tatuaj pe braţul stâng?

— De unde ştiţi?

— E un peşte, nu?... Un fel de cal-de-mare...

— Da...

— I s-au luat amprentele?

— Cred că acum tocmai asta fac cei de la fişiere.

— Corpul este la Institutul medico-legal?

— Da... Ştiţi... Am fost foarte indignat azi-noapte... Nici acum nu mi-a trecut. Dar n-am îndrăznit...

— Poţi chiar să scrii în raportul tău că, după toate probabilităţile, victima este un anume Honoré Cuendet, de origină elveţian, din cantonul Vaud, care, cu mult timp în urmă, a petrecut cinci ani în Legiunea străină.

— Numele ăsta parcă îmi spune ceva... Ştiţi cumva unde locuia?

— Nu. Dar ştiu unde locuieşte mama lui, dacă mai trăieşte. Aş prefera să fiu primul care s-o anunţe.

— Au să afle *ei.*

— Mi-e egal. Notează-ţi adresa, dar să nu te duci până nu-ţi voi trimite eu vorbă. Pe strada Mouffetard. Numărul nu-l ştiu. Stă la mezanin, deasupra unei brutării, aproape colţ cu strada Saint-Medard.

— Mulţumesc.

— Pentru puţin. Rămâi la birou?

— Îmi mai trebuie încă vreo două-trei ore ca să scriu raportul ăsta blestemat.

Maigret nu se înşelase şi simţea o oarecare satisfacţie, dar în acelaşi timp parcă şi o umbră de tristeţe. Ieşi din birou, urcă un etaj şi intră la serviciul fişelor, unde lucrau oameni în bluze cenuşii.

— Cine se ocupă cu amprentele mortului din Bois de Boulogne?

— Eu, domnule comisar.

— Ai găsit?
— Chiar acum.
— Cuendet?
— Da.
— Mulţumesc.

Acum era aproape vesel. Străbătu câteva culoare şi ajunse în mansarda Palatului Justiţiei. În birourile Identităţii judiciare îl găsi pe vechiul său prieten Moers, aplecat de asemenea asupra unor hârtii. Niciodată nu se îngrămădiseră atâtea hârtii ca în ultimele şase luni. Altădată, desigur, partea administrativă era destul de importantă, dar, Maigret calculase că, de câtva timp încoace, ea lua optzeci şi opt la sută din timpul poliţiştilor de la toate serviciile.

— Ţi-au adus hainele?
— Ale tipului din Bois de Boulogne?
— Da.

Moers îi indică pe doi colaboratori ai săi care scuturau nişte saci mari de hârtie în care fuseseră băgate hainele mortului. Aşa se obişnuia, asta fiind prima operaţie tehnică. Trebuiau culese toate firicelele de praf şi apoi supuse analizei, ceea ce adesea aducea indicaţii preţioase privitoare la profesia necunoscutului, de exemplu, sau a locului unde obişnuia să-şi ducă viaţa, iar alteori chiar asupra locului unde fusese comisă crima.

— Buzunarele?
— Goale. Nici ceas, nici portmoneu, nici chei. Nici măcar o batistă. Absolut nimic.
— Dar etichetele de pe lenjerie şi haine?
— N-au fost nici smulse, nici descusute. Am notat numele croitorului. Vreţi să-l ştiţi?
— Nu acum. Omul a fost identificat.
— Cine este?

— O veche cunoştinţă de-a mea, un anume Cuendet.

— Un răufăcător?

— Un om liniştit, probabil cel mai liniştit dintre spărgători.

— Credeţi că vreun complice i-a făcut-o?

— Cuendet n-a avut niciodată complici.

— De ce a fost omorât?

— Tocmai asta mă întreb şi eu.

Şi aici se lucra la lumină artificială, cum se întâmplă azi în majoritatea birourilor din Paris. Cerul avea culoarea oţelului şi, în stradă, şoseaua era atât de neagră, încât părea acoperită de o pojghiţă de gheaţă. Oamenii mergeau repede, lipiţi de case, având înaintea feţei un norişor de aburi.

Maigret îşi regăsi inspectorii. Doi sau trei telefonau; cei mai mulţi scriau rapoarte.

— Nimic nou, Lucas?

— Bătrânul Fernand e căutat peste tot.

— Cineva zice că l-ar fi zărit la Paris acum trei săptămâni, dar nu-i prea sigur.

Un vechi client de-al poliţiei. În urmă cu vreo zece ani, acest Fernand, a cărui identitate precisă n-a fost niciodată cunoscută, făcea parte dintr-o bandă care comisese, în câteva luni, un număr impresionant de spargeri.

Întreaga bandă fusese arestată şi procesul durase aproape doi ani. Şeful murise în închisoare de tuberculoză. Câţiva complici rămăseseră închişi, dar au apucat perioada când, datorită amnistiilor, au fost puşi în libertate unul câte unul.

Maigret nu-i pomenise nimic din toate acestea substitutului înnebunit de „recrudescenţa criminalităţii”. Avea planul său. Anumite detalii ale

recentelor furturi păreau să-i indice că „bătrânii” nu erau străini de acestea şi că formaseră, probabil, o nouă bandă.

Ar fi de ajuns ca unul singur să fie dibuit. Şi pentru aceasta aproape toţi oamenii disponibili lucrau cu răbdare de aproape trei luni. Firul cercetărilor ducea la Fernand. Acum un an fusese eliberat dar, de vreo şase luni i se pierduse urma.

— Soţia lui ce zice?

— Se jură într-una că nu l-a văzut de loc. Vecinii confirmă spusele ei. Nimeni nu l-a văzut pe Fernand în cartier.

— Continuaţi, dragii mei... Dacă sunt căutat... Dacă cineva de la Parchet mă caută...

Ezită.

— Spuneţi-i că m-am dus să iau un păhărel. Sau spuneţi-i ce vreţi.

Doar n-o să-l împiedice nimeni să se ocupe de un om pe care-l cunoştea de treizeci de ani şi care-i era aproape un prieten.

II

I se întâmpla rar să vorbească despre meseria lui, şi mai rar să emită vreo părere despre oameni sau despre instituţiile cărora le aparţin. Nu avea încredere în idei, mult prea precise pentru a se suprapune exact realităţii care, aşa cum îi arătase experienţa, este atât de fluidă.

Numai cu prietenul său Pardon, doctorul din strada Popincourt, i se întâmpla uneori, după cină, să se mai lungească la vorbă, făcându-şi ceea ce s-ar putea numi confidenţe.

Chiar în urmă cu câteva săptămâni, în cursul unei discuţii, îşi deschisese sufletul faţă de el, cu oarecare amărăciune.

Oamenii îşi imaginează, Pardon, că noi suntem aici pentru a descoperi criminali şi pentru a le smulge mărturisiri. Asta este tot una din acele idei false cum sunt atâtea în lume şi cu care te obişnuieşti atât de mult, încât nimănui nu-i trece prin cap să le mai verifice. În realitate, principalul nostru rol este de a proteja statul, mai întâi, guvernul, oricare ar fi el, instituţiile, apoi moneda şi bunurile publice, acelea ale particularilor, şi, abia la urmă de tot, viaţa cetăţenilor. Ai avut vreodată curiozitatea să răsfoieşti Codul penal? Trebuie să ajungi la pagina 177 ca să găseşti texte privind crimele împotriva persoanelor. Într-o zi, mai încolo, când voi ieşi la pensie, am să fac o socoteală exactă. Să admitem că trei pătrimi din

cod, dacă nu chiar patru cincimi, se ocupă de bunurile mobile şi imobile, de falsificarea monedei, de falsuri în actele publice sau particulare, de însuşirea abuzivă a moştenirilor ete., etc., pe scurt de tot ce se referă la bani... Aşa se face că articolul 274, privind cerşetoria la colţ de stradă, trece înaintea articolului 295 care se referă la crima voluntară.

Şi totuşi, în seara aceea, ei cinaseră bine şi băuseră un Saint-Emilion grozav.

— În ziare, de brigada mea criminală, ca să folosesc termenul consacrat, se vorbeşte cel mai mult, deoarece e cea mai spectaculoasă. În realitate, în ochii Ministerului de Interne, noi avem mai puţină însemnătate decât Informaţiile generale sau Secţia financiară, de pildă. Suntem cam în aceeaşi situaţie cu avocaţii de la Curtea cu juri. Noi constituim faţada, dar munca adevărată, din umbră, o fac „specialiştii”.

Tot aşa ar fi vorbit cu douăzeci de ani în urmă? Sau chiar numai cu şase luni în urmă, înaintea acestor transformări la care asista, nemulţumit?

În timp ce traversa, cu gulerul paltonului ridicat, podul Saint-Michel, unde vântul făcea pe toţi trecătorii să se aplece în acelaşi sens, sub acelaşi unghi, mormăi ceva între dinţi.

I se întâmpla destul de des să vorbească cu el însuşi, bombănind nedesluşit, şi într-o zi îl surprinsese pe Lucas spunându-i lui Janvier care era de puţin timp „de-al casei”:

— Nu trebuie să-l iei în seamă. Când boscorodeşte aşa, asta nu înseamnă neapărat că e prost dispus.

În definitiv, nici măcar nu era nefericit. Era frământat de ceva. Pe de o parte atitudinea Parchetului la Bois de Boulogne, iar pe de alta, acest sfârşit stupid al lui Honoré Cuendet, căruia i se

mutilase faţa după ce fusese răpus.

— *Spuneţi-le că m-am dus să iau un păhărel.*

Aici ajunseseră. Ceea ce-i interesa cel mai mult pe aceşti domni era să pună capăt seriei de spargeri care prejudicia băncile, asigurările, casele de economii. De asemenea socoteau că furturile de maşini deveneau prea numeroase.

— Şi dacă ar fi mai bine protejaţi casierii? obiectase el. Dacă nu s-ar încredinţa unui singur om, sau la doi oameni, transportul milioanelor pe un parcurs ce putea fi reperat de oricine?

Prea scump, evident!

Cât despre maşini, era oare normal să laşi lângă trotuar, adesea fără să încui uşa, ba chiar uitând cheia în contact, un obiect valorând o avere, uneori chiar preţul unui apartament obişnuit sau al unei vilişoare la periferie?

E ca şi cum ai lăsa la îndemâna primului venit un colier de diamante sau un portofel conţinând două-trei milioane.

La ce bun? Asta nu-l privea. El nu era decât un instrument, acum mai mult decât oricând, şi aceste chestiuni nu erau de resortul lui.

Ajunse pe strada Mouffetard, unde, cu tot frigul, domnea animaţia obişnuită în jurul tarabelor şi cărucioarelor. Recunoscu două case dincolo de strada Saint-Médard, brutăria strâmtă, cu faţada spoită în galben şi, deasupra, ferestrele joase ale mezaninului.

Casa era veche, îngustă, mai mult înaltă. În fundul curţii, cineva ciocănea un fier.

Urcă scara, unde o frânghie ţinea loc de balustradă, bătu la o uşă, şi numaidecât auzi nişte paşi înăbuşiţi.

— Tu eşti? întrebă o voce, în timp ce clanţa se lăsă

în jos şi uşa se deschise.

Bătrâna se mai îngrăşase, în jos numai, începând de la talie. Avea faţa mai degrabă slabă, umerii înguşti; şoldurile dimpotrivă, deveniseră enorme, într-atât, încât se mişca foarte greu.

Îl privi surprinsă, neliniştită, cu o privire cu care el se obişnuise: cea a oamenilor care se tem tot timpul de vreo nenorocire.

— Vă cunosc, nu-i aşa? Aţi mai fost pe aici... Vă cheamă...

— Comisarul Maigret... murmură el pătrunzând într-o încăpere caldă şi mirosind a tocană.

— Ah, da... Mi-aduc aminte... De data asta, ce mai aveţi să-i reproşaţi...?

Vorbele nu erau duşmănoase, ci mai curând resemnate, un fel de acceptare a fatalităţii.

Îi arătă un scaun. Pe fotoliul tapisat cu o piele cam uzată, singurul din apartament, un căţeluş roşcat îşi arăta dinţii ascuţiţi şi mârâia înfundat în timp ce o pisică albă, cu pete cafenii, de-abia îşi întredeschise ochii verzi.

— Linişte, Toto...

Apoi, comisarului:

— Mârâie numai aşa, dar nu e rău... E câinele fiului meu... Nu ştiu dacă este din cauză că trăieşte cu mine, dar a sfârşit prin a-mi semăna.

Într-adevăr, animalul avea un cap minuscul cu un bot ascuţit, labe firave, dar un corp umflat, care te ducea cu gândul mai curând la un porc, decât la un câine. Trebuia să fi fost foarte bătrân. Dinţii îi erau galbeni, răriţi.

— Au trecut cel puţin cincisprezece ani de când Honoré l-a adunat de pe stradă, cu două labe strivite de o maşină. I-a meşterit un aparat, cu nişte plăcuţe

şi, două luni mai târziu, sărmanul animal, pe care vecinii voiau să-l omoare, mergea la fel ca ceilalţi...

Locuinţa era joasă, destul de întunecoasă, de o curăţenie deosebită. Încăperea servea totodată de bucătărie şi sufragerie, avea o masă rotundă la mijloc, un bufet vechi şi o maşină de gătit olandeză, de un model foarte rar întâlnit azi.

Cuendet trebuie că o cumpărase de la Puces[3] sau de la vreun negustor de obiecte vechi şi o făcuse ca nouă, deoarece lui îi plăcuse întotdeauna să meşterească. Fonta era aproape roşie, arămurile strălucitoare şi se auzea ceva sfârâind.

În stradă negoţul era în toi, şi Maigret îşi aminti că la ultima sa vizită o găsise pe bătrână stând cu coatele pe fereastră unde, în timpul verii, îşi petrecea mai tot timpul privind mulţimea.

— Vă ascult, domnule comisar.

Îşi păstrase accentul tărăgănat din ţara ei, şi, în loc să se aşeze în faţa lui, rămăsese în picioare, în apărare.

— Când l-aţi văzut ultima dată pe fiul dumneavoastră?

— Spuneţi-mi mai întâi dacă l-aţi arestat iar.

Maigret nu ezită decât o secundă şi putu să răspundă fără să mintă:

— Nu.

— Deci îl căutaţi? În acest caz vă răspund numaidecât că nu este aici. N-aveţi decât să vizitaţi apartamentul, cum aţi mai făcut-o. Nu veţi găsi nimic schimbat, cu toate că au trecut mai bine de zece ani de atunci...

Bătrâna îi arătă o uşă deschisă şi Maigret zări o

[3] Marche aux Puces, locul unde se vând obiecte de ocazie la Paris.

sufragerie unde, de fapt, nu se mânca niciodată, plină de bibelouri inutile, de şerveţele, de fotografii înrămate, dintre acelea pe care le găseşti la oamenii de condiţie modestă ce vor cu tot dinadinsul să aibă o cameră de primire.

Comisarul ştia că două camere dădeau în curte, aceea a bătrânei, în care se găsea un pat de fier la care ea ţinea, şi aceea în care stătea uneori Honoré, aproape tot atât de simplă, dar mai confortabilă.

De la parter urca un miros de pâine caldă şi se amesteca în încăpere cu cel de tocană. Maigret era grav, puţin emoţionat.

— Nu-l mai caut, doamnă Cuendet. Aş vrea numai să ştiu...

Deodată ea păru că a înţeles, că a ghicit, şi privirea-i deveni tăioasă, cu o licărire de nelinişte.

— Dacă nu-l căutaţi şi nici nu l-aţi arestat, asta înseamnă...

Avea un păr rar pe un craniu ce părea ridicol de îngust.

— I s-a întâmplat ceva, nu-i aşa?

Maigret lăsă capul în jos.

— Am preferat să vă aduc vestea cu însumi.

— Poliţia a tras în el.

— Nu... Eu...

— Un accident?

— Fiul dumneavoastră e mort, doamnă Cuendet.

Îl privi îndârjită, fără să plângă şi căţeluşul cel roşu, care păru că a înţeles şi el, sări de pe fotoliu şi veni să se gudure pe lângă picioarele ei groase.

— Cine a făcut asta?

Şuieră aceste cuvinte printre dinţii rari, ca ai animalului care începuse din nou să mârâie.

— Nu ştiu. A fost omorât, nu se ştie nici măcar

unde.

— Atunci, de unde ştiţi dumneavoastră...

— I s-a găsit corpul azi-dimineaţă, pe o alee din Bois de Boulogne.

Ea repetă, neîncrezătoare, ca şi cum ar fi adulmecat vreo cursă:

— La Bois de Boulogne? Ce-ar fi putut căuta el la Bois de Boulogne?

— Totuşi acolo a fost descoperit. A fost omorât în altă parte şi apoi transportat cu maşina.

— Pentru ce?

Răbdător, el voia s-o menajeze şi nu se grăbi cu răspunsul.

— Aceeaşi întrebare ne-o punem şi noi.

Cum ar fi explicat el judecătorului de instrucţie, de pildă, relaţiile sale cu Cuendet? Nu-l cunoscuse numai în biroul său din Quai des Orfèvres. Şi nu fusese de ajuns numai o anchetă de mântuială.

Asta însemna treizeci de ani de meserie şi câteva vizite în acest apartament unde nu se simţea un străin.

— Tocmai pentru a-i descoperi pe ucigaşii săi, am nevoie să ştiu când l-aţi văzut pentru ultima oară. De câteva zile n-a mai dormit aici, nu-i aşa?

— La vârsta lui ai tot dreptul...

Apoi, întrerupându-se, cu ochii plini de lacrimi:

— Unde este acum?

— Îl veţi vedea mai târziu. Un inspector vă va căuta.

— A fost transportat la morgă?

— Da. La Institutul medico-legal.

— A suferit?

— Nu.

— A fost împuşcat?

Lacrimile îi şiroiau pe obraji, dar fără hohote, şi-l privea într-una pe Maigret cu o urmă de neîncredere.

— A fost lovit.

— Cu ce?

Ai fi zis că voia să reconstituie în minte moartea fiului ei.

— Nu se ştie. Cu un obiect greu.

Instinctiv, ea îşi duse mâna la cap făcând o strâmbătură de durere.

— Pentru ce?

— O vom afla, vă jur. Tocmai pentru asta mă aflu acum aici şi am nevoie de dumneavoastră. Staţi jos, doamnă Cuendet.

— Nu pot.

Totuşi, genunchii îi tremurau.

— N-aveţi nimic de băut?

— Vă e sete?

— Nu. Mă gândeam la dumneavoastră. Ar fi bine să luaţi un păhărel.

Îşi amintea că bătrânei îi cam plăcea să bea, şi, într-adevăr, ea se duse la bufetul din sufragerie, de unde luă o sticluţă cu rachiu alb. Chiar şi într-un moment ca acesta, simţea nevoia să trişeze un pic:

— O păstram pentru fiul meu... Uneori, după cină, mai lua câte o picătură...

Umplu două pahare cu fundul gros.

— Mă întreb, repetă ea, de ce a fost omorât? Un băiat care n-a făcut rău nimănui vreodată, omul cel mai liniştit, cel mai blând de pe faţa pământului. Nu-i aşa, Toto? Tu o ştii mai bine ca oricine...

În timp ce plângea, mângâia câinele obez care-şi agita vârful cozii, şi scena ar fi părut fără îndoială caraghioasă substitutului şi judecătorului Cajou.

Fiul de care vorbea bătrâna nu era oare un vechi

muşteriu al poliţiei şi, dacă n-ar fi fost dibăcia lui, nu s-ar fi aflat şi acum la închisoare?

Nu fusese la închisoare decât de două ori, din care o dată numai preventiv, dar, de ambele dăţi, Maigret a fost acela care l-a arestat.

Petrecuseră ore în şir între patru ochi, în Quai des Orfèvres, încercând să se păcălească unul pe celălalt, şi s-ar fi putut spune că fiecare îşi aprecia adversarul la justa sa valoare.

— De cât timp...

Pe fondul zgomotelor pieţii, el redevenea comisar cu o voce egală şi cu multă răbdare.

— Acum vreo lună, cedă ea în cele din urmă...

— Nu v-a spus nimic?

— Nu-mi vorbea niciodată de nimic din ceea ce făcea dincolo de pereţii ăştia.

Era adevărat, Maigret se convinsese odinioară de acest lucru.

— În tot acest timp, n-a venit să vă vadă nici măcar o dată?

— Nu. Şi totuşi, săptămâna trecută, a fost ziua mea. Mi-a trimis flori.

— De unde le-a trimis?

— Un băiat de prăvălie le-a adus.

— Numele florarului nu era trecut pe nicăieri?

— Poate. Nu m-am uitat.

— N-aţi recunoscut pe cel care a adus florile? Nu era cumva din cartier?

— Nu. Nu-l mai văzusem niciodată.

Nu-i ceru să percheziţioneze camera lui Honoré spre a găsi vreun indiciu. Nu venise oficial. Ancheta nu-i fusese încredinţată lui.

Inspectorul Fumel va sosi curând, fără îndoială, înarmat cu acte în regulă, semnate de judecătorul de

instrucţie. Probabil că nu va găsi nimic. Nici de celelalte dăţi Maigret nu găsise nimic, în afară de haine aranjate cu grijă, lenjerie în şifonier, câteva cărţi şi scule care nu erau dintr-acelea de spărgător.

— De cât timp nu i s-a mai întâmplat să dispară astfel?

Ea căută să-şi amintească. Nu prea era cu gândul la discuţie şi trebui să facă un efort.

— Aproape toată iarna şi-a petrecut-o aici.

— Şi vara?

— Nu ştiu unde s-a dus.

— Nu v-a propus să vă ducă la munte sau la mare?

— Nu m-aş fi dus eu. Am trăit destul la ţară ca să mai am chef să mă-ntorc acolo.

Când descoperise Parisul trebuie că avea vreo cincizeci de ani, sau ceva mai mult, iar până atunci singurul oraş pe care-l cunoscuse era Lausanne.

Era dintr-un sătuc din cantonul Vaud, Sénarclens, aproape de un târg numit Cossonay, unde soţul ei, Gilles, muncea ca lucrător agricol.

Maigret nu mai ţinea minte decât hanurile din ţinutul pe care, cu ani în urmă, în concediu, împreună cu soţia, îl traversase numai. Tocmai aceste hanuri, curate şi liniştite, îl pierduseră pe Gilles Cuendet. Scund şi crăcănat, Gilles se hotăra foarte greu să vorbească şi putea sta ore întregi într-un colţ, bând „jumătăţi” de vin alb.

Din muncitor agricol ajunsese vânător de cârtiţe şi îşi întindea cursele din fermă în fermă. Oamenii din partea locului susţineau că mirosea tot atât de tare ca şi animalele pe care le prindea.

Aveau doi copii, Honoré şi sora lui Laurence, care, angajată servitoare la Geneva, sfârşise prin a se mărita cu un tip de la UNESCO, un traducător, dacă

memoria nu-l înşela pe Maigret, şi pe care-l urmase în America de Sud.

— Mai aveţi vreo veste de la fiica dumneavoastră?

— M-a felicitat de Anul Nou. Acum are cinci copii. Pot să vă arăt felicitarea.

Se duse s-o caute în camera vecină, mai degrabă din dorinţa de a se mişca, decât cu intenţia de a-l convinge.

— Uitaţi! E în culori...

Imaginea reprezenta portul Rio de Janeiro sub un apus de soare de un roşu-violaceu.

— Nu vă scrie niciodată mai mult?

— La ce bun? Cu oceanul ăsta între noi n-o să mai apucăm să ne vedem niciodată. Îşi are viaţa ei, nu-i aşa?

Şi Honoré şi-o avusese pe-a sa, dar cu totul alta. Încă de la cincisprezece ani fusese trimis ucenic la un lăcătuş din Lausanne.

Era un băiat liniştit şi închis, tot atât de scump la vorbă, ca şi taică-său. Locuia în mansarda unei case vechi de lângă piaţă, şi într-o dimineaţă, ca urmare a unui denunţ anonim, poliţia a năvălit în camera lui.

Pe vremea aceea Honoré nu împlinise încă şaptesprezece ani. S-au găsit la el toate; obiecte dintre cele mai diferite, a căror provenienţă nici n-a încercat măcar s-o explice: sonerii, scule, cutii de conserve, hăinuţe de copii purtând eticheta fabricilor, două sau trei aparate de radio pe care nici nu le scosese din ambalajul original.

Poliţia a crezut la început că are de-a face cu ceea ce se cheamă „vols à la roulotte”, adică furturi săvârşite asupra camioanelor în staţionare.

După anchetă, s-a constat că nu era vorba de aşa ceva şi că tânărul Cuendet se introducea în magazine

închise, în depozite, în apartamente neocupate şi lua la voia întâmplării tot ce-i cădea în mână.

Ţinându-se cont de vârsta lui, a fost trimis la o şcoală de reeducare din Vennes, dincolo de Lausanne, unde, dintre meseriile ce i s-au propus să înveţe, el a ales-o pe aceea de tinichigiu. Timp de un an, a fost un elev model, calm şi blajin, neîncălcând niciodată regulamentul.

Apoi, deodată, a dispărut fără urmă şi a trebuit să treacă zece ani înainte ca Maigret să-l regăsească la Paris. Prima grijă, după ce a părăsit Elveţia, unde n-a mai călcat niciodată, i-a fost să se angajeze în Legiunea străină şi astfel a trăit cinci ani la Sidi-Bel-Abbès şi în Indochina.

Maigret avusese prilejul să-i cunoască dosarul militar şi să discute cu unul din superiorii lui.

Şi aici, Honoré Cuendet fusese, în general, un soldat model. Cel mult i se putea reproşa faptul că stătea retras, că nu avea niciun prieten şi că nu se amesteca cu ceilalţi, nici măcar în serile când se lăsa cu chef.

— Era soldat, tot aşa cum alţii sunt ajustori sau cizmari, spunea locotenentul lui.

Nicio pedeapsă în trei ani. După care, fără vreun motiv ştiut, dezerta, pentru a fi găsit, câteva zile mai târziu, într-un atelier din Alger, unde se angajase ca lucrător.

Nu dăduse nicio explicaţie despre această plecare subită, care putea să-l coste scump, mulţumindu-se să marmure:

— Nu mai puteam.

— De ce?

— Nu ştiu.

Datorită celor trei ani de serviciu ireproşabil, a fost

tratat cu indulgenţă, dar şase luni mai târziu, repetă figura, însă fu prins, de data asta numai după douăzeci şi patru de ore de libertate, într-un camion de legume în care se ascunsese.

În legiune i se tatuase un peşte pe braţul stâng, la rugămintea lui, şi Maigret încercase să-l descoasă.

— De ce tocmai un peşte? insistă el. Şi, mai ales, de ce un cal-de-mare?

Cei din legiune au predilecţia pentru imagini mai sugestive.

Maigret avea pe atunci în faţa lui un om de vreo douăzeci şi şase de ani, cu părul blond roşcat, cu umeri laţi, mai curând scund, decât înalt.

— Ai văzut vreodată cai-de-mare?

— Vii, nu.

— Dar morţi?

— Am văzut doar unul.

— Unde?

— La Lausanne.

— La cine?

— În camera unei femei.

Trebuia să-i scoţi vorba cu cleştele.

— Ce fel de femeie?

— O femeie la care m-am dus eu.

— Înainte de a fi fost la Vennes, la şcoala de corecţie?

— Da.

— Ai urmărit-o?

— Da.

— Pe stradă?

— Da, în capătul străzii Centrale.

— Şi în camera ei era un cal-de-mare uscat?

— Chiar aşa. Mi-a zis că este mascota ei.

— Ai mai cunoscut multe alte femei?

— Nu prea multe.

Maigret crezuse c-a înţeles.

— Ce-ai făcut atunci când, eliberat din Legiune, ai venit la Paris?

— Am lucrat.

— Unde?

— La un lăcătuş pe strada Roquette.

Poliţia verificase. Era adevărat. Muncise aici doi ani şi dăduse deplină satisfacţie. Era cam luat peste picior că nu-i prea vorbăreţ, dar era considerat un muncitor model.

— Serile ce făceai?

— Nimic.

— La cinema te duceai?

— Mai de loc.

— Aveai prieteni?

— Nu.

— Prietene?

— Nici atât.

Ai fi zis că-i era teamă de femei. Şi totuşi, din cauza primei femei, întâlnită la şaisprezece ani, îşi tatuase un cal-de-mare pe braţ.

Ancheta fusese minuţioasă. Pe atunci se putea ocupa în voie de o afacere. Maigret nu era decât inspector şi avea numai cu trei ani mai mult decât Cuendet.

Lucrurile se petrecuseră cam ca la Lausanne, numai că, de data asta, nu existase nicio scrisoare anonimă.

Într-o dimineaţă, foarte devreme, către ora patru, cam tot ca acum când cu descoperirea cadavrului din Bois de Boulogne, un agent în uniformă interpelase pe un tip ce ducea un pachet voluminos. Era o simplă întâmplare. Or, în prima clipă, omul avusese intenţia

să fugă.

În pachet au fost găsite nişte piei, şi Cuendet a refuzat să dea vreo explicaţie asupra acestui conţinut ciudat.

— Unde te duceai cu asta?

— Nu ştiu.

— De unde veneai?

— N-am nimic de spus.

Până la urmă s-a descoperit că pieile proveneau de la un blănar furnizor, din strada Francs-Bourgeois.

Pe atunci, Cuendet locuia într-o cameră mobilată, pe strada Saint-Antoine, la vreo sută de metri de Bastilia şi, în camera sa, la fel ca în mansarda din Lausanne, au fost găsite o mulţime de mărfuri dintre cele mai diverse.

— Cui îi plasai marfa?

— Nimănui.

Părea de necrezut şi totuşi a fost imposibil să se stabilească vreo legătură între Cuendet şi mijlocitorii cunoscuţi de poliţie. Avea puţini bani la el. Cheltuielile sale corespundeau cu ceea ce câştiga la patronul său. Cazul l-a intrigat într-atât pe Maigret, încât a obţinut de la şeful lui de atunci, comisarul Guillaume, ca prizonierul să fie examinat de către un medic.

— Este desigur ceea ce noi numim un asocial, dar socot că are o inteligenţă mai degrabă deasupra mediei şi o afectivitate normală.

Cuendet avusese norocul să fie apărat de un tânăr avocat care avea să devină pe urmă unul dintre cei mai străluciţi juraţi, domnul Gambier, şi care a obţinut pentru clientul său pedeapsa minimă.

La început a fost închis la Santé, apoi a stat ceva mai mult de un an la Fresnes, unde, şi de astă dată, s-a arătat un deţinut model, ceea ce i-a adus o

reducere de pedeapsă de vreo câteva luni.

Între timp, tatăl său murise, strivit de o maşină într-o sâmbătă seară, pe când se întorcea acasă, beat mort, pe o bicicletă fără lumină.

Honoré a adus-o pe maică-sa de la Sénarclens, şi această femeie, care nu cunoscuse decât ţinutul cel mai liniştit din Europa, se trezi transplantată în furnicarul zgomotos al străzii Mouffetard.

Ea însăşi nu era oare un soi de fenomen? În loc să fie înspăimântată şi să găsească Parisul nesuferit, s-a înrădăcinat atât de bine în cartierul ei, pe strada ei, încât devenise una dintre cele mai populare figuri de aici.

Se numea Justine şi, de la un capăt la celălalt al străzii Mouffetard, toată lumea o cunoştea acum pe Justine, cea cu vorba tărăgănată şi cu ochi răutăcioşi.

Faptul că fiul ei făcuse închisoare n-o deranja de loc.

— Fiecare cu gusturile şi părerile lui, obişnuia ca să zică.

Maigret se mai ocupase de Honoré Cuendet încă de două ori, a doua oară ca urmare a unui important furt de bijuterii în strada Pompe, la Passy. Spargerea avusese loc într-un apartament luxos unde, în afară de stăpânii casei, mai trăiau trei servitori. Seara, bijuteriile fuseseră lăsate pe toaletă, în salonaşul ce dădea în dormitorul a cărei uşă rămăsese deschisă toată noaptea.

Nici domnul şi nici doamna D... care dormiseră în patul lor, nu auziseră nimic. Camerista, care dormea la acelaşi etaj, era sigură că închisese uşa cu cheia şi că dimineaţa o găsise tot încuiată. Nici urmă de forţare a uşii. Nicio amprentă.

Deoarece apartamentul se afla la etajul trei, nici nu

putea fi vorba de escaladare. Nici măcar vreun balcon, prin care puteai ajunge la budoar trecând printr-un apartament învecinat.

Era al cincilea sau al şaselea furt de acest fel în trei ani şi jurnalele începuseră să vorbească de un hoţ fantomă.

Maigret îşi mai aducea aminte de acea primăvară, de aspectul străzii Pompe la diversele ore ale zilei, deoarece mergea din uşă în uşă, întrebând în stânga şi în dreapta, nu numai pe portari şi pe negustori, dar şi pe locatarii imobilelor şi pe servitori.

Astfel, fie din întâmplare, fie mai curând din încăpăţânare, a dat peste Cuendet.

În clădirea situată în faţa casei cu pricina, o cameră modestă ce dădea în stradă, fusese închiriată cu şase săptămâni în urmă.

— Camera e ocupată de un domn foarte amabil şi foarte calm, spunea portăreasa. Nu prea iese, seara chiar de loc şi nu e vizitat de femei. De altminteri nu l-a vizitat nimeni.

— Menajul şi-l face singur?

— Bineînţeles. Şi, zău că e curat!

Oare Cuendet era chiar atât de sigur pe el, încât nici nu se ostenise să se mute după furt? Sau se temuse că, părăsind camera, ar fi trezit bănuieli?

Maigret l-a găsit în cameră, citind. Aplecându-se peste fereastră, putuse să urmărească toate mişcările locatarilor din apartamentele de peste drum.

— Te rog să mă urmezi la Poliţia judiciară.

Cuendet nu protestase. Lăsase să i se scotocească locuinţa fără să scoată o vorbă. Nu se găsise nimic, nicio bijuterie, niciun şperaclu sau vreun instrument de spărgător.

Interogatoriul la Poliţia judiciară durase aproape

douăzeci şi patru de ore, întrerupt de pahare de bere şi sandviciuri.

— De ce-ai închiriat această cameră?

— Pentru că-mi plăcea.

— Te-ai certat cu mama dumitale?

— Nu.

— Nu mai stai cu ea?

— Într-o zi sau alta, tot acolo mă voi întoarce.

— Ţi-ai lăsat acolo aproape toate lucrurile.

— Exact.

— În ultimul timp, te-ai mai dus să-ţi vezi mama?

— Nu.

— Cu cine te-ai întâlnit?

— Cu portăreasa, cu vecinii, cu oamenii care trec pe stradă.

Accentul său dădea răspunsurilor o ironie poate involuntară, deoarece faţa îi rămânea calmă şi serioasă şi avea aerul că se străduieşte să-l mulţumească pe comisar.

Interogatoriul nu adusese niciun element nou, dar ancheta întreprinsă în strada Mouffetard dăduse naştere unor presupuneri. Într-adevăr, s-a aflat că nu era prima oară când Honoré dispărea astfel pentru un timp mai mult sau mai puţin îndelungat, în general de la trei săptămâni la două luni, după care se întorcea iar la mama lui.

— Din ce trăieşti?

— Cumpăr şi vând lucruri de ocazie. Am ceva bani puşi deoparte.

— La bancă?

— Nu. N-am încredere în bănci.

— Unde se găsesc aceşti bani?

Nu răspunse. De când fusese arestat prima oară, studiase Codul penal pe care-l cunoştea pe dinafară.

— Nu eu trebuie să-mi dovedesc nevinovăţia, ci dumneavoastră trebuie să stabiliţi că sunt vinovat.

O singură dată s-a enervat Maigret, dar, văzând aerul uşor dezaprobator al lui Cuendet, regretă numaidecât.

— Trebuie să te fi descotorosit, într-un fel sau altul, de bijuterii. Probabil că le-ai vândut. Cui?

Bineînţeles că toţi mijlocitorii cunoscuţi au fost trecuţi în revistă şi s-a anunţat la Anvers, la Amsterdam şi la Londra. Informatorii, de asemenea, au fost puşi numaidecât la curent.

Nimeni nu-l cunoştea pe Cuendet. Nimeni nu-l văzuse. Nimeni nu intrase în legătură cu el.

— Ce vă spuneam eu? triumfa maică-sa. Sunteţi voi şmecheri, dar fiul meu e şi mai şi.

Cu tot cazierul lui, cu toată camera închiriată, cu toate indiciile, fuseseră siliţi să-i dea drumul.

Cuendet n-a făcut mare caz. A primit vestea liniştit. Maigret parcă îl vede şi acum, căutându-şi pălăria, oprindu-se apoi în faţa uşii, întinzându-i o mână şovăielnică.

— La revedere, domnule comisar.

Ca şi cum s-ar fi aşteptat să revină!

III

Scaunele aveau fundul din paie împletite şi, în penumbră, aveau reflexe aurii. Duşumeaua, din brad de proastă calitate, foarte veche, era totuşi atât de bine frecată, încât puteai vedea în ea, ca într-o oglindă, pervazul ferestrei. Pendula de aramă a unui ceas de perete bătea într-un ritm liniştit.

Ai fi zis că până şi cel mai mic obiect, de la vătrai şi ghiveciul cu flori mari, roşii, până la mătura de care pisica îşi freca spinarea, avea viaţa lui proprie, ca în vechile tablouri olandeze, sau ca în sacristii.

Bătrâna deschise soba şi aruncă două lopăţele de cărbune lucios şi o clipă flăcările se întinseră, ca şi cum ar fi vrut să-i lingă faţa.

— Pot să-mi dau jos paltonul?

— Asta înseamnă că vreţi să staţi mai mult.

— Afară sunt minus cinci grade şi aici e cald.

— Se spune că bătrânii devin friguroşi, mormăi femeia, mai degrabă pentru ea însăşi, ca să-şi alunge gândurile, decât pentru el. Mie soba îmi ţine tovărăşie. Încă de mic, Honoré era friguros. Parcă-l văd, la noi, la Sénarclens, lipit de sobă, învăţându-şi lecţiile.

Îşi îndreptă privirea spre fotoliul gol, din lemn strujit, cu pielea uzată.

— Aici, tot aşa, apropia fotoliul de foc şi putea petrece zile întregi citind fără să audă nimic.

— Ce citea?

Bătrâna îşi ridică braţele în semn de neputinţă.

— Parcă eu ştiu? Cărţi pe care le lua de la biblioteca din strada Monge. Uite, asta-i ultima. Cum citea una, se ducea după alta. Era ca un fel de abonat. Dumneavoastră trebuie să ştiţi mai bine...

Cartea, o lucrare a lui Lenotre despre un episod al Revoluţiei, legată într-o pânză neagră şi lustruită de vreme, te făcea să te gândeşti la o sutană.

— Ştia o mulţime de lucruri. Nu vorbea el prea mult, dar capul îi lucra într-una. Citea şi jurnale, zilnic patru sau cinci, şi nişte magazine ilustrate, scumpe, cu poze colorate...

Mirosul locuinţei, o combinaţie de diferite alte mirosuri, îi plăcea lui Maigret. Totdeauna avusese o slăbiciune pentru locuinţele care aveau un miros caracteristic, şi ezită să-şi aprindă luleaua pe care şi-o înfundase automat cu tutun.

— Puteţi fuma. Şi el tot pipă fuma. Ba chiar într-atât ţinea la pipele lui vechi încât uneori îl vedeai reparându-le cu sârmă.

— Aş vrea să vă pun o întrebare, doamnă Cuendet.

— Îmi sună tare ciudat felul în care vă adresaţi. A trecut atât de mult de când toată lumea îmi spune Justine! Dacă stau şi mă gândesc bine, cred că, în afară de primar, atunci când m-a felicitat, în ziua-n care m-am căsătorit, nimeni nu mi-a spus altfel. Totuşi, continuaţi. Dacă o să am chef, am să vă răspund.

— Dumneavoastră nu lucraţi. Soţul dumneavoastră era sărac.

— Aţi văzut dumneavoastră vreodată un prinzător de cârtiţe bogat? Şi mai ales unul care bea din zori până-n noapte?

— Deci trăiţi din banii pe care vi-i dădea fiul

dumneavoastră.

— Vedeţi ceva rău în asta?

— Un muncitor dă salariul nevestei sau mamei sale în fiecare săptămână, un funcţionar în fiecare lună. Presupun că Honoré vă dădea banii pe măsură ce aveaţi nevoie.

Îl privi cu atenţie, ca şi cum ar fi înţeles unde voia să ajungă.

— Da, şi?

— Ar fi putut să vă dea o sumă mai însemnată, atunci când revenea după o absenţă îndelungată, de pildă.

— Niciodată nu am avut vreo sumă însemnată de bani. La ce mi-ar fi folosit?

— Absenţele lui se prelungeau mai mult sau mai puţin, uneori săptămâni întregi, nu-i aşa? Dacă în această perioadă aţi fi avut nevoie de bani, ce făceaţi?

— Nu aveam nevoie.

— Asta însemna că înainte de a pleca vă lăsa suficient?

— Fără să mai pun la socoteală că am credit la măcelar şi la băcan şi că pot cumpăra pe datorie de la orice negustor din cartier şi chiar de la cei ambulanţi. Toată lumea din cartier o cunoaşte pe bătrâna Justine.

— Nu v-a trimis niciodată bani prin poştă?

— Nu ştiu ce-ar fi trebuit să fac pentru a-i ridica.

— Ascultaţi, doamnă Cuendet...

— Mi-ar plăcea mai mult să-mi spuneţi Justine...

Stătea tot în picioare şi turnă niţică apă caldă în tocană, după care aşeză capacul deasupra, lăsând puţin loc să iasă aburii.

— Lui nu pot să-i mai fac niciun rău. Şi nu am nici

cea mai mică intenţie de a vă face dumneavoastră. Caut numai să-i descopăr pe cei care l-au omorât.

— Când aş putea să-l văd?

— Chiar azi după-amiază. De altfel, va veni un inspector să vă caute.

— O să mi-l dea acasă?

— Cred că da. Pentru a descoperi pe asasinul său, trebuie să înţeleg anumite lucruri.

— Şi ce anume vreţi să înţelegeţi?

Continua să fie neîncrezătoare, ca o ţărancă ce rămăsese, ca o bătrână aproape analfabetă, care vedea peste tot numai capcane. Era ceva adânc înrădăcinat în ea.

— Fiul dumneavoastră vă lăsa singură de mai multe ori pe an, uneori lipsea mai multe săptămâni...

— Uneori trei săptămâni, alteori două luni...

— Cum arăta când se întorcea?

— Ca un om mulţumit care-şi regăseşte papucii la gura sobei.

— Vă anunţa dinainte plecările lui sau pleca fără să vă spună nimic?

— Cine i-ar fi pregătit valiza?

— Deci vă vorbea. Lua haine de schimb, lenjerie...

— Lua tot ceea ce trebuie.

— Avea mai multe costume?

— Patru sau cinci. Îi plăcea să fie bine îmbrăcat.

— Ce credeţi, la înapoiere ascundea ceva prin apartament?

— N-ar fi prea uşor să găseşti o ascunzătoare în aceste patru camere. De altfel, dumnevoastră le-aţi răscolit, şi nu o dată. Mi-aduc aminte că oamenii dumneavoastră n-au lăsat un locşor necontrolat, ba chiar au demontat şi mobilele. S-au dus până şi-n pivniţă, deşi e comună, şi în colţul din pod la care

avem dreptul.

Era adevărat. Nu găsiseră nimic.

— Fiul dumneavoastră, suntem siguri de aceasta, n-are niciun cont la bancă şi nici carnet de economii. Or, e clar că trebuie să-şi fi depus banii undeva. Ştiţi cumva, dacă i se întâmpla să se ducă în străinătate, în Belgia, de exemplu, sau în Elveţia, sau în Spania?

— În Elveţia ar fi fost arestat.

— Exact.

— De celelalte ţări pe care le-aţi pomenit, nu mi-a vorbit niciodată.

În mai multe rânduri fusese alarmate punctele de frontieră. Ani de-a rândul fotografia lui Honoré Cuendet figurase printre acele ale persoanelor ce trebuiau supravegheate prin gări şi la diferitele ieşiri din ţară.

Maigret gândi cu glas tare:

— Bineînţeles că a trebuit să vândă cuiva din bijuterii şi obiecte. Nu s-a adresat nici unui intermediar profesionist. Şi, cum cheltuia puţin, trebuie să fi avut undeva o sumă importantă.

O privi pe bătrână cu mai multă atenţie.

— Dacă nu vă dădea bani pentru menaj decât pe măsura nevoilor, ce vă veţi face de acum încolo?

Ideea o surprinse şi avu o tresărire. Maigret văzu o umbră de nelinişte în ochii ei.

— Nu mi-e teamă, răspunse ea cu mândrie. Honoré e un copil bun.

De data asta nu mai spuse „era”. Şi continuă, ca şi cum Honoré ar mai fi fost în viaţă.

— Sunt sigură că nu mă va lăsa fără nimic.

Maigret reluă:

— N-a fost omorât de vreun vagabond. Nu-i vorba de-o crimă scârboasă. Şi nici n-a fost ucis de vreun

complice.

Ea nu întrebă de ce şi Maigret nu-i dădu nicio explicaţie. Un vagabond n-ar fi avut niciun motiv să desfigureze faţa cadavrului cu atâta sălbăticie şi nici să-i golească buzunarele de cele mai neînsemnate obiecte, inclusiv hârtiile fără valoare, pipa, chibriturile.

Vreun complice n-ar fi făcut nici atât, ştiind că Cuendet făcuse puşcărie şi că, prin urmare, ar fi fost identificat după amprentele digitale.

— Cel care l-a omorât nu-l cunoştea. Cu toate acestea avea un motiv serios să-l suprime. Înţelegeţi?

— Ce-aş putea înţelege?

— Că, atunci când vom şti ce lovitură plănuia Honoré, în ce casă, în ce apartament s-a introdus, ei bine, atunci vom fi foarte aproape de a-l cunoaşte pe asasin.

— Asta n-o să-l învieze.

— Îmi daţi voie să arunc o privire prin camera lui?

— Nu pot să vă opresc.

— Prefer să veniţi şi dumneavoastră cu mine.

Bătrâna îl urmă, ridicând din umerii ei înguşti, legănându-şi şoldurile aproape monstruoase, iar căţeluşul roşcat venea imediat după ei, gata să mârâie din nou.

Sufrageria era inexpresivă, fără viaţă, aproape fără miros. O cuvertură foarte albă acoperea patul de fier al bătrânei, iar camera lui Honoré, prost luminată de fereastra ce dădea în curte, începea deja să capete un aspect mortuar.

Maigret deschise uşa unui şifonier cu oglindă, găsi trei costume care atârnau pe umeraşe, două gri şi unul bleumarin, nişte pantofi aliniaţi mai în spate şi, pe un raft, nişte cămăşi pe care era un buchet de

levănţică uscată.

Pe o etajeră, câteva cărţi: un exemplar roşu al Codului penal, făcut ferfeniţă, care fusese probabil cumpărat de pe chei, sau de la vreun anticar de pe bulevardul Saint-Michel, câteva romane datând de la începutul secolului, plus un Zola şi un Tolstoi, un plan al Parisului, care trebuie să fi fost deseori consultat.

Într-un colţ, pe o consolă cu două rafturi, reviste cu titluri ce-l făcură pe Maigret să încrunte din sprâncene. Ele distonau cu restul. Erau nişte reviste groase, cu hârtie fină, care publicau fotografii în culori ale celor mai frumoase castele din Franţa şi ale celor mai somptuoase interioare din Paris.

Maigret răsfoi câteva în speranţa că ar putea găsi însemnări sau sublinieri.

La Lausanne, pe vremea când locuia într-o mansardă, tânărul Cuendet, ucenic lăcătuş, îşi însuşea tot ce-i cădea în mână, inclusiv obiecte fără valoare.

Mai târziu, în strada Saint-Antoine, arăta ceva mai mult discernământ, dar continua să fure, la voia întâmplării, numai din prăvălii şi din apartamentele din cartier.

Cu timpul, mai urcă o treaptă, operând în casele burgheze, unde găsea şi bani şi bijuterii totodată. Aşa se face că, încetişor, încetişor, ajunsese şi în cartierele bogate. Adineauri, fără să vrea, bătrâna a scăpat o frază importantă. Ea pomenise de cele patru sau cinci ziare pe care fiul ei le citea zilnic.

Maigret ar fi putut jura că nu faptele diverse îl interesau, cu atât mai puţin ştirile politice, ci rubricile mondene, căsătoriile, relatările asupra recepţiilor, ale repetiţiilor generale.

Nu erau oare descrise aici bijuteriile femeilor

respective?

Revistele pe care Maigret le răsfoia acum îi furnizau lui Honoré informaţii foarte preţioase; nu numai descrierea amănunţită a caselor boiereşti şi a apartamentelor, dar şi fotografiile diferitelor încăperi.

Instalat lângă sobă, Honoré cântărea toate posibilităţile, apoi alegea.

Pe urmă, cutreiera cartierul respectiv, închiria o cameră la vreun hotel sau în vreo casă particulară, dacă găsea, aşa cum se întâmplase în strada Pompe.

Cu ani în urmă, cu ocazia ultimei anchete, i se găsise urma în câteva cafenele, unde, de la o zi la alta devenise, pentru o perioadă oarecare, un client cunoscut.

— Un om foarte potolit, care stătea ore întregi în colţul său, bând vin alb, citind ziarele şi privind în stradă...

De fapt el spiona toate intrările şi ieşirile din casă, atât ale stăpânilor cât şi ale servitorilor, le studia obiceiurile, felul în care-şi petreceau timpul şi apoi, de la fereastra sa, îi iscodea chiar în casă.

Astfel, după câtva timp, întreg imobilul nu mai avea niciun secret pentru el.

— Vă mulţumesc, doamnă Cuendet.

— Justine!

— Pardon, Justine. Aveam multă...

— Căuta cuvântul. Prietenia era prea mult. Atracţie n-ar fi avut niciun sens pentru ea.

— Aveam multă consideraţie pentru fiul dumneavoastră.

Nici acest cuvânt nu era cel mai exact, dar nici substitutul şi nici judecătorul de instrucţie nu erau aici ca să-l audă.

— Inspectorul Fumel va veni să vă vadă. Dacă aveţi

nevoie de ceva, apelaţi la mine.

— Nu voi avea nevoie de nimic.

— În cazul în care veţi afla în ce cartier şi-a petrecut Honoré aceste ultime săptămâni...

Îşi îmbrăcă paltonul şi coborî cu băgare de seamă treptele uzate ale scării. Vacarmul străzii şi frigul îl învăluiră din nou. O pulbere albă, ca suspendată, plutea în atmosferă, dar nu ningea şi nici pe pământ nu se vedea vrea urmă.

Când intră în biroul inspectorilor, Lucas îl anunţă:

— Moers v-a căutat la telefon.

— N-a spus pentru ce?

— A spus să-l sunaţi.

— Nicio veste încă despre Fernand?

Nu uita că sarcina lui principală era să descopere pe autorii spargerilor. Asta putea să dureze săptămâni, dacă nu chiar luni. Sute, mii de poliţişti şi jandarmi purtau în buzunare fotografia prizonierului eliberat. Inspectorii umblau din uşă în uşă ca vânzătorii de aspiratoare electrice.

— Vă rog să mă scuzaţi, doamnă. L-aţi văzut recent pe acest om?

Alţii se ocupau de hoteluri. Brigada de moravuri, „mondenă”, chestiona femeile de stradă. În gară, călătorii nici nu bănuiau că ochi anonimi îi examinau în tăcere.

Nu fusese însărcinat cu ancheta în cazul Cuendet. N-avea dreptul să-şi sustragă oamenii de la misiunea lor. Totuşi, găsi un mijloc prin care să-şi împace şi serviciul şi curiozitatea.

— Vei cere de sus o fotografie, cea mai recentă a lui Cuendet. Vei da câte o copie celor care îl caută pe Fernand şi, în special celor care cercetează cârciumile şi casele mobilate.

— În toate cartierele?

Maigret ezită; vru să răspundă:

— Numai în cartierele bogate.

Dar îşi aminti că se găsesc case boiereşti şi imobile de lux şi în cartierele vechi. Ajuns în biroul său, îl chemă pe Moers.

— Ai găsit ceva?

— Nu ştiu dacă asta te poate ajuta cu ceva. Examinând hainele lui cu lupa, oamenii mei au descoperit trei sau patru fire de păr pe care le-au studiat la microscop. Delage, care se pricepe, afirmă că e păr de pisică sălbatică.

— Pe ce parte a hainelor se găseau?

— Pe spate, către umărul stâng. De asemenea mai erau şi câteva firicele de pudră. Poate vom reuşi să-i stabilim marca, dar va mai dura.

— Mulţumesc. Fumel nu te-a sunat?

— A fost adineauri pe aici. L-am pus şi pe el la curent cu cele descoperite.

— Unde-i acum?

— La Sommiers, cufundat în dosarul Cuendet.

Maigret se întrebă pentru o clipă de ce îi erau pleoapele grele şi-şi aminti că fusese smuls din pat la patru dimineaţa.

Trebui să dea semnături, să completeze mai multe formulare, să primească două persoane pe care le ascultă cu gândul aiurea. Rămas singur, chemă la telefon pe un cunoscut blănar din strada La Boetie; trebui să insiste cam mult pentru a vorbi personal cu el.

— Comisarul Maigret de la Poliţia judiciară. Vă rog să mă scuzaţi că vă deranjez, dar aş dori să-mi daţi o informaţie. Aţi putea să-mi spuneţi aproximativ cam câte haine de pisică sălbatică sunt în Paris?

— De pisică sălbatică?

Ai fi zis că omul era vexat de o astfel de întrebare.

— Aici nu ţinem aşa ceva. A fost o perioadă, pe vremea eroică a primelor automobile, când casa noastră primea comenzi de la unele cliente, dar mai ales de la unii clienţi.

Maigret revăzu în minte fotografii vechi, cu automobilişti ce semănau cu nişte urşi.

— Erau chiar de pisică sălbatică?

— Nu întotdeauna, dar acelea erau cele mai frumoase. Se mai poartă şi acum în ţările foarte reci, în Canada, în Suedia, în Norvegia, în nordul Statelor Unite...

— În Paris nu mai există de loc?

— Cred că unele case mai vând câteodată, dar foarte puţin. Mi-e greu să vă dau o cifră exactă. Totuşi aş paria că în tot Parisul nu găseşti cinci sute de exemplare, dintre care, cea mai mare parte, trebuie să fie destul de vechi. Acum...

Îi veni o idee.

— Nu vă interesează decât hainele?

— De ce?

— Pentru că ni se întâmplă când şi când să folosim pisica sălbatică în scopuri nevestimentare. Poţi face, de exemplu, o cuvertură pentru un divan. Aceste cuverturi pot fi folosite uneori şi în maşini.

— Sunt multe dintr-astea.

— Cercetând registrele noastre, v-aş putea spune câte au ieşit de la noi în ultimii ani. Aproximativ trei patru duzini. Dar sunt blănari care le fabrică în serie, bineînţeles de calitate mai proastă. O clipă... Mă gândesc la altceva. În timp ce vorbeam cu dumneavoastră, mi-am adus aminte de vitrina unei farmacii, nu departe de aici, unde am văzut o piele de

pisică sălbatică ce se vindea ca remediu pentru reumatism.

— Vă mulţumesc.

— Vreţi să vă dau o listă cu...

— Dacă nu vă deranjez prea mult...

Era prea puţin încurajator. De săptămâni îl căutau pe Fernand fără să aibă certitudinea că era amestecat în recentele spargeri. Asta însemna o muncă aproape tot atât de uriaşă ca, de pildă, elaborarea unui dicţionar sau chiar a unei enciclopedii.

Or, Fernand era cunoscut. I se ştiau gusturile, obiceiurile, maniile. De exemplu, un amănunt foarte stupid ar fi putut să-l dea de gol: nu bea niciodată decât mandarin-curaçao.

Acum, pentru a obţine eventual o indicaţie despre asasinii lui Cuendet, nu aveau decât câteva fire din păr de pisică sălbatică.

Moers îi spusese că perii fuseseră găsiţi pe spatele hainei, către mâneca stângă. Dacă ar fi provenit de la o haină, n-ar fi fost mai normal să se fi găsit pe partea din faţă a costumului?

O fi ajutat oare şi vreo femeie să-l ducă ţinându-l de umeri?

Maigret prefera ipoteza cuverturii, în special a cuverturii de maşină. Or, în acest caz, nu putea fi vorba de o maşinuţă oarecare, deoarece n-ai să foloseşti cuverturi din blană într-o rablă.

Şi-apoi, de câţiva ani încoace, Cuendet nu se ocupa exclusiv de casele bogate?

Ar fi trebuit să treci pe la toate garajele din Paris punând la nesfârşit aceeaşi întrebare.

Cineva bătu la uşă. Era inspectorul Fumel, cu faţa congestionată, cu pleoapele roşii. Dormise şi mai puţin decât Maigret. Fiind de serviciu noaptea trecută,

nu dormise chiar de loc.

— Nu te deranjez?

— Intră.

Erau vreo câţiva pe care comisarul îi tutuia, cei vechi mai întâi, cu care intrase cam în aceeaşi perioadă în poliţie şi care, pe atunci, îl tutuiau şi ei, dar care acum nu mai îndrăzneau şi-i spuneau „domnule comisar”, sau, uneori, „şefule”. Şi Lucas era printre aceştia. Janvier, nu. Şi nu ştia de ce. Şi în sfârşit, cei foarte tineri, ca micul Lapointe.

— Şezi.

— Am citit tot. Cu toate astea, nu ştiu de unde să încep. Nicio echipă de douăzeci de oameni n-ar fi de ajuns. Mi-am dat seama, din procesele verbale, că-l cunoşteai bine.

— Destul de bine. Azi-dimineaţă m-am dus la maică-sa neoficial. I-am dus vestea şi i-am spus că vei trece s-o iei pentru a o însoţi la Institutul medico-legal. Ştii ceva în legătură cu rezultatele autopsiei?

— Nimic. I-am telefonat doctorului Lamalle. Mi-a trimis vorbă prin asistentul lui că va înainta raportul său astă-seară sau mâine, judecătorului de instrucţie.

Doctorul Paul nici nu aştepta să fie chemat de Maigret. Ba mai mult, se întâmpla să mormăie printre dinţi:

— Ce să-i spun judecătorului?

E drept că în acel timp poliţia făcea anchetă şi, în cele mai multe cazuri magistratul nu intervenea decât din clipa în care vinovatul mărturisea.

Pe atunci erau trei etape distincte: ancheta, care la Paris îi privea pe cei din Quai des Orfèvres, instrucţia şi în sfârşit, mai târziu, după examinarea dosarului de către camera de punere sub acuzare, procesul în faţa curţii cu jurii.

— Moers ţi-a vorbit de peri?

— Da. De pisică sălbatică.

— Am telefonat adineauri unui blănar. Ai face bine să te interesezi de cuverturile de pisică sălbatică care au fost vândute la Paris. Vezi, întreabă-i pe oamenii de la garaje...

— Dar sunt singur...

— Ştiu, amice...

— Am trimis un prim raport. Judecătorul Cajou m-a convocat azi, la ora cinci. O să am o scenă din cauza asta. Deoarece am fost de serviciu noaptea trecută, azi trebuia să fiu liber şi m-aşteaptă cineva. Am să-i telefonez, dar ştiu că nu mă va crede, şi de aici complicaţiile se vor ţine lanţ.

O femeie, bineînţeles!

— Dacă voi găsi ceva, am să-ţi telefonez. Dar vezi, nu cumva să-i spui judecătorului că mă ocup de cazul ăsta.

— S-a făcut!

Maigret se duse acasă să ia masa de prânz. Apartamentul era tot atât de curat, parchetul şi mobilele la fel de bine lustruite ca şi la bătrâna Cuendet.

Şi la el era cald şi avea o sobă, pe lângă radiatoare, deoarece lui Maigret îi plăcuseră întotdeauna sobele şi obţinuse cu greu de la administraţie ca să i se lase una în biroul său.

În bucătărie domnea un miros plăcut. Totuşi, deodată, avu senzaţia că-i lipseşte ceva, fără să fi putut preciza ce.

La mama lui Honoré atmosfera era ceva mai calmă şi mai învăluitoare, poate prin contrast cu forfota străzii. Auzeai tot timpul strigătele negustorilor şi, dacă ai fi scos mâna pe fereastră, aproape că le-ai fi

atins dughenile. Locuinţa era mai joasă, mai mică, mai chircită parcă. Bătrâna trăia aici de dimineaţa până scara şi de seara până dimineaţa. Şi chiar când lipsea Honoré, parcă i se simţea prezenţa.

„Ce-ar fi – gândi el pentru o clipă – să-mi cumpăr şi eu un câine şi o pisică?”

Era stupid. Doar nu era nici babă şi nici vreun puşti de la ţară, venit să trăiască singuratic în strada cea mai aglomerată din Paris.

— La ce te gândeşti?

Zâmbi.

— La un câine.

— Ai de gând să cumperi un câine?

— Nu. De altfel, n-ar fi acelaşi lucru. Acela a fost găsit în stradă, cu labele frânte.

— Nu-ţi faci siesta?

— Regret, n-am timp...

— S-ar părea că eşti frământat de lucruri plăcute şi neplăcute totodată.

Fu surprins de justeţea observaţiei. Moartea lui Cuendet îl făcea melancolic şi trist. Îi ura personal pe asasinii lui, ca şi cum Honoré ar fi fost un prieten, un camarad, în orice caz o cunoştinţă veche.

Îi ura de asemenea pentru că-l desfiguraseră şi-l aruncaseră ca pe o mortăciune, pe o alee din Bois de Boulogne, pe pământul îngheţat, unde trebuie că corpul a mai tresărit o dată.

În acelaşi timp nu se putea abţine să nu surâdă gândindu-se la viaţa lui Cuendet, la maniile sale pe care se străduia să le înţeleagă. Era ciudat faptul că, deşi se deosebeau atât de mult unul de celălalt, avea impresia că-l înţelege.

Cu siguranţă că, la începutul carierei lui, dacă se poate spune aşa, pe când nu era decât un ucenic

slăbuţ, Honoré se antrenase în modul cel mai banal posibil, la fel ca toate puşlamalele din cartierele sărace, şterpelind fără deosebire tot ce-i cădea în mână.

Nici măcar nu-şi plasa obiectele dobândite, le îngrămădea în mansarda lui, aşa cum un căţelandru îngrămădeşte în cuşca lui coji de pâine şi oase uscate.

De ce oare, fiind socotit un soldat model, dezertase de două ori, atât de stângaci, de prosteşte? De ambele dăţi, s-a lăsat prins fără să încerce să fugă sau să opună rezistenţă.

La Paris, în cartierul Bastille, continua să se perfecţioneze şi stilul său începea deja să se contureze. Nu ţinea de nicio bandă. N-avea prieteni, lucra singur.

Rând pe rând lăcătuş, tinichigiu, amator de antichităţi, îndemânatic, meticulos, el învăţase să pătrundă în magazine, în ateliere, în depozite.

Nu era înarmat. Niciodată nu posedase vreo armă, nici măcar vreun şiş. Niciodată nu dăduse alarma şi nu lăsase vreo urmă. Era omul prin excelenţă tăcut, atât în viaţă, cât şi în meserie.

Care erau relaţiile lui cu femeile? Nu existau în viaţa lui. Locuise tot timpul numai cu mama lui, şi dacă-şi permitea amoruri de scurtă durată, se vede c-o făcea discret, în cartiere îndepărtate, unde nimeni nu-l remarca.

Putea sta ore întregi într-o cafenea, lângă fereastră, în faţa unei jumătăţi de vin alb. De asemenea, putea să pândească zile în şir de la fereastra unei camere mobilate, tot aşa cum, în strada Mouffetard, citea lipit de sobă.

Aproape că nu avea dorinţe. Or, lista bijuteriilor

furate, ca să nu vorbim de furturile ce pe bună dreptate i se puteau pune pe seamă, reprezenta o avere.

I se întâmplase oare să plece din Paris, să ducă altă viaţă şi să-şi cheltuiască banii?

— Mă gândesc, explică Maigret soţiei sale, la un tip ciudat, la un spărgător...

— Cel ce a fost asasinat azi dimineaţă?

— De unde ştii?

— Scrie în ziarul de prânz ce mi-a fost adus adineauri

— Dă-mi să văd.

— Sunt doar câteva rânduri. Am citit din întâmplare:

UN CADAVRU ÎN BOIS DE BOULOGNE

„Noaptea trecută, către orele trei, doi agenţi pe biciclete din arondismentul XVI au descoperit, pe o alee în Bois de Boulogne, corpul unui om cu craniul zdrobit. Este vorba de Honoré Cuendet, de origină elveţian, cincizeci de ani, recidivist. După judecătorul de instrucţie Cajou, care a fost însărcinat cu această afacere şi care s-a dus la faţa locului împreună cu substitutul Kernavel şi cu medicul legist, ar fi vorba de o răfuială.”

— Ce spuneai?

Cuvântul „răfuială” îl scosese din sărite, deoarece asta însemna că pentru domnii de la Palatul de justiţie, afacerea era practic înmormântată. Aşa cum obişnuia să spună un procuror:

„Să se omoare între ei până la ultimul. Asta înseamnă mai puţină muncă pentru călău şi mai mult câştig pentru contribuabil.”

— Ziceam... Ah! Da. Mă gândesc la un spărgător care ar alege dinadins case şi apartamente ocupate...

— Ca să pătrundă înăuntru...?

— Da. În fiecare an, sau, ca să mă exprim mai clar, în fiecare sezon, la Paris, multe apartamente rămân goale câteva săptămâni, în vreme ce locatarii lor sunt la munte, la mare, la castelul lor sau în străinătate.

— Şi sunt prădate, nu?

— Da, într-adevăr, sunt prădate. De specialişti care n-ar îndrăzni niciodată să spargă o locuinţă unde riscă să întâlnească oameni.

— Unde vrei s-ajungi?

— La omul meu, la Cuendet, pe care nu-l

interesează decât apartamentele ocupate. Adesea aşteaptă, pentru a pătrunde înăuntru, ca stăpânii să se întoarcă de la teatru sau din altă parte, ca femeia să-şi pună bijuteriile într-o cameră alăturată, ba uneori chiar pe vreo mobilă din dormitor.

Doamna Maigret replică logic:

— Dac-ar opera când femeia se află în oraş, n-ar găsi bijuteriile pentru că tu zici că le poartă.

— Ar găsi probabil altele, în orice caz obiecte de valoare, tablouri, bani gheaţă.

— Vrei să spui că la el este un fel de viciu?

— Poate că-i cam tare cuvântul, dar presupun că era o manie, că încerca o anume plăcere să se introducă în viaţa intimă a oamenilor. Odată a luat un cronometru de pe noptiera unui om care dormea şi care n-a auzit nimic.

Zâmbi şi ea.

— De câte ori l-ai prins?

— N-a fost condamnat decât o dată, dar pe atunci încă nu adoptase această tehnică şi fura ca ceilalţi. Cu toate acestea, la birou avem o listă de furturi ce-i pot fi atribuite cu siguranţă. În unele cazuri, a închiriat o cameră timp de mai multe săptămâni în faţa caselor jefuite şi n-a putut da nicio explicaţie plauzibilă.

— De ce a fost asasinat?

— Asta mă întreb şi eu. Ca să ştiu, am nevoie să descopăr casa în care s-a introdus, noaptea trecută probabil...

Rareori vorbise atât soţiei sale despre o afacere în curs, şi asta fără îndoială, deoarece, pentru el, nu era o afacere obişnuită şi nici măcar nu fusese însărcinat cu ea.

Cuendet îl interesa atât ca om, cât şi ca specialist,

fascinându-l aproape, la fel ca bătrâna Justine.

— Sunt sigură că nu mă va lăsa fără nimic, spusese ea cu încredere...

Şi totuşi, Maigret era convins de acest lucru, nu ştia unde-şi ascundea fiul ei banii. Avea încredere, credinţa omului simplu: Honoré era incapabil s-o lase pe drumuri.

Cum îi vor parveni aceşti bani? Ce măsuri luase fiul ei, care toată viaţa lui nu avusese niciun complice?

Şi apoi, putea să prevadă că într-o bună zi va fi asasinat? Cel mai curios era faptul că Maigret ajunsese să împărtăşească încrederea bătrânei şi să socotească şi el că Honoré avusese în vedere toate eventualităţile.

Maigret îşi bea cafeaua cu sorbituri dese. Aprinzându-şi luleaua, aruncă o privire către bufet. La fel ca în strada Mouffetard în bufet se găsea un clondir cu rachiu alb, dar care aici era de prune.

Doamna Maigret înţelese şi-i servi un păhărel.

IV

La ora patru fără cinci, aplecat asupra cercului luminos al lămpii sale care lumina un dosar adnotat, Maigret ezita să aleagă între două pipe, când auzi telefonul zbârnâind. Era centrala de la Police-Secours, din bulevardul Palais.

— Spargere în strada La Fayette, între strada Taitbout şi şoseaua Antin. S-a tras. Sunt şi morţi.

Asta se petrecuse la patru fără zece şi deja alarma generală era dată, maşinile cu staţie de radio anunţate şi un camion cu agenţi în uniformă ieşea din curtea poliţiei municipale, în timp ce, în biroul său liniştit din Palatul Justiţiei, procurorul general, conform ordinelor date, primea la rândul său vestea.

Maigret deschise uşa, făcu semn lui Janvier, mormăi câteva cuvinte mai mult sau mai puţin desluşite şi amândoi coborâră scara, trăgându-şi paltoanele, apoi se aruncară într-o maşină.

Din cauza ceţii gălbui, care începuse să se lase asupra oraşului, la puţin timp după ora prânzului era tot atât de întuneric ca la ora şase seara şi frigul, în loc să se mai înmoaie, devenise mai pătrunzător.

— Mâine dimineaţă ar fi bine să se ţină cont de polei, remarcă şoferul.

Puse în funcţiune sirena şi becul turnant de deasupra maşinii. Taxiurile şi autobuzele trăgeau pe dreapta, iar trecătorii urmăreau poliţia cu privirea. Începând de la Operă, circulaţia era perturbată. Maşinile erau blocate. Agenţii sosiţi ca întărire

fluierau şi gesticulau.

În strada La Fayette, pe partea Galeriilor şi a magazinului Printemps, era oră de vârf, pe trotuare o mulţime compactă, în special femei; era locul cel mai bine luminat din Paris.

Mulţimea fusese îndepărtată, se formaseră cordoane. O porţiune din stradă era liberă, numai câteva siluete întunecate de oficiali se duceau şi veneau.

Comisarul de poliţie din arondismentul IX sosise cu mai mulţi oameni de-ai săi. Specialiştii luau măsuri şi făceau semne cu creta. O maşină, cu cele două roţi din faţă pe trotuar, avea parbrizul făcut ţăndări şi, doi sau trei metri mai încolo, se vedea o pată întunecată în jurul căreia oamenii discutau cu jumătate de glas.

Un domn scund, cu păr cărunt, îmbrăcat în negru, cu un fular de lână tricotată petrecut în jurul gâtului, mai ţinea în mână paharul cu rom ce-i fusese adus de la braseria de peste drum. Era casierul unui magazin mare cu articole de menaj din strada Châteaudun.

Îşi începu povestirea pentru a treia sau a patra oară, ferindu-se să se întoarcă înspre o formă omenească acoperită cu o ţesătură grosolană, întinsă la câţiva metri. În dosul cordoanelor, ca acelea care se fac la cortegii, mulţimea se împingea şi femeile, aţâţate, vorbeau cu o voce ascuţită.

— Ca la fiecare sfârşit de lună...

Maigret uitase că erau în 31.

— Mă duceam să ridic de la bancă, în spatele Operei, banii pentru plata personalului...

Maigret, trecând pe acolo, văzuse magazinul fără să-i bănuiască importanţa. Avea trei etaje cu raioane, două subsoluri şi trei sute de salariaţi.

— N-aveam mai mult de şase sute de metri de

străbătut. Valijoara o avem în mâna stângă.

— Nu era legată de încheietura mâinii cu un lanţ?

Nu era un casier profesionist şi nu era prevăzut cu niciun dispozitiv de alarmă. Omul avea numai un pistol automat în buzunarul din dreapta al paltonului.

Traversase strada pe la marcaj. Se îndrepta către strada Taitbout, într-o mulţime atât de densă, încât orice atentat părea imposibil. Deodată, a observat că un bărbat mergea foarte aproape de el, în dreptul lui, apoi, întorcând capul, a văzut pe un altul chiar în spatele lui.

Ceea ce a urmat s-a petrecut atât de rapid, încât funcţionarul nu şi-a dat prea bine seama de desfăşurarea evenimentelor.

Îşi amintea îndeosebi nişte cuvinte şoptite în urechea lui:

— Dacă ţii la pielea ta, nu face pe nebunul!

În aceeaşi clipă valijoară îi fu smulsă cu brutalitate.

Unul din bărbaţi se îndreptă în grabă către o maşină ce venea din sens opus, foarte încet, atingând trotuarul. Auzind o detunătură, casierul crezuse la început că se trăgea asupra lui. Femeile ţipau, se împingeau. O a doua împuşcătură fu urmată de un zgomot de sticlă spartă.

Au mai urmat şi altele, unii spuneau trei, alţii patru sau cinci. Un tip roşu la faţă, stătea deoparte cu comisarul de poliţie. Era destul de emoţionat, neştiind încă dacă va fi tratat ca un erou sau dacă i se va cere socoteală.

Era agentul Margeret din primul arondisment. Nefiind de serviciu în după-amiaza aceea, nu purta uniformă. Atunci de ce avea totuşi pistolul în buzunar? Asta o va explica mai târziu.

— Mă duceam s-o caut pe soţia mea care făcea

cumpărături. Am asistat la lovitură... Când cei trei bărbaţi s-au îndreptat în fugă spre maşină...

— Trei erau?

— Unul de fiecare parte a casierului, unul în spate.

Agentul Margeret trăsese. Unul din bandiţi a căzut în genunchi, apoi s-a întins încet pe trotuar printre picioarele femeilor care o luaseră la fugă.

Maşina demară în direcţia lui Saint-Augustin. Agentul de circulaţie fluieră. Se trase din maşina care fu numaidecât înghiţită de trafic.

Vreme de două zile Maigret nu avu timp să se gândească la elveţianul lui liniştit din Vaud şi, în două rânduri, inspectorul Fumel îl căută la telefon, dar era prea ocupat ca să răspundă.

S-au strâns numele şi adresele a vreo cincizeci de martori, printre care plăcintăreasa a cărei dugheană era foarte aproape, un infirm cu vioară care cerşea la câţiva paşi şi doi ospătari de la cafeneaua de peste drum, precum şi a casieriţei care pretindea că văzuse totul, deşi geamurile erau aburite.

Mai era încă un mort, un trecător, de treizeci şi cinci de ani, tată de familie, care murise imediat, fără să-şi fi dat seama de ceea ce i se întâmplă.

Pentru prima dată de când începuse această serie de spargeri, puseseră mâna pe un membru al bandei, acela pe care agentul Margeret, apărut acolo ca din pământ, îl împuşcase.

— Intenţia mea a fost să-i trag în picioare ca să-l împiedic să fugă...

Totuşi glonţul l-a nimerit pe om în ceafă şi la spitalul Beaujon unde-l transportase o ambulanţă, el continua să se afle în comă.

Lucas, Janvier, Torrence făceau cu schimbul la uşa camerei lui, pândind clipa când ar putea, în sfârşit, să

vorbească, deoarece nu se pierduse orice speranţă de a-l salva.

A doua zi, aşa cum prevăzuse şoferul maşinii, străzile Parisului erau un adevărat gheţuş. Cerul era întunecat. Maşinile înaintau la pas. Pe principalele artere, camioanele primăriei împrăştiau nisip.

Largul culoar al Poliţiei judiciare era înţesat de oameni care aşteptau în linişte şi Maigret, răbdător, lua de la capăt aceleaşi întrebări cu fiecare în parte, apoi, pe un plan al locului întocmit de serviciile competente, făcea nişte semne cabalistice.

Chiar în seara loviturii, se dusese la Fontenay-aux-Roses, la domiciliul gangsterului împuşcat, un oarecare Joseph Raison, pe care buletinul de identitate îl recomanda drept ajustor.

Într-o clădire nouă, găsise într-un apartament luminos şi cochet, o femeie tânără, blondă şi două fetiţe de şase şi nouă ani care-şi vedeau de treburile lor.

Joseph Raison, care avea patruzeci şi doi de ani, era într-adevăr ajustor şi lucra într-o uzină de pe cheiul Javel. Avea un automobil şi în fiecare duminică îşi ducea familia la ţară.

Soţia lui susţinea că nu înţelege nimic şi Maigret o crezu sinceră.

— Nu văd de ce-ar fi făcut asta, domnule comisar. Eram fericiţi. Apartamentul ăsta l-am cumpărat numai de doi ani. Joseph câştiga frumos. Nu bea şi aproape niciodată nu ieşea singur.

Comisarul a condus-o la Beaujon, în timp ce o vecină avea grijă de copii. Nu şi-a văzut soţul decât câteva clipe, apoi, cu toate insistenţele ei, a fost dusă acasă, ca urmare a ordinului medicilor.

Acum trebuia să găseşti firul în acest maldăr de

mărturisiri confuze şi contradictorii. Unii văzuseră prea mult, alţii prea puţin.

— Dacă vorbesc, tipii ăia or să mă dibuiască...

Din toate astea nu ieşea decât o descriere aproape plauzibilă a celor doi oameni care-l flancaseră pe casier şi în special a aceluia care-i smulsese servieta. Dar numai către sfârşitul după-amiezii, unul din ospătarii de la cafenea crezu că recunoaşte pe Fernand într-una din fotografiile ce i se arătă.

— A intrat în local cu zece sau cincisprezece minute înainte de lovitură şi a comandat o cafea cu lapte. Stătea la o masă de lângă uşă, chiar lângă fereastră.

A doua zi după lovitură, Maigret obţinu o altă mărturie despre Fernand care, la 31 ianuarie, era îmbrăcat cu un palton gros, cafeniu.

Nu era mare lucru, dar asta demonstra că Maigret nu se înşelase gândindu-se că fostul deţinut de la Saint-Martin de Ré era şeful bandei.

Cel rănit, la Beaujon, şi-a recăpătat cunoştinţa pentru câteva clipe, dar n-a făcut altceva decât să murmure:

— Monique...

Era prenumele mezinei lui.

Maigret era foarte interesat de o altă descoperire: faptul că Fernand nu-şi mai recruta oamenii exclusiv din rândurile puşlamalelor.

Parchetul îi telefona din oră în oră şi el trimitea raport după raport. Nu putea ieşi din biroul lui fără să fie imediat înconjurat de o ceată de jurnalişti.

Vineri, la ora unsprezece, culoarul era în sfârşit pustiu. Maigret discuta cu Lucas care venea de la Beaujon şi care-i vorbea de operaţia pe care un cunoscut chirurg avea s-o încerce pe rănit. Cineva

bătu la uşă. Maigret strigă enervat:

— Intră!

Era Fumel care, simţind c-a picat prost, se făcu mic de tot. Se vede că prinsese un guturai, deoarece nasul îi era roşu, iar ochii umezi.

— Pot să revin...

— Vino-ncoace!

— Cred c-am găsit o pistă... Sau, mai bine zis, cei ce se ocupă cu cercetarea camerelor mobilate au găsit-o pentru mine... Ştiu unde a locuit Cuendet în ultimele cinci săptămâni.

Fu o uşurare, o destindere aproape pentru Maigret, să audă vorbindu-se de elveţianul lui liniştit.

— În ce cartier?

— Fostul lui cartier... Stătea într-o cameră dintr-un mic hotel în strada Neuve-Saint-Pierre...

— În dosul bisericii Saint-Paul?

O stradă îngustă, veche, între strada Saint-Antoine şi chei. Foarte rar vedeai trecând pe acolo vreo maşină şi nu erau decât câteva dugheni.

— Dă-i drumul.

— Pare să fie în special un hotel unde se închiriază camere cu ora. Totuşi au şi câteva camere cu luna. Cuendet locuia acolo fără să se facă remarcat, nu ieşea decât ca să mănânce într-un restaurat micuţ numit Petit-Saint-Paul.

— Ce se află în faţa hotelului?

— O casă din secolul XVIII, cu o curte de onoare şi ferestre înalte, care a fost în întregime restaurată acum câţiva ani.

— Cine locuieşte acolo?

— O femeie singură, cu servitorii ei, bineînţeles. O anume doamnă Wilton.

— Ai cules informaţii despre ea?

— Am încercat, dar, în cartier, nu se ştie nimic despre ea.

Aşa era moda, de vreo zece ani încoace, ca oamenii foarte bogaţi să cumpere un imobil vechi din Marais, în strada Fancs-Bourgeois, de exemplu, şi să-l readucă, mai mult sau mai puţin, la starea iniţială.

Începutul s-a făcut cu insula Saint-Louis şi, acum se căutau case boiereşti pretutindeni pe unde se mai găseau, fie chiar pe străzile cele mai aglomerate.

— În curte se afla chiar şi un copac... Nu vezi prea mulţi copaci în cartierul acela...

— Femeia e văduvă?

— Divorţată. M-am dus la un ziarist, căruia îi mai suflu din când în când câte o vorbă la ureche, când ştiu că n-are să strice... De astă dată el a fost acela care m-a informat... Cu toate că-i divorţată, se mai vede cu fostul ei soţ şi uneori ies împreună...

— El cum se numeşte?

— Wilton. Stuart Wilton. Se pare că ea şi-a păstrat numele cu aprobarea lui. Numele ei de fată, pe care l-am găsit la comisariatul cartierului, este Florence Lenoir. Stăteau pe strada Rennes, unde mama ei călca rufe; tatăl ei, care a murit de mult, era agent de poliţie. A făcut şi teatru. Ziaristul meu zicea că dansa într-o trupă de fete la Cazino de Paris şi Stuart Wilton, căsătorit fiind, a divorţat ca s-o ia pe ea de soţie...

— Acum cât timp?

Maigret mâzgălea ceva pe sugativă, care aducea cu Honoré Cuendet, stând la fereastra micului hotel deochiat.

— De vreo zece ani... Casa aparţinea lui Wilton. El mai are una, unde trăieşte în prezent, la Auteuil, şi castelul Besse, aproape de Maisons-Laffitte.

— Ţine cai de curse?

— După informaţiile mele, nu. Este nelipsit de la curse, dar n-are cai.

— E american?

— Englez. Trăieşte în Franţa de foarte multă vreme.

— De unde provine averea sa?

— Nu fac altceva decât să-ţi repet ce mi s-a povestit. Face parte dintr-o familie de mari industriaşi şi a moştenit o seamă de brevete. Asta aduce mulţi bani fără ca el să trebuiască să-şi bată capul. O parte a anului călătoreşte. În fiecare vară, închiriază o vilă la Cap d'Antibes sau la Cap-Ferrat şi este membru al mai multor cluburi. Ziaristul meu susţine că-i un om foarte cunoscut, dar numai într-un cerc restrâns, despre care nu se prea vorbeşte în ziare.

Maigret se ridică oftând, îşi luă paltonul din cuier şi îşi petrecu fularul în jurul gâtului.

— Hai, spuse el.

Apoi, către Lucas:

— Dacă mă caută cineva, mă întorc peste o oră.

Din cauza gerului şi a poleiului, străzile erau aproape la fel de pustii ca în luna august şi, pe strâmta stradă Neuve-Saint-Pierre nu era nici măcar un copil care să se joace. Deasupra uşii întredeschise a hotelului Lambert se afla un glob mat şi, în biroul cu un aer îmbâcsit, un om, cu spatele lipit de radiator, citea ziarul.

Îl recunoscu pe inspectorul Fumel, şi, în timp ce se ridica, mormăi:

— După câte văd eu, încep neplăcerile.

— Dacă taci, nu vei avea nicio neplăcere. Camera lui Cuendet este ocupată?

— Încă nu. Îmi plătise pe luna asta dinainte. Începând cu 31 ianuarie aş fi putut dispune de ea,

dar, deoarece bagajele îi sunt încă acolo, am preferat să aştept...

— Când a dispărut?

— Nu ştiu. Staţi să socotesc. Dacă nu mă înşel, sâmbăta trecută... sâmbătă sau vineri. Aş putea s-o întreb pe femeia de serviciu.

— Te-a prevenit că va lipsi?

— Nu mi-a zis nimic. De altfel, niciodată nu zicea nimic.

— În seara dispariţiei sale a ieşit târziu?

— Nevastă-mea l-a văzut. Noaptea, clienţii care vin cu o femeie, nu prea se bucură când sunt primiţi de un bărbat. Asta-i deranjează. Atunci...

— Şi soţia nu ţi-a spus?

— Bineînţeles că da. De altfel, puteţi s-o-ntrebaţi chiar pe ea. Trebuie să coboare.

Aerul era stătut, supraîncălzit şi plutea un miros nelămurit cu un iz de dezinfectant, care amintea de metro.

— După câte-mi spunea ea, în seara aceea nu s-a dus să cineze.

— Era un lucru neobişnuit?

— I s-a mai întâmplat uneori. Îşi cumpăra singur de-ale gurii. Îl vedeam cum urcă cu pacheţele şi jurnale. Dădea bună seara şi până a doua zi nu-l mai auzeai.

— În seara aceea, după ce a urcat, a mai ieşit?

— Se vede treaba c-a ieşit, din moment ce a doua zi dimineaţa nu mai era în camera lui. Dar, de văzut, nevastă-mea nu l-a văzut. Urcase cu o pereche la capătul coridorului de la primul etaj. S-a dus să aducă nişte prosoape, şi atunci a auzit pe cineva care cobora scara.

— Ce oră era?

— Trecut de miezul nopţii. A vrut să vadă cine era, dar până să închidă dulapul cu lenjerie şi să străbată coridorul, omul coborâse.

— Când aţi ştiut că nu mai este în camera lui?

— A doua zi. Fără îndoială, către ora zece sau unsprezece, când îngrijitoarea a bătut la uşă ca să deretice. A intrat şi a observat că patul era nedesfăcut.

— N-ai anunţat dispariţia locatarului dumitale la poliţie?

— Pentru ce? Era liber, nu? Eu cer întotdeauna să mi se plătească dinainte. Se mai întâmplă ca unii s-o şteargă aşa, fără să spună nimic...

— Lăsându-şi bagajele?

— Cât a lăsat el!

— Du-ne în camera lui.

Patronul îşi târşâi papucii pe podea, ieşi din birou în urma poliţiştilor, întoarse cheia în broască şi o băgă în buzunar. Nu era prea bătrân, dar de-abia se mişca şi, pe scară, se auzea cum gâfâie.

— E la al treilea... oftă el.

Pe palierul de la etajul întâi era un teanc de cearceafuri şi mai multe uşi care dădeau în culoar erau deschise: o servitoare trebăluia pe undeva.

— Eu sunt, Rose, urc cu nişte domni.

Pe măsură ce urcai, mirosul devenea mai neplăcut, iar la etajul trei covorul dispăruse de pe culoar. Cineva, în camera lui, cânta la armonică.

— Aici e...

Pe uşă, se vedea cifra 33, vopsită cu stângăcie. Camera mirosea deja a stătut.

— Am lăsat toate la locul lor...

— De ce?

— Credeam că se va întoarce... Nu era prost de loc.

Chiar m-am întrebat ce caută aici, deoarece era bine îmbrăcat şi părea că nu duce lipsă de bani...

— De unde ştii c-avea bani?

— De ambele dăţi, când mi-a plătit, am zărit în portofelul lui bancnote mari...

— N-a primit niciodată pe nimeni?

— După câte ştiu eu şi soţia mea, nu. Unul din noi doi este tot timpul în birou.

— Nu se poate spune acelaşi lucru acum...

— Ei, ni se mai întâmplă să-l părăsim pentru câteva minute, dar stau cu urechea ciulită şi apoi aţi remarcat c-am prevenit-o pe îngrijitoare...

— Nu primea scrisori?

— Niciodată.

— Cine stă în camera vecină?

Nu mai era decât o cameră, deoarece 33 era la capătul culoarului.

— Olga. O femeie de stradă.

Omul ştia că era inutil să trişeze, că la poliţie se ştia tot ce se petrece în casa lui.

— E acasă?

— La ora asta, pesemne că doarme...

— Poţi să ne laşi singuri...

Se îndepărtă, morocănos, târându-şi piciorul.

Maigret închise uşa după el şi începu prin a deschide un şifonier ieftin, din brad lăcuit, cu o închizătoare care nu ţinea.

Nu descoperi mare lucru: o pereche de pantofi negri bine lustruiţi, nişte papuci aproape noi şi un costum gri, atârnat pe un umeraş. Mai era o pălărie de fetru de culoare închisă, având o marcă obişnuită.

Într-un sertar, şase cămăşi albe, una bleu deschis, chiloţi, batiste şi şosete de lână. În sertarul alăturat, două pijamale şi nişte cărţi: *Impresii de călătorie din*

Italia, Medicina pentru toţi (editată în 1899) şi un roman de aventuri.

Patul era de fier, masa rotundă, acoperită cu o carpetă de catifea de un verde închis, singurul fotoliu pe jumătate stricat... Perdelele, înţepenite pe suportul lor, nu se mai lăsau în jos, dar nişte brizbrizuri cerneau lumina.

Maigret, în picioare, privea imobilul de peste drum, mai întâi curtea unde se găsea o maşină mare, neagră, de marcă englezească, peronul cu mai multe trepte, uşa cu două canaturi, cu geamlâc.

Piatra faţadei fusese curăţată şi devenise de un gri deschis foarte plăcut, iar împrejurul ferestrelor se aflau nişte cornişe frumos modelate.

La parter strălucea o lumină care făcea să se vadă un covor cu motive complicate, un fotoliu stil Louis XV şi colţul unui gheridon.

Ferestrele de la etajul întâi erau foarte înalte, cele de la al doilea erau mansardate.

Casa, mai mult lată decât înaltă, nu trebuia să aibă neapărat atâtea camere pe cât ai fi crezut la prima vedere.

Două din ferestrele primului etaj erau deschise şi un valet cu o jiletcă în dungi îndepărta praful cu aspiratorul într-o încăpere ce părea a fi salon.

— Tu ai dormit azi-noapte?

— Da, şefule. Aproape că mi-am făcut cele opt ore.

— Ţi-e foame?

— Mai pot răbda încă.

— Am să trimit imediat pe cineva să te schimbe. N-ai altceva de făcut decât să stai în fotoliu în faţa ferestrei. Din moment ce stai pe întuneric, n-ai cum să fii văzut de peste drum.

Nu acelaşi lucru îl făcuse şi Cuendet aproape şase

săptămâni?

— Notează-ţi cine intră şi cine iese, iar dacă vine vreo maşină, încearcă să-i iei numărul.

O clipă mai târziu, Maigret ciocăni uşor în uşa de alături. Trebui să aştepte câtva timp înainte de a auzi scârţâitul unui divan, apoi nişte paşi pe duşumea. Uşa se crăpă doar.

— Ce este?

— Poliţia.

— Iarăşi?

Resemnată, femeia adăugă:

— Intraţi.

Era în furou, cu ochii umflaţi de somn. Machiajul pe care nu şi-l îndepărtase înainte de a se culca, se întinsese deformându-i trăsăturile.

— Pot să mă urc iarăşi în pat?

— De ce-ai spus: iarăşi? A mai dat recent poliţia pe aici?

— Nu aici, ci pe stradă. De vreo câteva săptămâni ne vânează într-una şi, într-o singură lună, am dormit de cel puţin şase ori la prefectură. De astă dată ce-am mai făcut?

— Nimic, sper. Chiar am să te rog să nu sufli nicio vorbă despre vizita mea.

— Ah, dumneavoastră nu sunteţi de la moravuri...

— Nu.

— Am impresia că v-am văzut fotografia pe undeva.

Dacă n-ar fi fost mânjită de machiaj şi cu părul prost vopsit, n-ar fi fost urâtă; cam plinuţă, dar se ţinea bine, ochii încă vioi.

— Comisar Maigret.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Nici eu nu ştiu încă nimic. E mult timp de când

locuieşti aici?

— De când m-am întors de la Cannes, în octombrie. În fiecare vară merg la Cannes.

— Îl ştii pe vecinul dumitale?

— Care?

— Cel de la 33.

— Elveţianul?

— De unde ştii că-i elveţian?

— Din cauza accentului său. Am lucrat şi în Elveţia, acum trei ani. Eram parteneră de dans într-un cabaret din Geneva, dar nu mi-au prelungit permisul de şedere. Bănuiesc că celor de acolo nu le place concurenţa.

— Ţi-a vorbit vreodată? A fost aici la dumneata?

— Eu am fost cea care m-am dus la el. Într-o după-amiază, când m-am trezit, am constatat că nu mai aveam ţigări. Îl întâlnisem de câteva ori pe culoar şi, de fiecare dată, mă salutase cu simpatie.

— Ei, şi ce s-a-ntâmplat?

Făcu o mină semnificativă şi răspunse:

— Exact ceea ce se cheamă nimic. Am bătut la uşă. I-a trebuit ceva timp până să deschidă. Mă întrebam ce dracu o fi făcând acolo. Totuşi, era îmbrăcat şi nu era nimeni la el, nu era dezordine. Am observat că fuma pipă. O ţinea între dinţi. I-am spus:

— Presupun că n-aveţi ţigări?

— Mi-a răspuns că „nu”, lucru pe care-l regretă, apoi, după ce a stat o clipă în cumpănă, a spus că se poate duce să-mi cumpere. Eram ca atunci când v-am deschis aşa, numai cu furoul pe mine. Pe masă era o ciocolată şi, când a văzut că mă uit la ea, mi-a oferit o bucată.

Am crezut c-o să meargă. Între vecini nu-i o crimă! Am început să mănânc bucata de ciocolată şi am

aruncat o privire pe cartea pe care o citea, ceva despre Italia, cu nişte gravuri vechi. „Nu vă plictisiţi, aşa singur?” l-am întrebat. Sunt sigură că mă dorea. Şi nu cred că sunt prea impresionantă. La un moment dat, l-am simţit că ezită, apoi, dintr-o dată, a zis ca pentru el: „Trebuie să plec. Sunt aşteptat...”

— Asta-i tot?

— Cred că da. Pereţii nu-s prea groşi aici. Se aude orice zgomot dintr-o cameră în cealaltă. Şi, noaptea, pesemne că nu prea avea parte de somn, dacă înţelegeţi ce vreau să spun... Dar nu s-a plâns niciodată. Urcând, poate aţi remarcat că spălătorul se află la celălalt capăt al culoarului, deasupra scării. Ceea ce pot spune e că nu se culca devreme, deoarece l-am întâlnit de cel puţin două ori în toiul nopţii ducându-se la toaletă, complet îmbrăcat.

— Nu ţi se întâmplă să-ţi mai arunci privirea pe vizavi?

— La nebună?

— De ce-o numeşti nebună?

— Aşa. Pentru că socot că are ceva de om nebun. Ştiţi, de aici se vede foarte bine. După-amiaza, nu prea am ce face şi mă uit uneori pe fereastră. Foarte rar se întâmplă ca cei de peste drum să tragă perdelele şi, zău, merită seara să stai să le admiri lustrele. Nişte candelabre masive de cristal, cu zeci de becuri... Camera ei este chiar faţă-n faţă cu a mea. E cam singura încăpere unde, către sfârşitul după-amiezii, se lasă perdelele, dar dimineaţa sunt ridicate şi atunci, văzând-o cum se plimbă goală, ai zice că nici nu-şi dă seama că poate fi privită în postura asta. Poate c-o face dinadins? Sunt femei care au viciul ăsta. Are două cameriste care se ocupă de ea, dar nu se sfieşte să-şi cheme valetul chiar când e-n ţinuta

asta. În unele zile, coaforul vine pe la mijlocul după-amiezii, alteori, când e tămbălău la ea, chiar şi mai târziu. Ce-i drept, e drept: pentru vârsta ei, nu arată de loc rău...

— Cam ce vârstă îi dai?

— Are patruzeci şi cinci, bătuţi pe muchie... Deşi, cu femeile care se îngrijesc ca ea, nu prea poţi fi sigur...

— Primeşte multă lume?

— Uneori sunt două trei maşini în curte, foarte rar mai multe. Ea e cea care iese mai des. Fără drăguţul ei, bineînţeles.

— Care drăguţ?

— Nu zic că e amantul ei. E totuşi cam tinerel pentru ea, dacă are treizeci de ani. Un băiat frumos, înalt, brunet, îmbrăcat după ultima modă şi care conduce o maşină grozavă...

— O vizitează des?

— Asta-i bună, parcă eu aş sta tot timpul numai la fereastră! Am şi eu meseria mea. Sunt zile când încep la cinci după-masă, şi atunci nu mai am timp să mă uit în casele oamenilor. S-ar putea să vină o dată sau de două ori pe săptămână... Hai, să zic, de trei ori... Dar ştiu precis că se mai întâmplă ca el să doarmă acolo. În general, mă scol târziu, dar, în zilele de control, sunt obligată să ies mai de dimineaţă. Ai zice că aceşti colegi ai dumneavoastră aleg dinadins asemenea ore. Ei, bine! În două sau trei rânduri, maşina drăguţului, aşa cum îi spun eu, la ora nouă se mai afla încă în curtea ei. Cât despre celălalt...

— Mai este unul?

— Desigur, bătrânul. Tipul onorabil.

Maigret nu-şi putu reţine un zâmbet, auzind această interpretare a faptelor de către Olga.

— Ce e? Am zis vreo prostie?

— Continuă.

— E un tip foarte şic, cu părul cărunt, care vine uneori într-un Rolls Royce şi are cel mai frumos şofer din câţi am văzut vreodată.

— I se întâmplă şi lui să rămână peste noapte acolo?

— Nu cred. Nu stă niciodată prea mult. După câte mi-amintesc, eu nu l-am văzut niciodată noaptea târziu. Mai degrabă-l vezi pe la ora cinci. Fără îndoială, pentru ceai...

Părea foarte fericită că putea astfel să arate că ştia că unii oameni, dintr-o sferă foarte îndepărtată de a sa, iau ceaiul la ora cinci.

— Bănuiesc că nu-mi puteţi spune de ce-mi puneţi aceste întrebări?

— Aşa e...

— Şi trebuie să-mi ţin gura?

— Neapărat.

— Ar fi mai bine pentru mine, nu-i aşa? N-aveţi nicio grijă. Auzisem eu vorbindu-se de dumneavoastră pe la colegele mele, dar îmi închipuiam că sunteţi mai bătrân.

Îi zâmbea, cu trupul uşor arcuit sub cuvertură. După un moment de tăcere, murmură:

— Nu?

Maigret îi răspunse zâmbind:

— Nu.

Atunci ea izbucni în râs:

— Ce mai, la fel ca şi vecinul meu!

Apoi devenind serioasă:

— Ce-a făcut?

Fu cât pe-aci să-i spună adevărul. Era ispitit s-o facă. Ştia că putea conta pe ea. De asemenea, ştia că

ea era în stare să priceapă mai multe decât judecătorul de instrucţie Cajou, de pildă. Poate că unele amănunte care îi scăpau acum, i-ar fi revenit în minte, dac-ar fi ştiut despre ce-i vorba.

Mai târziu, dacă va fi nevoie. Se îndreptă către uşă.

— Mai veniţi?

— Probabil. Cum se mănâncă la Petit Saint-Paul?

— Găteşte chiar patroana, iar în cazul în care vă plac cârnăciorii, în tot cartierul nu veţi găsi alţii mai buni. Atâta doar că feţele de masă sunt de hârtie şi că ospătăriţa e cam stricată.

Se făcuse douăsprezece, când o porni spre Petit Saint-Paul, unde ceru mai întâi o fisă ca să-i telefoneze soţiei că nu se va duce la prânz acasă.

Nu-i uitase pe Fernand şi pe gangsterii lui, dar asta era mai tare ca el...

V

De fapt, îşi oferise o recreaţie, cam pe furiş, şi acum avea remuşcări. Totuşi, nu cine ştie ce, mai întâi pentru că Olga nu exagerase de loc în privinţa cârnăciorilor, apoi pentru că vinul de Beaujolais, deşi cam vârtos, avea un buchet foarte plăcut şi, în sfârşit, pentru că, retras într-un colţ, la o masă, unde nişte hârtie gofrată ţinea loc de faţă de masă, putuse să se gândească în voie.

Patroana, mică şi grasă, cu un coc în creştetul capului, crăpa din când în când uşa bucătăriei ca să arunce o privire în sală şi purta un şorţ de un albastru asemănător cu cel al mamei lui Maigret, un albastru care era mai închis pe margini şi devenea mai şters către mijloc, unde fusese mai mult frecat la spălat.

De asemenea, era adevărat şi faptul că ospătăriţa, o brună înaltă, cu obrazul fără pic de culoare, avea o figură antipatică, o expresie suspectă. Din timp în timp, trăsăturile i se crispau, când o încerca o durere, şi comisarul ar fi putut jura că tocmai îşi făcuse un avort.

Mai erau nişte muncitori în haine de lucru, câţiva nord-africani, o vânzătoare de ziare îmbrăcată cu haină bărbătească şi pe cap cu o şapcă.

La ce bun să arate fotografia lui Cuendet servitoarei sau patronului mustăcios care se ocupa de vin? De la locul ocupat de Maigret şi care fusese cu siguranţă şi al lui Honoré, acesta putea, cu condiţia să

şteargă din trei în trei minute geamul aburit, să supravegheze strada şi casa boierească.

Bineînţeles, nu făcuse nimănui destăinuiri. Fusese luat, ca pretutindeni, drept un om liniştit, lucru de altfel adevărat, într-un anume sens.

Cuendet, în felul lui, era un artist şi, pentru că Maigret se gândea totodată la tipii din strada La Fayette – asta numea el a rumega – îl găsea niţel cam demodat, ca acest restaurant de altfel, care nu va întârzia să facă loc unui local mai luminos, unde clienţii se vor servi singuri.

Maigret mai cunoscuse şi alţi solitari, îndeosebi pe faimosul Commodore, care purta monoclu şi o garoafă roşie la butonieră, care avea acces în cele mai luxoase hoteluri, impecabil şi demn la adăpostul părului său alb şi care nu putuse fi niciodată prins asupra faptului.

Acesta nu călcase niciodată în vreo închisoare şi nimeni nu ştie cum a sfârşit-o. Se retrăsese la ţară, sub o nouă identitate, sau îşi petrecea bătrâneţile sub soarele vreunei insule din Pacific? Să fi fost asasinat de vreun borfaş care pusese ochii pe banii lui?

Şi pe atunci erau bande organizate, dar ele nu operau în acelaşi stil şi mai ales recrutarea lor era deosebită. Cu douăzeci de ani în urmă, de exemplu, într-o afacere ca cea din strada La Fayette, Maigret ar fi ştiut numaidecât încotro să se îndrepte, în ce cartier, în ce bistro frecventat de puşlamale.

Pe atunci, ei de-abia ştiau să citească şi să scrie, şi ocupaţia le era înscrisă pe figură.

Acum erau tehnicieni. Spargerea din strada La Fayette, ca şi cea dinainte, fusese minuţios pusă la cale şi a trebuit o întâmplare cu totul neprevăzută pentru ca unul din oameni să rămână pe caldarâm, şi

anume prezenţa, în mulţime, a unui poliţai în afara orelor de serviciu care, contrar regulamentelor, era înarmat şi care, pierzându-şi sângele rece, riscând să nimerească vreun nevinovat din mulţime, trăsese.

Ce-i drept şi Cuendet se modernizase. O frază a Olgăi îl obseda pe Maigret. Pomenise de oamenii care iau ceaiul la ora cinci. Pentru ea, era o lume aparte. Pentru comisar, la fel. În schimb, Honoré se străduise să studieze cu atenţie faptele şi gesturile cotidiene ale acestor oameni. El nu spărgea geamuri, nu folosea şperaclul, nu strica nimic.

Pe stradă, oamenii treceau grăbiţi, cu mâinile în buzunare, cu faţa înţepenită de frig, fiecare cu micile lui afaceri, micile lui griji în cap, fiecare cu drama lui personală şi cu necesitatea, asta pentru toţi, de a face ceva...

— Plata, domnişoară...

Ea mâzgăli nişte cifre pe faţa de masă de hârtie gofrată, mişcându-şi buzele şi uitându-se din când în când la tăbliţa pe care erau trecute preţurile mâncărurilor.

Se întoarse la birou pe jos, şi, de cum se aşeză pe locul său, în faţa dosarelor şi a pipelor, pe uşă îşi făcu apariţia Lucas. Amândoi deschiseră gura în acelaşi timp. Comisarul vorbi primul:

— Trebuie să se ducă cineva să-l schimbe pe Fumel, în strada Neuve-Saint-Pierre, la hotelul Lambert.

Nu voia să trimită pe cineva din ceea ce putea numi echipa lui personală, ci pe unul ca Lourtie, de exemplu, sau ca Lesueur. Niciunul, nici celălalt nu erau liberi şi Baron părăsi ceva mai târziu Quai des Orfèvres, cu instrucţiuni precise.

— Şi tu? Ce voiai să-mi spui?

— Noutăţi. Inspectorul Nicolas se pare c-a aflat ceva.

— E aici?

— Te aşteaptă.

— Zi-i să intre.

Era un om ce trecea neobservat şi, pentru acest motiv fusese trimis să dea târcoale pe lângă Fontenay-aux-Roses. Misiunea lui era de a face să vorbească, fără să pară c-o face intenţionat, pe vecinii familiei Raison, pe furnizori, pe lucrătorii garajului, unde gangsterul rănit îşi lăsa maşina.

— Încă nu ştiu, şefule, dacă asta ne va duce undeva, dar am impresia că avem un punct de plecare. Încă de aseară am auzit că Raison şi cu nevastă-sa frecventau o altă familie care locuieşte în acelaşi imobil. Erau chiar foarte prieteni. Seara, li se întâmpla să se uite la televizor împreună. Când se duceau la cinema, una din cele două femei avea grijă şi de copiii celeilalte. Pe familia aceea o cheamă Lussac. Sunt mai tineri decât cei doi Raison. René Lussac nu are decât treizeci şi unu de ani, iar nevastă-sa cu doi sau trei ani mai puţin. E foarte drăguţă şi are un băieţel de doi ani şi jumătate. Conform instrucţiunilor dumneavoastră, sunt cu ochii pe René Lussac, care-i reprezentant de comerţ pentru o casă de instrumente muzicale. Şi el are tot o limuzină Florida. Aseară l-am urmărit când a ieşit în oraş, după cină. Eram pe o rablă. N-a observat că eram în urma lui, altminteri m-ar fi pierdut pe drum. S-a dus la o cafenea de la Porte de Versailles, la *Café des Amis,* un locşor calm, frecventat de comercianţii din cartier care se duc acolo ca să-şi facă partida de cărţi. Îl aşteptau doi tipi şi au jucat ca nişte oameni care au obiceiul de a ocupa aceeaşi masă. Asta mi s-a

părut ciudat. Lussac n-a locuit niciodată în cartierul Porte de Versailles. M-am întrebat de ce-o fi venind de atât de departe ca să joace o partidă într-un local destul de puţin atrăgător.

— Tu erai în cafenea?

— Da. Eram sigur că nu mă reperase la Fontenay-auxroses şi nu riscam nimic arătându-mă. Nici nu m-au băgat în seamă. Toţi trei jucau firesc, dar li se întâmpla destul de des să se uite la ceas. La nouă şi jumătate fix, Lussac a cerut o fisă de la casă şi s-a închis în cabina telefonică, unde a rămas circa zece minute. Nu telefona în Paris deoarece, după ce a ridicat receptorul prima oară, n-a spus decât câteva cuvinte şi l-a agăţat. A aşteptat în cabină şi, după câteva clipe, s-a auzit soneria telefonului. Asta înseamnă că, convorbirea a trecut prin reţeaua interurbană sau regională. Când s-a întors la masă, părea îngrijorat. Le-a spus câteva cuvinte, apoi a privit bănuitor în jurul lui şi le-a făcut semn să reia partida.

— Cum arată ceilalţi doi?

— Am ieşit înaintea lor şi am aşteptat în maşină. Mi-am zis că n-ar mai avea niciun rost să-l urmăresc pe Lussac, care se va întoarce fără îndoială la Fontenay-aux-Roses. Am ales pe unul din tovarăşii lui, la nimereală. Fiecare îşi avea maşina lui. Cel care mi s-a părut cel mai în vârstă s-a urcat primul în maşina lui şi l-am urmărit până la un garaj din strada La Boétie. Şi-a lăsat maşina acolo, apoi s-a îndreptat către un imobil din strada Ponthieu, în spatele lui Champs-Elysées, unde ocupă o garsonieră mobilată. Este vorba de unul Georges Macagne. Am verificat azi dimineaţă prin cei de la serviciul „camere mobilate”. Pe urmă, m-am urcat la Sommiers şi i-am găsit

cazierul. A fost de două ori condamnat pentru furt de maşină şi o dată pentru lovire şi rănire...

În sfârşit, poate că asta era fisura aşteptată de atâta timp...

— N-am vrut să-i mai întreb pe patronii cafenelei.

— Foarte bine. Am să cer o comisie rogatorie judecătorului de instrucţie şi te vei duce la centrala telefonică ca să caute cei de acolo cui a telefonat René Lussac ieri seară. Fără un ordin scris nu te vor ajuta.

După ce inspectorul a ieşit din birou, Maigret chemă spitalul Beaujou şi obţinu cu greu legătura cu inspectorul care păzea uşa lui Raison.

— Cum merge?

— De câteva minute tot vreau să vă telefonez. Am trimis după nevastă-sa. O aud plângând în camera lui. Staţi o clipă. Infirmiera şefă a ieşit chiar acum. Rămâneţi la aparat?

Maigret continua să audă în receptor zgomotele înfundate ale unui culoar de spital.

— Alo! Este chiar aşa cum bănuiam. A murit!

— N-a vorbit?

— Nici măcar nu şi-a recăpătat cunoştinţa. Soţia lui s-a culcat cât e de lungă în mijlocul camerei, cu faţa pe podea şi hohoteşte.

— Te-a remarcat?

— Cu siguranţă că nu, în starea în care se află.

— A venit cu taxiul?

— Nu ştiu.

— Coboară până la intrarea principală şi aşteaptă. Urmăreşte-o, cine ştie, poate că va avea chef să ia legătura cu cineva sau să telefoneze.

— S-a făcut, şefule...

Poate că era o afacere aproape încheiată şi se va

ajunge, în sfârşit, graţie vreunui telefon, la Fernand. Era destul de logic ca el să fie adăpostit undeva la ţară, nu departe de Paris, probabil în vreunul din acele hanuri ţinute de foste prostituate sau foşti borfaşi.

Dacă telefonul nu dădea niciun rezultat, s-ar putea da în continuare târcoale aceloraşi locuri, dar asta ar risca să se lungească, şi apoi nimic nu dovedea că Fernand, care era creierul bandei, nu-şi schimba adăpostul în fiecare zi.

Îl chemă pe judecătorul de instrucţie care se ocupa de afacere, îl puse la curent, îi promise un raport pe care începu de îndată să-l redacteze, deoarece magistratul voia să-i vorbească procurorului chiar în seara aceea.

Printre altele, semnala că maşina care servise la spargere, fusese regăsită aproape de Porte d'Italie; bineînţeles, aşa după cum se aşteptau, era o maşină furată şi n-au descoperit în ea niciun indiciu, cu atât mai puţin vreo amprentă digitală interesantă.

Era adânc cufundat în raport, când aprodul, bătrânul Joseph, veni să-l anunţe că directorul Poliţiei judiciare îl roagă să vină în biroul lui. În prima clipă îşi închipui că e vorba de afacerea Cuendet, că au ajuns la urechea şefului, Dumnezeu ştie cum, ecouri privind activitatea lui, şi se aştepta să fie muştruluit.

În realitate, era vorba despre o nouă afacere; dispariţia de trei zile a fiicei unui personaj important. Avea şaptesprezece ani şi s-a descoperit că urma pe ascuns cursuri de artă dramatică şi că făcuse figuraţie în filme care nu fuseseră încă prezentate.

— Părinţii vor să evite ca întâmplarea s-ajungă în ziare. După toate probabilităţile, a plecat de bună voie...

Dădu afacerea lui Lapointe şi în timp ce geamurile deveneau din ce în ce mai întunecate, el se cufundă din nou în raportul său.

La ora cinci, bătea la uşa colegului său de la Informaţiile generale, care avea aerul unui ofiţer de cavalerie. Aici nu mai erau busculade, nici acel du-te-vino ca la secţia criminală. Pereţii erau capitonaţi cu dosare verzi, iar broasca era tot atât de complicată ca o broască de seif.

— Spune-mi, Danet, nu cunoşti din întâmplare pe un oarecare Wilton?...

— De ce mă întrebi?

— Ei, e o chestie destul de vagă. Mi s-a vorbit de el şi aş vrea să ştiu ceva mai multe despre el.

— E amestecat în vreo poveste?

— Nu cred.

— Te referi la Stuart Wilton?

— Da.

Deci Danet îl cunoştea, tot aşa cum cunoştea orice personalitate străină care locuia sau care rămânea mai mult timp la Paris. Poate că avea chiar în clasoarele verzi, un dosar pe numele Wilton, dar şeful Informaţiilor generale nu făcu niciun gest din care să reiasă acest lucru.

— E un om foarte important.

— Ştiu. Şi nu mai puţin bogat, mi s-a spus.

— Da. Foarte bogat şi un mare prieten al Franţei... De altfel preferă să trăiască aici cea mai mare parte a anului.

— De ce?

— Mai întâi pentru că-i place viaţa de aici...

— Apoi?

— Poate pentru că se simte mai liber în ţara noastră decât de cealaltă parte a Mânecii. Mă intrigă

faptul că vii să-mi pui întrebări, deoarece nu văd ce legătură poate exista între Stuart Wilton şi serviciul dumitale...

— Ce-i drept, încă nu este.

— Din cauza unei femei te preocupă persoana lui?

— Nici măcar nu s-ar putea spune că mă ocup de el. Desigur este o femeie...

— Care?...

— A fost căsătorit de mai multe ori, nu-i aşa?

— De trei ori. Se va mai recăsători într-o bună zi, fără îndoială, cu toate că se apropie de şaptezeci de ani.

— Îi plac mult femeile?

— Foarte.

Danet răspundea cu părere de rău, de parcă cineva s-ar fi băgat pe nedrept într-un mediu care nu-l privea decât pe el.

— Bănuiesc că e vorba numai de cele pe care le ia în căsătorie.

— Bineînţeles.

— În ce relaţii se află cu ultima sa soţie?

— Te referi la franţuzoaică?

— Da, la Florence, cea care după câte mi s-a povestit, a aparţinut unei trupe de balet.

— A rămas în relaţii excelente cu ea, de altfel şi cu celelalte două. Prima era fiica unui englez bogat şi a avut cu ea un băiat. Ea s-a recăsătorit şi acum trăieşte în insulele Bahamas. A doua este o tânără actriţă. Cu ea n-a avut copii. N-a trăit cu ea decât doi sau trei ani, dar i-a pus la dispoziţie o vilă pe Coasta de Azur, unde trăieşte liniştită.

— Iar lui Florence, mormăi Maigret, i-a dat o casă boierească.

Danet îşi încruntă sprâncenele, neliniştit:

— Deci ea te interesează?

— Nu ştiu încă.

— Totuşi, ea nu prea face să se vorbească pe seama ei. Te rog să ţii cont că n-am avut niciodată ocazia să-l studiez pe Wilton din acest unghi. Ceea ce ştiu eu, este ceea ce se povesteşte într-un anumit cerc din Paris. Cât despre Florence, într-adevăr, locuieşte într-una din casele boiereşti care au aparţinut fostului ei soţ...

— În strada Neuve-Saint-Pierre...

— Exact. De altfel nu sunt prea sigur că acea casă îi aparţine. Aşa cum ţi-am spus, atunci când divorţează, Wilton rămâne în relaţii amicale cu soţiile sale. Le lasă bijuteriile, blănurile, dar mă-ndoiesc că le-ar lăsa proprietate personală o casă ca cea de care vorbeşti.

— Şi fiul?

— Şi el îşi petrece o parte din timp la Paris, dar mai puţin decât tatăl său. Schiază mult în Elveţia şi Austria, participă la raliuri automobilistice, la regate pe Coasta de Azur, în Anglia şi Italia, joacă polo...

— Deci fără profesie...

— Absolut.

— Căsătorit?

— A fost timp de un an, cu un manechin, dar a divorţat, Ascultă, Maigret, nu vreau s-o fac pe şmecherul cu dumneata, nu ştiu unde vrei s-ajungi şi nici ce ai în cap. Tot ce te rog e să nu faci nimic fără să-mi spui şi mie. Când spun că Stuart Wilton e un mare prieten al Franţei, este adevărat, şi nu degeaba este comandor al Legiunii de Onoare. Are la noi o groază de acţiuni şi e un om care trebuie menajat. Viaţa sa particulară nu ne priveşte, bineînţeles cu condiţia să nu fi încălcat grav legile, ceea ce m-ar

surprinde. Este un afemeiat. Şi ca să fiu pe de-a-ntregul sincer, n-aş fi surprins să aflu că are cine ştie ce manie ascunsă. Care anume, nu ţin s-o ştiu. Cât despre fiul lui şi divorţul acestuia pot să-ţi repet ceea ce la vremea aceea a constituit un zvon, pentru că oricum tot ai să afli. Lidia, manechinul cu care se însurase tânărul Wilton, era o fată extraordinar de frumoasă, de origine maghiară, dacă nu mă înşel... Stuart Wilton s-a opus căsătoriei. Fiul n-a ţinut cont şi, într-o bună zi, şi-ar fi dat seama că soţia lui era amanta tatălui său. N-a fost scandal. În această sferă, scandalurile sunt rare şi lucrurile se aranjează ca între oameni de lume. Fiul a cerut divorţul.

— Şi Lidia?

— Ceea ce-ţi povestesc eu s-a petrecut acum vreo trei ani. De atunci, fotografia sa a putut fi văzută în jurnale, deoarece a fost rând pe rând prietena mai multor personalităţi internaţionale şi, dacă nu mă înşel, acum trăieşte la Roma cu un prinţ italian. Asta doreai să afli?

— Nu ştiu.

Era adevărat. Maigret era tentat să joace cu cărţile pe faţă, să-i povestească tot colegului său. Dar cei doi oameni vedeau lucrurile prin prisme total diferite.

Ca să revenim la fraza aruncată dimineaţă, comisarul Danet îşi lua probabil ceaiul la ora cinci, pe când Maigret, la prânz, luase masa într-un bistro cu feţe de masă de hârtie, la un loc cu muncitori şi nord-africani.

— Am să vin să-ţi mai vorbesc despre asta când mi-o veni o idee. Apropo, Stuart Wilton se află la Paris acum?

— Dacă nu e pe Coasta de Azur. Pot să aflu. E mai bine să mă informez eu.

— Şi fiul?

— Locuieşte la hotelul George V, în aripa de lux... unde are un apartament închiriat cu anul.

— Mulţumesc, Danet.

— Fii prudent, Maigret.

— Promit!

Lui Maigret nici nu-i trecea prin cap să meargă la uşa lui Stuart Wilton să sune şi să-i pună întrebări. Pe de altă parte, la hotelul George V i s-ar fi răspuns într-un fel politicos, dar vag.

Judecătorul Cajou ştia el ce face dând comunicatul său presei: afacerea de la Bois de Boulogne era o răfuială. Ceea ce însemna că nu prea aveai de ce să te înduioşezi şi nici să încerci prea mult să ştii.

Unele crime răscolesc inimile publicului. Asta ţine uneori de câte un fleac, de personalitatea victimei, de felul în care a fost ucisă, iar alteori chiar de locul unde s-a petrecut crima.

De pildă, dacă Cuendet ar fi fost omorât într-un cabaret de pe Champs-Elysées, ar fi avut dreptul la un titlu cu caractere groase pe prima pagină.

Dar era un mort aproape necunoscut, fără să aibă nimic deosebit pentru a reţine atenţia oamenilor care-şi citesc jurnalul în metrou.

Un recidivist, care nu comisese niciodată vreo crimă senzaţională şi care tot atât de bine s-ar fi putut să fie pescuit undeva în Sena.

Or, tocmai acest recidivist îl interesa pe Maigret cu mult mai mult decât Fernand şi banda lui, dar nu avea dreptul să se ocupe în mod oficial de afacere.

Pentru gangsterii din strada La Fayette, toată poliţia era în picioare. Pentru Cuendet, bietul Fumel, fără să aibă măcar o maşină la dispoziţie, de loc sigur că avea să i se deconteze banii daţi pe taxi, dacă

avea nenorocul să aibă nevoie, era singurul însărcinat cu cercetările.

Trebuise să se ducă în strada Mouffetard să răscolească apartamentul Justinei, să-i pună întrebări la care ea n-a răspuns decât în felul ei.

Totuşi Maigret ceru din biroul său institutul medico-legal. În loc să se adreseze doctorului Lamalle sau unuia din asistenţii lui, preferă să vorbească cu un băiat de la laborator pe care-l cunoştea de mult şi pe care îl servise odată.

— Spune-mi François, ai asistat la autopsia lui Honoré Cuendet, tipul din Bois de Boulogne?

— Da, eram de faţă. N-aţi primit raportul?

— Nu conduc eu ancheta; totuşi aş vrea să ştiu.

— Înţeleg. Doctorul Lamalle crede că victima a primit vreo zece lovituri. Mai întâi a fost lovit pe la spate, cu atâta putere, încât craniul i-a fost despicat, fapt ce i-a produs o moarte instantanee. Ştiţi ce bine se pricepe doctorul Lamalle? Desigur, nu-i ca bunul nostru doctor Paul, dar aici toată lumea l-a şi îndrăgit.

— Şi celelalte lovituri?

— L-au atins în faţă pe când omul era trântit pe spate.

— Cu ce fel de obiect se crede c-a fost lovit?

— A, a fost o chestiune foarte controversată, ba chiar au făcut şi câteva experienţe. După cât se pare, nu e nici cuţit, nici o cheie englezească sau ceva asemănător, ca de obicei. Nu era nici pince-monseigneur şi nici casse-tête. Din câte am auzit eu, obiectul folosit prezenta mai multe asperităţi. Pe deasupra, mai era greu şi masiv.

— O statuie?

— E presupunerea pe care au formulat-o în raportul lor.

— Au putut stabili cu aproximaţie ora la care a murit?

— După ei, era în jurul orei două noaptea. Între ora unu şi jumătate şi trei, dar mai degrabă către orele două.

— A sângerat mult?

— Nu numai că a pierdut sânge, dar s-a găsit şi materie cervicală răspândită. I se mai prelingea încă pe păr.

— I s-a analizat conţinutul stomacului?

— Ştiţi ce conţinea? Ciocolată încă nedigerată. Era şi alcool, nu mult, care de-abia începuse să pătrundă în sânge.

— Mulţumesc, François. Dacă nu vei fi întrebat, nu le spune că ţi-am telefonat.

— E mai bine şi pentru mine.

Fumel îi telefonă ceva mai târziu comisarului.

— Am fost la bătrână, şefule, şi m-a însoţit la institutul medico-legal. L-a recunoscut.

— Cum a mers?

— A fost mai calmă decât mă aşteptam. Când i-am propus s-o conduc acasă, a refuzat şi a plecat singură către staţia de metrou.

— Ai cercetat apartamentul?

— N-am găsit nimic în afară de cărţi şi reviste.

— Nici fotografii?

— O fotografie scorojită a tatălui său, de pe când era soldat elveţian şi un portret al lui Honoré de când era mic.

— Nicio însemnare? Ai răscolit cărţile?

— Nimic. Omul ăsta nu scria şi nici nu primea scrisori. Cu atât mai puţin maică-sa.

— Îţi dau o pistă pe care poţi s-o urmezi, cu condiţia să fii foarte prudent. Un oarecare Stuart

Wilton locuieşte în strada Longchamps, unde are o casă boierească la nu ştiu ce număr. Are un Rolls Royce şi un şofer. Probabil că se mai întâmplă uneori să lase maşina la marginea trotuarului sau s-o ducă la vreun garaj. Încearcă să observi dacă nu are înăuntru o cuvertură de pisică sălbatică. Wilton junior stă la hotelul George V şi are şi el o maşină.

— Am înţeles, şefule.

— Stai că n-am terminat. Ar fi interesant să avem o fotografie de-a lor.

— Ştiu un fotograf care lucrează pe Champs-Elysées.

— Mult noroc!

Maigret pierdu vreo jumătate de oră cu semnăturile şi, când ieşi de la Poliţia judiciară, în loc să se îndrepte către autobuzul ce-l ducea acasă, o luă spre cartierul Saint-Paul.

Gerul nu se muiase de loc, era tot întuneric, iar luminile oraşului aveau o strălucire neobişnuită, siluetele trecătorilor erau mai negre de parcă petele semiîntunecate ar fi fost şterse cu o gumă.

Când vru să dea colţul străzii Saint-Paul, o voce venind din obscuritate zise:

— Cum e, comisare?

Era Olga, îmbrăcată cu o haină de iepure, care stătea la intrarea unei case. Asta îl determină să ceară prostituatei o informaţie pe care tocmai se ducea s-o culeagă din altă parte, cu atât mai mult, cu cât părea că se află în cea mai nimerită situaţie pentru a-i răspunde.

— Ia zi, când vrei să iei un păhărel sau să te încălzeşti niţeluş, după miezul nopţii, unde este deschis în acest cartier?

— La Léon.

— Un bar?

— Da. În strada Saint-Antoine, chiar în faţa staţiei de metro.

— Ţi-ai văzut vreodată vecinul pe-acolo?

— Elveţianul? Nu, noaptea nu. O dată sau de două ori după-amiază.

— Bea?

— Vin alb.

— Mulţumesc.

De data asta, ea fu aceea care îi aruncă, înainte de a-şi relua plimbarea obişnuită:

— Mult noroc!

Avea în buzunar o fotografie de-a lui Cuendet şi intră în barul plin de aburi, comandă un coniac pe care-l regretă de îndată ce văzu pe sticlă şase sau şapte stele.

— Îl cunoşti pe omul ăsta?

Patronul îşi şterse mâinile pe şorţ, înainte de a lua fotografia pe care o cercetă cu un aer gânditor:

— Ce-a făcut? întrebă el prudent.

— E mort.

— Cum? S-a sinucis?

— Ce te face să crezi asta?

— Nu ştiu. Nu l-am văzut prea des. De trei sau patru ori... Nu vorbea cu nimeni. Ultima dată...

— Când a fost asta?

— N-aş putea să vă spun prea sigur. Joia sau vinerea trecută... Poate sâmbătă... De celelalte daţi, nu venea decât să bea un păhărel la tejghea după-amiaza, ca un om căruia i-e sete.

— Doar unul?

— Hai să zic două... Dar mai mult nu... Nu era ceea ce se cheamă un băutor... Pe ăştia îi recunosc dintr-o ochire...

— Cât era ceasul în seara aceea?

— Trecut de miezul nopţii... Staţi să mă gândesc... Soţia mea se culcase. Trebuie să fi fost între douăsprezece şi jumătate şi unu...

— Ce anume te face să-ţi aminteşti?

— Mai întâi că noaptea nu găseşti aici decât obişnuiţi sau obişnuite, câteodată vreun şofer de taxi care cutreieră toată noaptea... sau niscaiva sticleţi care vin să ia o înghiţitură pe şest... Mai era şi o pereche, mi-aduc aminte, care vorbea în şoaptă, la măsuţa din colţ... Aveam treabă cu automatul de cafea. N-am auzit paşi... Dar, când m-am întors, el stătea cu coatele pe tejghea... Am fost foarte surprins...

— De asta-ţi aminteşti?

— Şi pentru că m-a întrebat dacă am kirsch veritabil, nu din cel bănuit... Cel veritabil nu e prea cerut... Am luat o sticlă din al doilea raft, uitaţi de aici, cu nişte cuvinte nemţeşti pe etichetă şi am avut impresia că asta-i face plăcere. Mi-a spus:

— E din cel bun...

A ţinut paharul în căuşul mâinii, atât cât să-l încălzească şi a băut fără grabă, uitându-se la orologiu. Am înţeles că şovăia să mai comande unul şi când i-am întins sticla, n-a rezistat. Nu bea ca să bea, ci pentru că-i plăcea kirschul...

— N-a vorbit cu nimeni?

— Doar cu mine.

— Clienţii din colţ nu l-au privit?

— Erau nişte îndrăgostiţi. Îi ştiu. Vin de două ori pe săptămână şi şuşotesc ore întregi privindu-se în ochi.

— Au ieşit curând după el?

— Precis nu.

— N-ai remarcat pe cineva pe trotuar care l-ar fi

pândit?

Omul ridică din umeri, de parcă l-ai fi insultat.

— Sunt cam cincisprezece ani de când sunt prin locurile astea, suspină el.

De unde trebuia să subînţelegi că nimic anormal nu se putea întâmpla fără ca el să bage de seamă.

Ceva mai târziu, Maigret intra în hotelul Lambert în al cărui birou se afla de astă dată patroana. Era mult mai tânără şi mult mai ispititoare decât şi-ar fi închipuit comisarul după ce-l văzuse pe soţul ei.

— Veniţi pentru 33, nu-i aşa? Domnul e sus.

— Mulţumesc.

Trebui să se lipească de perete pentru a face loc unei perechi ce cobora. Femeia era foarte parfumată şi bărbatul îşi întoarse capul într-o parte, jenat.

Baron şedea pe întuneric, într-un fotoliu pe care-l trăsese lângă fereastră. Probabil că fumase un pachet de ţigări, deoarece aerul era sufocant:

— Nimic nou?

— Ea a ieşit acum vreo jumătate de oră. Înainte de asta a venit la ea o femeie cu o cutie mare de carton, o lenjerească sau o croitoreasă, bănuiesc. Au trecut amândouă în dormitor şi nu vedeam decât umbrele care se duceau şi veneau, apoi rămâneau nemişcate: una din ele stătea în genunchi, ca pentru o probă.

La parter, nu era lumină decât în holul de la intrare. Scara era luminată până la al doilea etaj şi, la stânga, două lumini rămâneau aprinse în salon, dar nu era candelabrul.

La dreapta, o cameristă îmbrăcată în negru şi alb, cu o scufiţă de dantelă pe cap, deretica în budoar.

— Bucătăria şi sufrageria probabil că dau în spate. Când te uiţi la ei, te întrebi ce fac oamenii ăştia toată ziulica. Am numărat pe puţin trei servitori care umblă

de ici-colo, fără să-mi pot da seama cu ce se ocupă. În afară de croitoreasă sau lenjereasă, n-a mai primit nicio vizită. Femeia a venit cu taxiul şi a plecat pe jos, fără cutie. Un băiat de prăvălie a adus nişte pachete cu un cărucior. Valetul e cel care a luat pachetele fără să-l lase pe băiat înăuntru. Mai rămân?

— Ţi-e foame?

— Începe să-mi fie, dar pot răbda.

— Du-te.

— Nu rămân până la venirea schimbului?

Maigret ridică din umeri. La ce bun? Închise uşa cu cheia pe care apoi o strecură în buzunar. Jos îi spuse patroanei:

— Nu închiriaţi camera 33 până nu vă spun eu. Nimeni nu trebuie să intre acolo, aţi înţeles?

În stradă o observă de departe pe Olga care se întorcea la braţul unui bărbat şi fu mulţumit pentru ea.

VI

N-avea de unde să ştie, pe când se aşeza la masă, că un telefon avea să-l smulgă curând din liniştea cam siropoasă a apartamentului său şi nici că mai multe zeci de oameni, care în acest moment îşi făceau planuri pentru seară, aveau să petreacă o noapte diferită de cea prevăzută şi, în sfârşit, că până dimineaţă, toate ferestrele din Quai des Orfèvres vor rămâne luminate ca în nopţile de mare agitaţie.

Totuşi, această cină era foarte plăcută, în mijlocul unei intimităţi şi a unei înţelegeri perfecte, între el şi soţia lui. Îi vorbise despre cârnăciorii de la prânz, din bistroul din cartierul Saint-Antoine.

Deseori cutreieraseră împreună acest soi de restaurante, altădată mai numeroase. Specifice Parisului, le întâlneai aproape pe fiecare stradă: oamenii le ziceau restaurante de şoferi.

— În fond, dacă se putea mânca atât de bine, asta se datoreşte faptului că patronii vin fiecare din provincia lui, din Auvergne, din Bretagne ori din Normandia şi că păstrează, nu numai tradiţia de la ei, dar şi legăturile cu regiunile respective, aducând din ţinutul lor şuncă şi cârnaţi, iar, uneori, chiar şi pâinea de casă.

Se gândea la Cuendet şi la mama lui, care aduseseră în strada Mouffetard accentul tărăgănat din Vaud, un anumit calm şi o anume imobilitate în care era parcă şi niţică lene.

— N-ai nicio veste despre bătrână?

Doamna Maigret îi urmărise gândurile în priviri.

— Uiţi că, oficial, eu nu mă ocup acum decât de spargeri. Astea-s mult mai grave, fiindcă ameninţă băncile, societăţile de asigurări, marile afaceri. Gangsterii s-au modernizat mai repede ca noi.

Se simţea în glasul lui o undă de regret. Mai precis de nostalgie; soţia lui ştia asta, şi mai ştia că nu-l ţinea niciodată prea mult.

De altfel, în aceste clipe, era mai puţin îngrozit de gândul pensionării care-l aştepta peste doi ani. Lumea se schimba, Parisul se schimba, totul se schimba, atât oamenii cât şi metodele. Fără această pensionare care-i apărea uneori ca o sperietoare, nu s-ar simţi el dezrădăcinat într-un univers pe care nu l-ar mai înţelege? Pentru asta putea să mănânce cu poftă, în tihnă.

— Ce tip ciudat! Nimic nu lăsa să se întrevadă ceea ce avea să i se întâmple şi cu toate astea, mama lui, atunci când mi-am exprimat îndoiala în privinţa viitorului ei, s-a mulţumit să murmure: *„Sunt sigură că nu mă va lăsa fără nimic.”*

— Dacă era adevărat, cum făcuse Cuendet? Ce combinaţie s-o fi născut în capul său?

Tocmai când Maigret îşi începu desertul, sună telefonul:

— Vrei să răspund eu?

Maigret era deja în picioare, cu şerveţelul în mână. Era chemat la Quai. Era Janvier.

— O veste care s-ar putea să fie importantă, şefule. Inspectorul Nicolas m-a chemat adineauri. A fost găsit apelul telefonic dat de René Lussac din cafeneaua de la Porte de Versailles. Este vorba de un număr de pe lângă Corbeil, o vilă de pe malul Senei, care aparţine

cuiva pe care-l cunoşti, Rosalie Bourdon.

— Frumoasa Rosalie?

— Da. Am telefonat brigăzii mobile de la Corbeil. Femeia e acasă.

Încă una care petrecuse de nenumărate ori ceasuri întregi în biroul lui Maigret. Acum se apropia de cincizeci de ani, dar era încă o fiinţă atrăgătoare, care se ţinea bine, cu obrajii rumeni şi cu un limbaj pitoresc şi fără ocolişuri.

Debutase foarte tânără pe trotuar, în vecinătatea pieţei Ternes şi, la douăzeci şi cinci de ani, conducea o casă de rendez-vous frecventată de oamenii cei mai distinşi din Paris.

Mai apoi ţinuse în strada Notre-Dame-de-Lorette, un cabaret de noapte de un gen aparte cu firma „Cravaşa”. Ultimul ei amant, omul vieţii ei, era un oarecare Pierre Sabatini, din banda corsicanilor, condamnat la douăzeci de ani muncă silnică, după ce a omorât doi membri ai bandei marsiliezilor într-un bar de pe strada Dovai.

Sabatini mai avea încă vreo câţiva ani de stat la Saint-Martin-de-Ré. Atitudinea Rosaliei la proces a fost mişcătoare, şi sentinţa odată pronunţată, s-a făcut luntre şi punte pentru a obţine autorizaţia de a se căsători cu amantul ei.

Toate ziarele scriseseră despre asta, la timpul respectiv. A pretins că e gravidă. Unii au mers până acolo, încât au bănuit-o că s-ar fi culcat cu primul venit numai ca să se poată căsători cu Sabatini.

De altfel, atunci când ministerul a refuzat, nu s-a mai pomenit nimic de naştere şi Rosalie a dispărut, retrăgându-se la vila ei de lângă Corbeil, de unde trimitea regulat scrisori şi pachete deţinutului.

În fiecare lună, lua drumul insulei Ré şi gardienii

stăteau cu ochii pe ea, temându-se ca nu cumva să pregătească evadarea amantului.

Or, la Saint-Martin, Sabatini împărţea celula cu Fernand. Janvier continuă:

— Am cerut la Corbeil să supravegheze vila. Mai mulţi oameni sunt primprejurul ei acum.

— Şi Nicolas?

— Îţi transmite că se duce la Porte de Versailles. După cele văzute aseară, are impresia că Lussac şi cei doi amici ai lui se întâlnesc în fiecare seară acolo. Preferă să se instaleze în cafenea înainte de venirea lor, ca să le atragă cât mai puţin atenţia.

— Lucas mai e la birou?

— Tocmai s-a întors.

— Spune-i să aibă la îndemână, pentru noaptea asta, un oarecare număr de oameni. Am să te chem peste câteva minute.

Ceru Parchetul, dar la celălalt capăt al firului nu era decât un ofiţer de gardă.

— Vreau să vorbesc cu procurorul Dupont d’Hastier.

— Nu e aici.

— Ştiu. Totuşi trebuie să-i vorbesc neapărat. Ceva în legătură cu ultimele spargeri şi, bineînţeles, cu Fernand.

— Am să încerc să ajung la el. Sunteţi la Quai?

— Nu, la mine acasă.

Îi dădu numărul şi, din acea clipă, evenimentele se înlănţuiră cu repeziciune. De-abia îşi sfârşi desertul, că telefonul sună din nou. Era procurorul.

— Mi s-a spus că l-ai arestat pe Fernand...

— Încă nu, domnule procuror, dar poate vom avea norocul să-l arestăm noaptea asta.

În câteva fraze, îl puse la curent.

— Vino şi caută-mă la birou peste un sfert de oră. Sunt la nişte prieteni la masă, dar îi părăsesc imediat. Ai luat legătura cu Corbeil?

Doamna Maigret îi pregăti o cafea foarte tare şi scoase din bufet sticla cu sirop de zmeură.

— Fii atent să nu răceşti. Crezi că te vei duce la Corbeil?

— M-ar mira să-mi lase mie şansa asta.

Nu se înşela. La Palatul de Justiţie, într-unul din vastele birouri ale Parchetului, îl găsi nu numai pe procurorul Dupont d'Hastier, dar şi pe judecătorul de instrucţie Legaille, însărcinat cu dosarul spargerilor, precum şi pe unul din vechii lui colegi de dincolo, adică din strada Saussaies, pe comisarul Buffet.

Buffet era mai înalt, mai lat în umeri şi mai solid decât el, cu faţa roşie, cu ochii parcă mereu picotindu-i, ceea ce nu-l împiedica să fie unul dintre poliţiştii cei mai temuţi.

— Ia loc, Maigret, şi spune-ne precis până unde ai ajuns.

Înainte de a pleca din bulevardul Richard-Lenoir, mai avusese o convorbire telefonică cu Janvier.

— Aştept veşti aici, dintr-o clipă într-alta. Pot afirma de pe acum că în vila Rosaliei Bourdon, la Corbeil, se află de câteva zile un bărbat.

— Poliţiştii noştri l-au văzut? întrebă Buffet, care avea o voce tare subţire faţă de un corp atât de mare, aproape o voce de fată.

— Nu încă. Însă vecinii le-au vorbit despre asta şi semnalmentele corespund destul de bine cu cele ale lui Fernand.

— Or să încercuiască vila?

— Pe departe, ca să nu-i alarmeze.

— Există mai multe ieşiri?

— Bineînţeles, dar afacerea are semnificaţii şi în altă parte. Aşa precum i-am comunicat adineauri procurorului la telefon, Lussac este un prieten de-al lui Raison Joseph, gangsterul omorât în strada La Fayette şi care locuia în acelaşi imobil cu el, la Fontenay-aux-Roses. Or, Lussac frecventează cu încă cel puţin doi tovarăşi, o cafenea de la Porte de Versailles, *Café des Amis.* Aseară jucau cărţi acolo, dar la nouă şi jumătate Lussac a intrat într-o cabină şi a cerut Corbeil. S-ar părea că în felul acesta cei trei ţin legătura cu şeful lor. Aştept un telefon din moment în moment. Deci, în cazul în care, astă-seară, se reunesc în acelaşi loc, lucru ce-l vom afla numaidecât, va trebui să luăm o hotărâre.

Altădată Maigret ar fi luat singur hotărârea şi acest soi de consiliu de război, din birourile Parchetului, n-ar mai fi avut loc. Ba mai mult, nimeni nu s-ar fi gândit la aşa ceva, în afară de cazul în care ar fi fost vorba de o afacere politică.

— După declaraţia unui martor, în momentul spargerii, Fernand se găsea într-o braserie chiar în faţa locului unde casierul a fost atacat şi unde agresorii lui, mai puţin unul, au sărit în maşină. Aceştia duceau valijoara cu milioanele. E puţin probabil, dat fiind accidentul survenit, ca de atunci Fernand să-i mai fi putut întâlni. Dacă el e cel care se ascunde la frumoasa Rosalie, înseamnă că s-a instalat la ea chiar din seara aceea şi că în fiecare seară dă instrucţiuni prin telefon la *Café des Amis.*

Buffet asculta, părând că moţăie. Însă Maigret ştia că prietenul lui de la Siguranţă vedea lucrurile la fel ca el, avea în vedere aceleaşi eventualităţi, aceleaşi riscuri. Dacă dădea atâtea amănunte, asta nu era decât pentru aceşti domni de la Parchet.

— Mai devreme sau mai târziu, unul din complici va fi însărcinat să ducă lui Fernand câştigul sau o parte din el. În acest caz, desigur, noi vom avea o dovadă absolută. Aşteptarea poate dura mai multe zile. De-acum încolo ne putem aştepta ca Fernand să caute o altă ascunzătoare şi, cu toată vila împresurată, este în stare să ne scape printre degete. Pe de altă parte, dacă întâlnirea are loc astă-seară, la fel ca ieri, la *Café des Amis,* avem posibilitatea să-i arestăm pe cei trei în acelaşi timp ce la Corbeil ar fi înhăţat Fernand.

Telefonul sună. Grefierul întinse receptorul lui Maigret.

— E pentru dumneavoastră.

Era Janvier care, într-un anume fel, făcea legătura.

— Au sosit, şefule. Ce-aţi hotărât?

— Am să-ţi spun peste câteva minute. Trimite un om de-al nostru cu o asistentă socială la Fontenay-aux-Roses. Odată ajuns acolo, să te cheme la telefon.

— S-a făcut.

Maigret puse receptorul în furcă.

— Deci, care e hotărârea dumneavoastră, domnilor?

— Să nu riscăm, zise procurorul. Până la urmă vom avea şi dovezi, nu-i aşa?

— Îşi vor angaja avocaţii cei mai buni, vor refuza să vorbească şi probabil că şi-au fabricat nişte alibiuri foarte bune.

— Dimpotrivă, dacă nu-i arestăm astă-seară, riscăm să nu-i mai arestăm niciodată.

— De Corbeil mă ocup eu, anunţă Buffet.

Maigret n-avea de ce să se opună. Nu ţinea de sectorul lui, ci de Siguranţa Naţională. Judecătorul de instrucţie întrebă:

— Crezi că vor trage?

— Dacă vor avea ocazia, e aproape sigur, dar vom încerca să-i împiedicăm.

Câteva minute mai târziu, Maigret şi mătăhălosul comisar din strada Saussaies păşeau dintr-o lume într-alta, trecând pragul unei uşi obişnuite care despărţea Palatul de Justiţie de Poliţia judiciară.

Aici se făcea deja simţită animaţia de zile mari.

— E mai bine ca, înainte de a ataca vila, să aşteptăm să vedem dacă la nouă şi jumătate nu primim un telefon...

— De acord. Totuşi prefer să fiu acolo mai înainte, ca să pregătesc totul. Am să telefonez ca să ştiu în ce stadiu sunteţi.

În curtea rece şi întunecată se aflau o maşină cu staţie radio căreia i se ambala motorul şi un camion înţesat de poliţişti. Comisarul de poliţie din arondismentul XVI se afla probabil pe undeva pe lângă *Café des Amis,* cu toţi oamenii lui disponibili.

Acolo, negustori liniştiţi discutau despre afacerile lor sau jucau cărţi fără să remarce nimic deosebit şi nimeni nu-l lua în seamă pe inspectorul Nicolas adâncit în lectura unui ziar.

Cu puţin înainte, telefonase laconic:

— S-a făcut.

Asta însemna că cei trei oameni erau acolo, la fel ca în ajun, René Lussac uitându-se din când în când la ceas, fără îndoială, pentru a nu pierde convorbirea cu Corbeil, de la ora nouă şi jumătate.

Dincolo, în jurul vilei, unde două ferestre de la parter erau luminate, nişte oameni stăteau nemişcaţi în întuneric, printre bălţoacele îngheţate.

Standardul telefonic, alarmat, aştepta. La nouă treizeci şi cinci anunţă:

— A fost cerut Corbeil.

Şi un inspector, la pupitrul de audiţie, înregistra convorbirea.

— Totul e-n regulă? întrebă Lussac.

Nu răspunse o voce bărbătească, ci Rosalie.

— Da, nimic nou.

— Jules este nerăbdător.

— Pentru ce?

— Ar vrea să plece în călătorie.

— Rămâi la aparat.

Discută probabil cu cineva, după care reveni la telefon.

— Spune că trebuie să aveţi răbdare.

— De ce?

— De-aia.

— Aici lumea a început să se uite chiorâş la noi.

— O clipă.

Din nou linişte, după care:

— Mâine veţi avea fără îndoială veşti noi.

Buffet întreba, de la Corbeil:

— Merge?

— Da. Lussac a telefonat. A răspuns femeia, dar e cineva lângă ea. S-ar părea că un oarecare Jules, care-i din bandă, a început să-şi piardă răbdarea.

— Ne ducem acolo?

— La zece şi un sfert.

Cele două acţiuni trebuiau să fie simultane, pentru a evita ca, în cazul că în strada Versailles vreunul din oameni ar scăpa ca prin minune de încercuirea poliţiei, să poată da alarma la Corbeil.

— Zece şi un sfert.

Maigret dădea ultimele instrucţiuni lui Janvier.

— Când vor suna cei de la Fontenay-aux-Roses, aresteaz-o pe doamna Lussac, cu sau fără mandat. Să fie adusă aici şi să fie lăsată asistenta socială să aibă

grijă de copil.

— Şi doamna Raison?

— Ea nu. Sau nu imediat.

Maigret se urcă în maşina cu staţie radio. Camionul plecase. Câţiva trecători, la Porte de Versailles, deveniră ceva mai atenţi văzând o animaţie neobişnuită, oameni care se strecurau pe lângă case şi-şi vorbeau în şoaptă, alţii care se evaporau ca prin farmec pe la colţuri întunecoase.

Maigret luă legătura cu comisarul de poliţie şi puse la punct planul ce aveau să-l urmeze.

Şi de astă dată aveau de ales între două metode. Puteau să-i aştepte la ieşire pe cei trei jucători de cărţi, care se vedeau prin geamurile cafenelei, având fiecare, la fel ca în ajun, maşina foarte aproape.

Asta părea a fi soluţia cea mai simplă. Era totuşi destul de riscantă, deoarece, afară, tipii s-ar fi putut mişca în voie şi poate c-ar fi avut timpul să tragă. Şi apoi, favorizaţi de învălmăşeală, vreunul din ei nu s-ar putea urca în maşina lui şi să scape?

— Mai este vreo ieşire?

— O uşă dă în curte, dar zidurile sunt înalte şi singura ieşire este culoarul imobilului.

Poliţiştii şi-au ocupat locurile lor în mai puţin de un sfert de oră fără să trezească atenţia consumatorilor din *Café des Amis.*

Unii, care puteau fi luaţi drept locatari, intrară în bloc şi câţiva dintre ei se postară în curte.

Alţi trei, cheflii, puţin afumaţi, intrară în cafenea şi se aşezară la o masă de lângă jucătorii de cărţi.

Maigret se uită la ceas, ca un şef de stat major care aşteaptă ora H şi la ora zece şi paisprezece pătrunse singur, pe uşa cafenelei. Gâtul îi era înfăşurat cu un fular, iar mâna dreaptă şi-o ţinea în buzunarul

paltonului.

Avea de străbătut doar doi metri şi gangsterii n-avură când să se ridice. În picioare, chiar lângă ei, le spuse cu jumătate de glas:

— Nu vă mişcaţi. Sunteţi încercuiţi. Lăsaţi mâinile pe masă.

Inspectorul Nicolas se apropie şi el.

— Pune-le cătuşele. Şi voi la fel.

Cu o mişcare bruscă, unul din tipi reuşi să răstoarne masa şi se auzi un zgomot de sticlă spartă, dar doi inspectori îl şi apucaseră de încheieturile mâinii.

— Afară...

Maigret se întoarse către consumatori:

— Nu vă temeţi, doamnelor şi domnilor... E o simplă operaţie de poliţie.

Cincisprezece minute mai târziu, cei trei tipi erau daţi jos din camion şi fiecare fu dus în câte un birou din Quai des Orfèvres.

La celălalt capăt al firului de la Corbeil se auzea vocea piţigăiată a solidului Buffet;

— Maigret? S-a făcut!

— Fără explicaţii?

— A reuşit totuşi să tragă şi unul din oamenii mei are un glonte în umăr.

— Femeia?

— Faţa mi-e plină de zgârieturi. Ţi-i aduc de cum sfârşesc cu formalităţile.

Telefonul suna într-una.

— Da, domnule procuror. I-am prins pe toţi. Nu... Nu le-am pus absolut nicio întrebare. I-am băgat pe fiecare în câte un birou şi-l aştept pe Buffet de la Corbeil să-i aducă şi pe ceilalţi doi.

— Fii prudent. Nu uita că vor susţine că poliţia i-a

brutalizat.

— Ştiu.

— Şi nici că au dreptul de a nu declara nimic dacă avocatul lor nu e de faţă.

— Da, domnule procuror.

De altfel, Maigret nu intenţiona să-i interogheze, preferând să-i lase să fiarbă fiecare-n sosul lui. O aştepta pe doamna Lussac. Aceasta sosi abia pe la unsprezece, deoarece inspectorul o găsise în pat şi i-a trebuit timp ca să se îmbrace şi să explice asistentei sociale ce trebuia să facă în cazul în care fiul ei ar avea nevoie de îngrijiri.

Era o brună scundă, slabă, destul de drăguţă, care nu părea să aibă mai mult de douăzeci şi cinci de ani. Era palidă, nările îi fremătau. Nu spunea nimic, se ferea să joace rolul indignatei.

Maigret o invită să ia loc în faţa lui, în timp ce Janvier se instala la capătul biroului cu o hârtie şi un creion.

— Soţul dumneavoastră se numeşte René Lussac şi este reprezentant comercial?

— Da, domnule.

— Are treizeci şi unu de ani. De cât timp sunteţi căsătoriţi?

— De patru ani.

— Care este numele dumneavoastră de fată?

— Jacqueline Beaudet.

— Originară din Paris?

— Din Orléans. Am venit să trăiesc la Paris, la mătuşa mea la vârsta de şaisprezece ani.

— Cu ce se ocupă mătuşa dumneavoastră?

— Moaşă. Locuieşte în strada Notre-Dame-de-Lorette.

— Unde l-aţi întâlnit pe René Lussac?

— Într-un magazin de discuri şi instrumente muzicale, unde lucram ca vânzătoare. Unde este acum, domnule comisar? Spuneţi-mi, i s-a întimplat ceva? De când Joseph...

— Vă referiţi la Joseph Raison?

— Da. Joseph şi soţia lui erau prietenii noştri. Locuiam în acelaşi bloc.

— Bărbaţii dumneavoastră ieşeau des împreună?

— Se mai întâmpla. Nu prea des. De când a murit Joseph...

— Vă temeţi să nu i se fi întâmplat acelaşi accident şi soţului dumneavoastră, nu-i aşa?

— Unde este? A dispărut?

— Nu. Este aici.

— Trăieşte?

— Da.

— Rănit?

— Era cât pe-aci să fie, dar nu este.

— Pot să-l văd?

— Nu acum.

— De ce?

Zâmbi amar.

— Sunt o proastă că vă întreb aşa ceva? De fapt, cam ghicesc ce urmăriţi şi de ce mă interogaţi. Vă ziceţi probabil că e mai uşor să faci să vorbească o femeie decât un bărbat, nu-i aşa?

— Fernand e arestat.

— Cine-i ăsta?

— Chiar nu ştiţi?

Îl privi drept în ochi.

— Nu. Soţul meu nu mi-a vorbit niciodată de el. Ştiu numai că cineva dă ordine.

Deşi îşi scosese batista din geantă, se abţinea să nu plângă.

— Vedeţi, e mai uşor decât vă închipuiaţi. De mult mă temeam eu şi l-am rugat pe René să nu mai umble cu oamenii ăia. Are o meserie bună. Eram fericiţi. Chiar dacă nu eram bogaţi, n-o duceam rău. Dar nu ştiu pe cine a întâlnit...

— Acum cât timp?

— Vreo şase luni... Iarna trecută... Către sfârşitul verii... De altfel e mai bine că s-a terminat odată, de-acum încolo n-o să mai tremur. Credeţi că femeia aceea va şti să aibă grijă de copil?

— Cât despre asta, n-aveţi nicio teamă...

— E nervos, seamănă cu taică-său. Noaptea, se agită...

O simţeai obosită, un pic pierdută cu firea, străduindu-se să-şi pună gândurile în ordine...

— Ceea ce pot să vă spun, e că René nu a tras.

— De unde ştiţi?

— Mai întâi pentru că nu e în stare de aşa ceva. S-a lăsat dus de oamenii ăia, fără să-şi închipuie că lucrurile vor ajunge până aici.

— Vă vorbea despre afacerile lui?

— Vedeam eu bine, de la un timp, că aducea mai mulţi bani decât ar fi trebuit. Începuse să iasă mai des, aproape întotdeauna cu Joseph Raison. Într-o zi, i-am descoperit pistolul.

— Şi ce-a zis?

— Că nu trebuie să-mi fie teamă, că peste câteva luni vom putea merge în Sud, să trăim liniştiţi. Ţinea să deschidă o prăvălie pe socoteala lui, la Cannes sau la Nisa.

Începu să plângă, fără zgomot, cu mici sughiţuri.

— În fond, din cauza maşinii s-au întâmplat toate... Ţinea morţiş să aibă o Floridă. A semnat nişte poliţe... Apoi a sosit vremea să le plătească... Când o afla că

am vorbit, o să mă urască... Poate că nici n-o să mai vrea să rămână cu mine...

Pe culoar se auziră nişte zgomote şi Maigret îi făcu semn lui Janvier s-o ducă pe femeie în biroul de alături. Recunoscuse vocea lui Buffet.

Erau trei poliţişti care împingeau un bărbat cu cătuşe la mâini şi care, de cum intră, îl privi pe Maigret cu o mină dispreţuitoare.

— Femeia? întrebă comisarul.

— E la celălalt capăt al culoarului. E mai periculoasă decât el, deoarece zgârie şi muşcă.

Era adevărat, Buffet avea faţa zgâriată şi sânge pe nas.

— Intră, Fernand!

Buffet intră şi el, în timp ce ceilalţi doi inspectori rămaseră afară. Fostul ocnaş cercetă biroul cu privirea şi remarcă:

— Am impresia că am mai fost pe aici.

Redevenise zeflemitor şi sigur pe el.

— Presupun că iar o să mă înnebuniţi cu întrebările, ca ultima oară. Ţin să vă previn de la bun început că nu voi răspunde.

— Cine este avocatul tău?

— Mereu acelaşi: jupân Gambier.

— Vrei să-l chemăm?

— Eu unul, n-am nimic să-i spun. Dar dacă dumneavoastră aveţi chef să-l sculaţi din patul lui...

Toată noaptea în Quai des Orfèvres a fost un du-te-vino pe culoare şi în birouri. Maşinile de scris ţăcăneau tot timpul. Telefonul ţârâia într-una, deoarece Parchetul ţinea să păstreze legătura şi judecătorul de instrucţie nu se culcase.

Un inspector nu făcea altceva mai tot timpul decât să prepare cafea, iar din când în când, Maigret

întâlnea pe culoar câte unul din colaboratorii lui.

— Tot nimic?

— Tace.

Niciunul din cei trei de la *Café des Amis* nu-l recunoştea pe Fernand. Fiecare juca aceeaşi comedie.

— Cine mai e şi ăsta?

Iar, atunci când li se punea banda cu convorbirea cu Corbeil, răspundeau:

— Asta-l priveşte pe René. Afacerile lui sentimentale nu ne interesează.

Acesta răspundea:

— Cred că am dreptul să am o amantă, nu?

Doamna Lussac fu pusă faţă-n faţă cu Fernand:

— Îl recunoşti?

— Nu.

— Ce vă spuneam eu? jubila fostul puşcăriaş. Oamenii ăştia nu m-au văzut în viaţa lor. Am ieşit de la Saint-Martin-de-Ré, fără niciun gologan şi un tovarăş de celulă mi-a dat adresa prietenei lui, spunându-mi că va avea ea grijă de mine. Stăteam la ea ca un paşă.

Domnul Gambier veni cam pe la unu noaptea şi începu numaidecât să ridice obiecţii de ordin juridic.

După noul cod de procedură criminală, poliţia nu putea să-i reţină pe aceşti oameni mai mult de douăzeci şi patru de ore, după care, afacerea depindea de Parchet sau de judecătorul de instrucţie, care trebuiau să-şi asume toată răspunderea.

Deja, printre cei de la Palat, se făceau simţite îndoielile. Confruntarea dintre doamna Lussac şi soţul ei nu aduse nimic nou.

— Spune-le adevărul.

— Care adevăr? Că am o amantă?

— Pistolul...

— Un amic mi-a dat un pistol. Şi ce-i cu asta? Călătoresc mult, singur pe drum la volanul maşinii mele...

Chiar în cursul dimineţii, martorii, toţi cei care defilaseră prin Quai des Orfèvres, vor fi căutaţi: ospătarii de la cafeneaua din strada La Fayette, casieriţa, cerşetorul, trecătorii, poliţistul civil care trăsese.

Tot dimineaţă vor fi răscolite locuinţele celor trei tipi arestaţi la Porte de Versailles şi, cine ştie, poate că la vreunul din ei, va fi găsită valijoara.

Nu era altceva decât rutină, o rutină cam dezgustătoare şi istovitoare.

— Doamnă Lussac, vă puteţi duce acasă, dar asistenţa socială va rămâne cu dumneavoastră până la noi ordine...

Îi dădu pe cineva s-o însoţească. Nu se mai putea ţine pe picioare şi îşi holba ochii, uitându-se în jur de parcă n-ar mai fi ştiut unde se găseşte.

În timp ce oamenii săi continuau să-i hărţuiască pe prizonieri, Maigret ieşi să se plimbe, pe jos, bucurându-se de primii fulgi de zăpadă care-i căzeau pe umeri şi pe pălărie. Pe bulevardul Palais un bar îşi deschidea uşile, şi Maigret se instală cu coatele pe tejghea, mâncă nişte cornuri calde şi bău două sau trei ceşti de cafea.

Când, la ora şapte, se întoarse la birou, păşind greoi, cu pleoapele grele de nesomn, fu surprins să-l găsească acolo pe Fumel.

— Nu cumva ai şi tu noutăţi?

Şi inspectorul, foarte aprins, volubil, începu să povestească:

— Eram de serviciu astă-noapte. Am fost ţinut la

curent cu ceea ce făceaţi în Avenue de Versailles, dar eu nu aveam niciun amestec acolo şi am profitat de asta ca să-i chem pe colegii mei din celelalte arondismente. Acum au toţi fotografia lui Cuendet.

Îmi ziceam că într-o bună zi s-ar putea să iasă ceva din asta... Şi tot flecărind cu Duffieux din arondismentul XVIII, i-am vorbit şi de omul meu. La care Duffieux a spus că voia chiar să discute cu mine în legătură cu asta. El lucrează cu inspectorul Lognon, unul din prietenii dumitale. Când Lognon a văzut fotografia, ieri-dimineaţă, s-a arătat foarte surprins şi a vârât-o în buzunar fără să zică nimic... Figura lui Cuendet îi amintea de cineva. Se pare că s-a şi dus prin barurile şi micile restaurante din strada Caulaincourt şi din piaţa Constantin-Pecqueur şi s-a interesat de Cuendet. Ştii doar că atunci când lui Lognon îi intră ceva în cap, nu se lasă cu una cu două. A sfârşit prin a ciocăni la uşa cu pricina, la o braserie cu firma la Régence, în susul străzii Caulaincourt. L-au recunoscut pe Cuendet fără şovăială şi i-au spus lui Lognon că venea destul de des la ei însoţit de o femeie.

Maigret întrebă:

— De mult timp?

— Tocmai aici e partea cea mai interesantă. De ani de zile... după ei.

— Se ştie cine e femeia?

Ospătarul nu-i ştie numele, dar se pare că locuieşte într-o casă pe aproape, deoarece el o vede în fiecare dimineaţă când trece să facă piaţa.

Toată Poliţia judiciară se ocupa de Fernand şi de gangsterii lui. Peste două ore, culoarele vor fi din nou ticsite de martori cărora li se vor arăta pe rând cei patru oameni. Asta înseamnă că toată ziua se va

lucra şi maşinile de scris nu vor înceta să bată depoziţii.

Singur inspectorul Fumel, în mijlocul acestei agitaţii care nu-l interesa, cu degetele îngălbenite de nicotina ţigărilor pe care le fuma până la capăt, într-atât încât deasupra buzei avea un semn de neşters, numai el venea să discute cu Maigret despre elveţianul liniştit, de care nimeni nu mai pomenea.

Era doar o afacere îngropată, nu? Judecătorul de instrucţie Cajou nu era oare convins că nu mai avea de ce să-şi facă griji în privinţa ei?

Clasase afacerea, încă din prima zi:

— Răfuială...

Nu o cunoştea nici pe bătrâna Justine, nici camera din strada Mouffetard, cu atât mai puţin pensiunea Lambert şi somptuoasa casă de vizavi.

— Eşti obosit?

— Nu prea tare.

— Nu mergi cu mine acolo?

Maigret îi vorbea lui Fumel aproape ca un complice, ca şi cum i-ar fi propus să chiulească de la şcoală.

— Când vom ajunge acolo, va fi deja lumină...

Lăsă instrucţiuni oamenilor săi, se opri în colţul cheiului ca să-şi ia tutun şi, flancat de inspectorul Fumel care dârdâia, aşteptă autobuzul pentru Montmartre.

VII

Lognon bănuia că Maigret acorda mai multă importanţă mortului ca şi uitat din Bois de Boulogne, decât spargerii din strada La Fayette şi bandei de gangsteri despre care ziarele aveau să vorbească a doua zi cu lux de amănunte?

Dacă da, nu se va duce el pe urma firului din care avea deja un capăt în mână? Numai bunul Dumnezeu ştie până unde va merge cu descoperirea adevărului, deoarece era desigur poliţistul cu cel mai mult fler din Paris, ce-i drept, cel mai încăpăţânat şi care ar fi ţinut cu tot dinadinsul să reuşească.

Era ghinionul care-l urmărea sau convingerea că destinul îi era definitiv potrivnic, şi că, la urma urmei, nu era decât o victimă sigură?

Cert e că-şi va sfârşi cariera ca inspector la comisariatul arondismentului XVIII, la fel ca Aristide Fumel în arondismentul XVI. Nevasta lui Fumel a plecat fără să lase nicio adresă, cea a lui Lognon zăcea bolnavă de cincisprezece ani.

În cazul lui Cuendet, lucrurile s-au petrecut probabil mai mult din prostie. Lognon, ocupat cu altceva, îi vorbise despre asta unui coleg care, la rândul lui, nu dăduse prea mare importanţă şi îi vorbise lui Fumel la telefon cu totul întâmplător.

Zăpada, care cădea din abundenţă, începea să se depună pe acoperişuri, dar pe stradă nu, din păcate. Maigret era mereu dezamăgit, când vedea zăpada

topindu-se pe trotuar.

Autobuzul era supraîncălzit. Cei mai mulţi dintre călători tăceau şi priveau ţintă înainte, iar capetele li se legănau, de la stânga la dreapta şi de la dreapta la stânga, cu o expresie împietrită.

— N-ai nicio noutate despre cuvertură?

Fumel, adâncit în gânduri, tresări, repetă, ca şi cum nu ar fi înţeles imediat:

— Cuvertură?

Nici el nu avea somn.

— Cuvertura de pisică sălbatică.

— M-am uitat în maşina lui Stuart Wilton. N-am văzut nicio cuvertură. Nu numai că maşina are încălzire, dar are şi aer condiţionat. Ba chiar şi un mic bar, un mecanic de la garaj mi-a spus-o.

— Şi cea a fiului?

— O parchează de obicei în faţa hotelului George V. Mi-am aruncat o privire şi în ea. Nici aici n-am văzut vreo cuvertură.

— Nu ştii de unde îşi ia benzină?

— Cel mai des, de la o staţie din strada Marbeuf.

— Ai fost acolo?

— N-am avut timp.

Autobuzul opri în colţul pieţii Constantin-Pecqueur. Trotuarele erau aproape pustii. Nu era încă opt dimineaţă.

— Asta trebuie să fie braseria.

Era luminată şi un ospătar mătura rumeguşul de pe duşumea. Era tot o braserie de modă veche, cum întâlneşti tot mai rar în Paris, cu bile de metal pentru cârpele de şters, o tejghea de marmură unde o casieriţă se aşeza în faţa unei maşini de înregistrat şi de jur-împrejur, pe pereţi, numai oglinzi. Nişte anunţuri recomandau varza călită cu garnitură şi

iahnie cu fasole.

Cei doi intrară.

— Ai mâncat?

— Nu încă.

Fumel comandă cafea şi brioşi, în timp ce Maigret, care băuse destulă cafea toată noaptea din care cauză gura îi era cleioasă, comandă un păhărel de alcool.

Ai fi zis că, afară, viaţa se urnea cu greu. Nu era nici noapte nici zi. Nişte copii se îndreptau către şcoală şi încercau să prindă cu gura din zbor fulgi de zăpadă care trebuie că avea gust de praf.

— Spune-mi, te rog...

— Da, domnule...

— Îl cunoşti pe acest om?

Ospătarul îl privi pe Maigret de parcă ar fi înţeles totul.

— Sunteţi domnul Maigret, nu-i aşa? Vă ţin minte. Aţi mai fost pe aici acum doi ani cu inspectorul Lognon.

Examină fotografia cu complezenţă.

— Da, e un client. Vine mereu cu mica damă cu pălării.

— De ce o numeşti astfel?

— Pentru că aproape de fiecare dată poartă o pălărie nouă, nişte pălăriuţe nostime. De cele mai multe ori, vin să cineze şi se instalează în colţ, acolo, în fund. Sunt simpatici. Ea adoră varza călită. Nu se grăbesc, îşi beau cafeaua şi savurează câte un păhărel ţinându-se de mână.

— Frecventează de mult localul?

— De ani de zile. Nu ştiu de câţi anume.

— Se pare că ea locuieşte în cartier?

— Mi s-a mai pus această întrebare. Trebuie să

aibă un apartament într-una din casele vecine, fiindcă o văd trecând aproape în fiecare dimineaţă cu coşul de alimente.

De ce oare îl încânta pe Maigret faptul că descoperea o femeie în viaţa lui Honoré Cuendet?

Ceva mai târziu, pătrundea cu Fumel într-o cabină de portar unde o femeie tria corespondenţa:

— Îl cunoşti pe acest om?

Ea se uită cu atenţie şi clătină din cap.

— Cred că l-am mai văzut, dar nu pot spune că-l cunosc. În orice caz, aici n-a venit niciodată.

— Nu ai, printre locatarii dumitale, o femeie care-şi schimbă mereu pălăriile?

Ea îl privi pe Maigret aiurită, ridică din umeri mormăind ceva ce Maigret nu înţelese.

Nu avură mai mult noroc nici în ai doilea imobil, nici în al treilea. În al patrulea, portăreasa îl pansa pe soţul ei la o mână la care se tăiase scoţând lăzile de gunoi.

— Îl cunoaşteţi?

— Da, şi?

— Ocupă vreun apartament aici?

— Ocupă fără să-l ocupe. Este prietenul duduiei de la etajul cinci.

— Care duduie?

— Domnişoara Eveline, modista.

— E de mult timp aici?

— Cel puţin de doisprezece ani. Era aici înainte de a fi eu însămi.

— El era de pe atunci prietenul ei?

— Poate că da. Nu-mi amintesc.

— L-ai mai văzut în ultimul timp?

— Pe cine? Pe ea? La naiba, o văd în fiecare zi.

— Nu, pe el.

— Îţi aminteşti când a venit ultima oară, Désire?
— Nu, dar a trecut ceva timp de atunci.
— I se întâmplă să rămână peste noapte?
I se păru cam naiv comisarul.
— Şi ce-i cu asta? Doar sunt majori, nu?
— Stătea pe aici mai multe zile în şir?
— Chiar săptămâni.
— Domnişoara Eveline e acasă? Care-i numele ei de familie?
— Schneider.
— Primeşte multe scrisori?
Pachetul cu scrisori, în faţa cutiilor, era nedesfăcut.
— Ca să zic aşa, nu.
— Al cincilea la stânga?
— La dreapta.
Maigret ieşi în stradă, ca să vadă dacă era lumină la ferestre şi, deoarece era, o luă pe scară cu Fumel. Ascensor nu era. Scara era bine întreţinută, casa curată şi liniştită, cu ştergătoare de papură în faţa uşilor şi pe ici pe colo câte o plăcuţă de aramă sau de email.
Notară un dentist la etajul doi, o moaşă la al treilea. Din când în când Maigret se oprea să-şi tragă suflarea şi auzea un radio.
La al cincilea aproape că ezită să apese pe butonul soneriei. Şi aici se auzea un radio, dar fu întrerupt şi se auziră nişte paşi dincolo de uşa care se deschise. O femeie destul de scundă, cu părul de un blond deschis, îmbrăcată nu cu un halat de casă ci cu un soi de rochie largă de interior, îi privea cu ochii ei albaştri, ţinând o cârpă în mână.
Maigret şi Fumel erau la fel de stingheriţi ca şi ea deoarece vedeau mirarea, apoi teama năpădindu-i figura; buzele îi fremătau, dar, în cele din urmă,

murmurară:

— Îmi aduceţi o veste proastă?

Le făcu semn să intre într-o cameră pe care tocmai o deretica şi dădu la o parte aspiratorul care se găsea în drum.

— De ce puneţi o astfel de întrebare?

— Nu ştiu... O vizită la o astfel de oră, când Honoré lipseşte de atâta timp...

Să tot fi avut patruzeci şi cinci de ani, dar arăta mult mai tânără. Pielea îi era proaspătă, formele rotunjite şi tari.

— Sunteţi de la poliţie?

— Comisar Maigret. Tovarăşul meu este inspectorul Fumel.

— I s-a întâmplat vreun accident?

— Într-adevăr, vă aduc o veste proastă.

Nu plângea încă şi simţeai cum încearcă să se agaţe de cuvinte fără importanţă.

— Luaţi loc. Daţi-vă jos paltonul deoarece e foarte cald aici. Lui Honoré îi place căldura. Scuzaţi-mă pentru dezordine.

— Îl iubiţi mult?

Ea îşi muşcă buzele, încercând să ghicească gravitatea veştii:

— E rănit?

Apoi, numaidecât:

— E mort?

Începu să plângă, cu gura deschisă, ca un copil, fără să-i fie teamă c-o urâţeşte. Totodată îşi apuca părul cu mâinile şi privea în jurul ei ca şi cum ar fi căutat un colţişor unde să se refugieze.

— Dintotdeauna am avut presimţirea...

— De ce?

— Nu ştiu. Eram prea fericiţi...

Încăperea era confortabilă, intimă, cu mobile masive, de bună calitate, câteva bibelouri care nu erau de cel mai prost gust. Printr-o uşă deschisă, se zărea bucătăria, unde tacâmul pentru micul dejun era încă pus.

— Nu daţi atenţie, repetă ea. Scuzaţi-mă...

Deschise o altă uşă, cea de la dormitor care nu era luminat şi se aruncă de-a curmezişul patului, pe burtă, ca să plângă în voie.

Maigret şi Fumel se priveau în linişte şi, dintre ei, cel mai impresionat era inspectorul, poate pentru că, cu toate neplăcerile pe care i le pricinuiseră femeile, nu ştiuse niciodată să le reziste.

Scena dură mai puţin decât s-ar fi aşteptat ei şi ea se duse în baie, unde se auzi apa curgând şi se înapoie cu faţa aproape destinsă murmurând:

— Vă rog să mă iertaţi, cum s-a întâmplat?

— A fost găsit mort în Bois de Boulogne. N-aţi citit ziarele din ultimele zile?

— Nu citesc ziarele. Dar de ce tocmai la Bois de Boulogne? Ce-ar fi căutat el acolo?

— A fost omorât în altă parte.

— Omorât? Pentru care motiv?

Se străduia să nu izbucnească din nou în plâns.

— Era de mult timp prietenul dumneavoastră?

— De peste zece ani.

— Unde l-aţi cunoscut?

— Foarte aproape de aici, într-o braserie.

— La Régence?

— Da. Pe atunci luam din când în când o masă acolo. L-am remarcat, singur în colţul lui.

Asta nu însemna că, în perioada aceea, Cuendet pregătea o spargere în cartier? Probabil. Cercetând lista furturilor cărora nu li s-au descoperit autorii, s-ar

găsi cu siguranţă şi unul comis în strada Caulaincourt.

— Nu-mi amintesc cum am intrat în vorbă. Fapt e că într-o seară am cinat la aceeaşi masă. M-a întrebat dacă sunt nemţoaică şi i-am răspuns că sunt alsaciană. M-am născut la Strasbourg.

Avu un surâs abia schiţat.

— Ne distram fiecare de accentul celuilalt pentru că păstrase accentul elveţian, tot aşa cum eu l-am păstrat pe al meu.

Era un accent plăcut, cântat. Doamna Maigret era tot alsaciană şi îşi păstrase aproape aceeaşi înălţime, aceeaşi conformaţie.

— A devenit prietenul dumneavoastră?

Îşi trăgea nasul fără să se gândească la faptul că i se înroşise.

— Nu stătea mereu aici. Rareori se întâmplă să stea mai mult de două sau trei săptămâni cu mine, apoi pleca în călătorie. La început chiar m-am întrebat dacă n-o fi având nevastă şi copii în provincie. Unii provinciali îşi scot verigheta când vin la Paris...

Părea să fi cunoscut şi alţi bărbaţi înaintea lui Cuendet.

— Şi de unde aţi ştiut că nu era şi el în aceeaşi situaţie?

— Nu era căsătorit, nu?

— Nu.

— Eram sigură. Mai întâi, mi-am dat seama că el nu are copii, după felul în care-i privea pe ceilalţi, pe stradă. Îl simţeai resemnat de a nu fi tată, dar o mai regreta din când în când. Pe deasupra, când locuia aici, nu se purta ca un bărbat însurat. Nu ştiu cum să vă explic... Avea unele reţineri pe care un bărbat însurat nu le mai are. Prima dată, de pildă, mi-am dat seama că nu se simţea în largul lui în patul meu, iar

dimineaţa, când s-a sculat, a fost şi mai stingher...

— Nu v-a vorbit niciodată de profesia lui?

— Nu.

— Nu l-aţi întrebat cu ce se ocupă?

— Am încercat să aflu, fără să mă arăt indiscretă.

— Vă spunea că obişnuieşte să călătorească mult?

— Îmi zicea că e obligat să plece. Nu preciza unde şi nici de ce pleacă. Într-o zi, l-am întrebat dacă mama lui mai trăieşte şi s-a înroşit. Asta m-a făcut să cred că stă probabil la ea. Oricum, avea pe cineva care să-i cârpească lenjeria, care să-i ţească ciorapii şi care n-o făcea foarte îngrijit. De pildă, mereu îl vedeam cu nasturii prost cusuţi şi eu râdeam de el.

— Când a plecat ultima oară?

— Acum şase săptămâni. Aş putea să găsesc data...

Întrebă şi ea la rândul ei:

— Şi când... când s-a întâmplat?

— Vineri.

— Totuşi nu avea niciodată bani mulţi la el.

— Când venea să stea aici pentru câtva timp, aducea o valiză?

— Nu. Dacă deschideţi şifonierul îi veţi găsi halatul, papucii şi într-o despărţitură cămăşile, şosetele şi pijamalele.

Ea arătă spre cămin şi Maigret văzu trei lulele, din care una era din spumă de mare. Şi aici se afla o sobă cu cărbuni ca în strada Mouffetard, un fotoliu chiar lângă sobă, fotoliul lui Honoré Cuendet.

— Iertaţi-mi indiscreţia. Sunt obligat să vă pun şi această întrebare.

— O bănuiesc. Vreţi să vă referiţi la bani?

— Da. Vă dădea?

— Mi-a propus să-mi dea. Nu am acceptat,

deoarece îmi câştig destul de bine traiul. Singurul lucru pe care i l-am permis, şi asta la insistenţele lui, deoarece nu prea îi venea la îndemână să trăiască aici fără să-şi plătească partea, a fost să achite jumătate din chirie... Îmi dădea cadouri. El a cumpărat mobila pe care o vedeţi, şi tot el mi-a aranjat salonul pentru probă. Puteţi să-l vedeţi.

O încăpere mică, mobilată în stil Louis XVI, cu o sumedenie de oglinzi.

— Tot el a pus tapetul pe pereţi, inclusiv în bucătărie şi a tapisat sufrageria, deoarece îi plăcea foarte mult să meşterească.

— Cum îşi petrecea timpul?

— Se plimba puţin, nu mult, mereu pe aceeaşi rută, în cartier, ca cei care-şi scot câinii la aer. Apoi se instala în fotoliul lui şi citea. Veţi găsi vrafuri de cărţi în şifonier, mai toate cărţi de călătorie.

— Dumneavoastră n-aţi călătorit niciodată cu el?

— Am petrecut câteva zile la Dieppe, acum opt ani. Altă dată am fost în concediu în Savoia şi mi-a arătat de departe munţii din Elveţia, spunându-mi că acolo s-a născut. Şi am mai fost o dată cu autocarul de la Paris la Nisa şi am vizitat Coasta de Azur.

— Cheltuia cu largheţe?

— Depinde de ceea ce înţelegeţi prin asta. Nu era zgârcit, dar nu-i plăcea să fie înşelat şi verifica notele de plată de la hoteluri şi restaurante.

— Aţi trecut de patruzeci de ani?

— Am patruzeci şi patru.

— Asta înseamnă că aveţi o oarecare experienţă a vieţii. Nu v-aţi întrebat niciodată pentru ce duce el această dublă existenţă? Şi nici de ce nu vă lua de soţie?

— Am cunoscut şi alţi bărbaţi care nu mi-au propus

căsătoria.

— În acelaşi gen ca el.

— Nu, bineînţeles.

Se gândi o clipă.

— Evident, mi-am pus eu întrebări. La început, aşa cum v-am spus, am crezut că e căsătorit în provincie şi că afacerile îl chemau la Paris, de mai multe ori pe an. N-aş fi avut ce să-i reproşez. Era ispititor să ai, aici, o femeie care să te primească, un interior. Nu putea suferi hotelurile, mi-am dat seama de asta atunci când am călătorit prima dată... Nu se simţea în largul lui. Părea că tot timpul se teme de ceva.

Şi normal!

— Apoi ţinând cont de caracterul său şi de ciorapii cârpiţi, am ajuns la concluzia că stă cu mama lui şi se simţea jenat să mi-o mărturisească. Mult mai mulţi bărbaţi decât s-ar crede nu se căsătoresc din cauza mamelor lor şi, chiar la cincizeci de ani, se comportă faţă de ele ca nişte copii. Era şi cazul lui, poate.

— Trebuia totuşi să-şi câştige existenţa.

— Putea foarte bine să aibă vreo afacere pe undeva...

— Nu v-aţi gândit niciodată la un alt gen de activitate?

— Care anume?

Era sinceră. Era imposibil să joace teatru.

— Ce vreţi să spuneţi? Acum sunt pregătită pentru orice. Ce făcea?

— Era un hoţ, domnişoară Schneider...

— El? Honoré?

Râse nervos.

— Nu-i adevărat, nu-i aşa?

— Ascultaţi! A furat toată viaţa lui, de la vârsta de şaisprezece ani, pe când era ucenic la un lăcătuş din

Lausanne. A fugit dintr-o şcoală de corecţie, din Elveţia, pentru a se angaja în Legiunea străină.

— Mi-a vorbit de Legiune când i-am descoperit tatuajul.

— Şi n-a adăugat c-a făcut doi ani de închisoare?

Se aşează pe scaun, cu picioarele frânte şi ascultă de parcă n-ar fi fost vorba de Honoré al ei, ci de un alt Cuendet.

Din când în când, clătină din cap, încă neconvinsă.

— Eu însumi, domnişoară, l-am arestat pe vremuri şi, de atunci, s-a perindat de mai multe ori prin biroul meu. Nu era un hoţ oarecare. Complici nu avea, nu frecventa lumea hoţilor, ducea o existenţă ordonată. Din vreme în vreme, ochea câte o lovitură, citind ziarele sau revistele şi, săptămâni în şir, observa toată mişcarea dintr-o casă... Până în clipa când, sigur pe el, pătrundea înăuntru şi lua bijuteriile şi banii.

— Nu, nu pot să cred! E prea de necrezut!

— Vă înţeleg reacţia. Totuşi, în ceea ce o priveşte pe mama lui, nu v-aţi înşelat. Partea de vreme pe care nu şi-o petrecea aici, o petrecea la ea, într-un apartament din strada Mouffetard, unde-şi avea, de asemenea, o seamă de lucruri.

— Ea ştie?

— Da.

— A ştiut dintotdeauna?

— Da.

— Şi-l lăsa?

Nu era indignată, ci surprinsă.

— De-asta a fost omorât?

— Mai mult decât probabil.

— Poliţia?

Se îndârjea, mai puţin cordială, mai puţin încrezătoare.

— Nu.

— Cei de la care... de la care voia să fure l-au omorât?

— Presupunem. Ascultaţi-mă bine. Nu eu sunt însărcinat cu ancheta, ci judecătorul de instrucţie Cajou. A încredinţat un oarecare număr de sarcini inspectorului Fumel.

Acesta aprobă din cap.

— Acum inspectorul se află aici neoficial, fără mandat. Aveţi dreptul de a nu răspunde la întrebările mele şi ale lui. Puteaţi nici să nu ne lăsaţi să intrăm în casă. Şi, dacă am vrea să vă răscolim apartamentul, am comite un abuz de putere. Mă înţelegeţi?

Nu. Maigret simţea că nu înţelege prea bine ceea ce voia el să spună.

— Cred...

— Ca să fiu mai clar, tot ce ne-aţi spus despre Cuendet nu va fi menţionat în raportul inspectorului. E probabil ca, atunci când judecătorul de instrucţie va descoperi existenţa dumneavoastră şi legăturile dumneavoastră cu Honoré, să vi-l trimită pe Fumel sau pe unul din inspectorii lui cu un mandat în toate formele legale.

— Ce va trebui să fac?

— În cazul acesta, veţi putea cere prezenţa unui avocat.

— De ce?

— Zic că veţi putea. Dar nu sunteţi obligată de lege. Poate că Cuendet, în afara hainelor, cărţilor şi pipelor sale a lăsat anumite lucruri în apartamentul dumneavoastră...

Ochii ei albaştri arătau în sfârşit că înţelesese. Prea târziu, deoarece domnişoara Schneider, murmura deja ca pentru sine: Valiza...

— E normal ca, trăind cu dumneavoastră o parte din timp, prietenul dumneavoastră să vă fi încredinţat o valiză conţinând efecte personale. De asemenea, e normal să vă fi lăsat cheia spunându-vă, de pildă, s-o deschideţi dacă i se întâmplă ceva.

Maigret ar fi preferat ca Fumel să nu fie de faţă şi, ca şi cum şi-ar fi dat seama de acest lucru, inspectorul îşi luă un aer absent, ursuz.

Cât despre Eveline, ea dădea din cap.

— Nu am cheia... dar...

— Pe mine puţin mă interesează. Nu e de neînchipuit ca un om ca Cuendet să fi avut prevederea de a întocmi un testament prin care vă însărcinează, după moartea lui, cu anumite obligaţii, fie măcar aceea de a avea grijă de mama lui...

— E foarte bătrână?

— O veţi vedea, pentru că se pare că sunteţi singurele femei din viaţa lui.

— Credeţi?

Era mulţumită, cu toată situaţia ei şi nu s-a putut abţine de a lăsa să se vadă acest lucru printr-un zâmbet. Când zâmbea, făcea gropiţe ca o copilandră.

— Nu ştiu ce să mai cred.

— Veţi avea tot timpul, după plecarea noastră, să vă gândiţi în voie.

— Spuneţi-mi, domnule comisar...

Ezită, dintr-o dată roşie până în creştetul capului.

— Honoré nu a... nu a omorât niciodată pe nimeni?

— Pot să vă asigur de asta.

— Vă rog să credeţi că, dacă mi-aţi fi spus da, aş fi refuzat să admit aşa ceva.

— Aş vrea să mai adaug ceva şi mai greu de explicat. Neîndoios Cuendet trăia din o parte din furturile sale.

— Cheltuia atât de puţin!

— Tocmai asta e. E posibil, ba chiar probabil ca el să fi avut nevoie de siguranţă, să ştie el că are ceva bani deoparte. Totuşi n-aş fi surprins ca, în cazul lui, un alt element să fi jucat rolul esenţial... Săptămâni în şir, aşa cum v-am spus, observa viaţa unei case.

— Şi cum proceda?

— Instalându-se în vreun bistro, unde stătea ore întregi lângă fereastră, închiriind vreo cameră într-un imobil de peste drum, când avea ocazia...

Ideea care-l preocupase pe Maigret veni şi în mintea femeii.

— Credeţi că atunci când l-am cunoscut la Régence...

— S-ar părea. El nu aştept ca apartamentele să fie neocupate, ca locatarii să fie plecaţi. Dimpotrivă! El aştepta întoarcerea lor.

— De ce?

— Un psiholog sau un psihiatru ar răspunde mai bine decât mine la această întrebare. Să fi avut el oare nevoie de senzaţia pericolului? Nu sunt prea sigur. Vedeţi dumneavoastră, el nu se introducea numai într-un apartament străin, ci, într-un anume fel, şi în viaţa oamenilor. Aceştia dormeau, iar el trecea chiar pe lângă ei. S-ar putea spune că, pe lângă bijuteriile lor, el lua cu sine şi o parte din intimitatea lor...

— S-ar zice că nu-i purtaţi pică.

La rândul său, Maigret zâmbi, mulţumindu-se să mormăie:

— Nu port pică nimănui. La revedere, domnişoară. Să nu uitaţi nimic din ce v-am spus, niciun cuvânt. Gândiţi-vă, în linişte.

Îi strânse mâna, spre marea ei surprindere şi Fumel

îl imită pe comisar, ceva mai stângaci, ca şi cum ar fi fost tulburat.

Abia ajunseră pe scară şi Fumel exclamă:

— E o femeie extraordinară!

Probabil că va veni să mai dea câte o raită prin cartier, chiar după ce toată lumea îl va fi uitat pe Honoré Cuendet. Era mai presus de el. Avea deja pe cap o amantă care-i complica existenţa şi va încerca să şi-o complice şi mai mult.

Afară, pe trotuare, zăpada începea să se depună.

— Eu ce fac, şefule?

— Ţi-e somn, nu? Hai să mai luăm un păhărel.

Acum erau câţiva clienţi în braseria unde un comis voiajor copia adresa din anuarul profesiunilor.

— Aţi găsit-o?

— Da.

— Simpatică, nu? Ce vă servesc?

— Mie, un grog.

— Şi mie unul.

— Două groguri!

— După-masă, după ce ai să dormi, vei redacta raportul.

— Să pomenesc de strada Neuve-Saint-Pierre?

— Bineînţeles, şi de doamna Wilton, care locuieşte în faţa hotelului Lambert. Cajou are să te cheme în cabinetul lui ca să-ţi ceară amănunte.

— Mă va trimite să fac percheziţie la domnişoara Schneider.

— Unde sper că nu vei găsi nimic, în afară de haine într-o valiză.

Cu toată admiraţia lui pentru comisar, Fumel era stânjenit şi trăgea nervos din ţigară.

— Am înţeles ce-i spuneai.

— Mama lui Honoré mi-a spus: *„Sunt sigură că fiul*

meu nu mă va lăsa fără nimic.”

— Şi mie mi-a spus acelaşi lucru.

— Ai să vezi că judecătorul nu va avea niciun chef să vadă această afacere lungindu-se. De cum va veni vorba de Wilton...

Maigret îşi bău grogul, înghiţind des, plăti toată consumaţia şi se hotărî să ia un taxi ea să se întoarcă la Poliţia judiciară.

— Vrei să te las undeva?

— Nu. Am un autobuz direct.

Poate că Fumel, temându-se că femeia nu înţelesese prea bine, avea intenţia să urce la ea:

— Apropo! Chestia cu cuvertura mă intrigă. Continuă să te informezi.

Şi, cu mâinile în buzunare, Maigret se îndreptă către staţia de taxiuri din piaţa Constantin-Pecqueur, de unde se vedeau ferestrele inspectorului Lognon.

VIII

În Quai des Orfèvres, toată lumea era extenuată: atât inspectorii, cât şi cei arestaţi în timpul nopţii. Se trimisese acasă după martori şi erau găsiţi în toate părţile, unii nedezmeticiţi încă, prost dispuşi şi care-l hărţuiau pe Joseph...

— Când se vor hotărî odată să ne asculte?

Ce-ar fi putut să le răspundă bătrânul uşier? Nici el nu ştia mai mult ca ei. Ospătarul de la braseria Dauphine mai aduse un platou cu chifle şi cafele. De cum se instală la biroul său, prima grijă a lui Maigret fu să-l cheme pe Moers, care nici el nu era mai puţin ocupat acolo, la Poliţia judiciară.

Mâinile celor patru tipi fuseseră supuse testului parafinei: asta însemna că, dacă vreunul din ei trăsese cu vreo armă în cursul ultimelor trei patru zile, se va găsi în piele pulbere încrustată, chiar dacă fusese prevăzător şi-şi pusese mănuşi.

— Ai rezultatele?

— Chiar acum le-am primit de la laborator.

— Care din cei patru?

— Numărul trei.

Maigret consultă lista care avea câte un număr în dreptul numelui. Numărul 3 era Roger Stieb, refugiat ceh, care lucrase o perioadă în aceeaşi uzină cu Joseph Raison, pe cheiul Javel.

— Expertiza e sigură?

— Absolut.

— La ceilalţi trei, nimic?

— Nimic.

Stieb era un vlăjgan blond care, în timpul nopţii, se arătase cel mai docil dintre toţi şi care, chiar şi acum, în faţa lui Torrence, care-l hărţuia cu întrebări, îl privea pe inspector flegmatic, ca şi cum n-ar fi priceput o boabă franţuzeşte.

Totuşi el era ucigaşul bandei, cel care avea rolul de a acoperi retragerea atacatorilor. Celălalt, Loubières, un tip îndesat, musculos şi păros, originar din Fécamp, ţinea un garaj la Puteaux. Era însurat, tată a doi copii, şi o întreagă echipă de specialişti fusese trimisă să-i scotocească locuinţa.

La René Lussac, percheziţia n-a dus la niciun rezultat, la fel ca şi în vila frumoasei Rosalie.

Dintre toţi, era cea mai zgomotoasă, şi Maigret auzea ţipetele ei, cu toate că fusese închisă cu Lucas între patru ochi, două birouri mai încolo.

Confruntările începuseră. Cei doi chelneri, impresionaţi, nu îndrăzneau să fie prea categorici, dar credeau că recunosc în Fernand pe clientul care se găsea în braserie în momentul loviturii.

— Sunteţi siguri că i-aţi prins pe toţi? întrebaseră ei înaintea confruntării.

Li s-a răspuns că da, deşi nu era tocmai adevărat. Mai lipsea un complice, cel care conducea maşina şi despre care nu se ştia nimic altceva.

Acesta, ca mai întotdeauna, trebuie să fi fost un as al volanului dar aici rolul lui părea prea puţin important.

— Alo! Da, domnule procuror... Merge... Ştiu cine a tras: numitul Stieb. Da, neagă... Şi va nega până la capăt. Vor nega cu toţii...

În afară de biata doamnă Lussac, care avea grijă

de copilul ei, lăsat în tovărăşia asistentei sociale şi care nu-şi revenea de pe urma loviturii primite.

Maigret îşi ţinea cu greu ochii deschişi, iar grogul de la Régence nu rezolvase nimic. Ba chiar luă din dulap sticluţa cu rachiu de bună calitate, pe care-o păstra acolo pentru ocazii rare, şi, nu fără a şovăi, trase o duşcă.

— Alo! Încă nu, domnule judecător...

Era chemat la două telefoane odată, şi era zece şi douăzeci când primi în sfârşit telefonul mult aşteptat. Venea de la Puteaux.

— S-a găsit, şefule...

— Tot?

— Nu lipseşte niciun ban.

Li se permisese ziarelor să anunţe că banca ştia seriile bancnotelor furate. Nu era adevărat. Minciuna nu i-a împiedicat pe gangsteri să pună banii în circulaţie. Aşteptau ocazia să scape de bani în provincie sau în străinătate. Fernand era destul de şmecher ca să nu se grăbească şi să-şi împiedice oamenii să părăsească Parisul atât timp cât ancheta era în toi.

— Unde?

— În capitonajul unei maşini rablagite. Doamna Loubières, care e o femeie cu cap, nu ne slăbea din ochi.

— Părea să fie la curent?

— Aşa cred. Au fost scotocite toate maşinile, una câte una. Unele au fost chiar demontate pe ici pe colo. Ce mai încolo şi încoace, am pus mâna pe pachet.

— Nu uita s-o pui pe doamna Loubières să semneze.

— Am încercat, dar refuză.

— Atunci ia martori.

— Asta am şi făcut.

Pentru Maigret afacerea era încheiată, sau aproape. N-aveau nevoie de el ca să-i chestioneze pe martori şi ca să se ocupe de confruntări. Asta lua ore întregi.

După care, fiecare inspector avea să-i trimită raportul său. El personal urma să întocmească un raport general.

— Vă rog, daţi-mi-l pe procurorul Dupont d'Hastier.

Şi o clipă după aceea:

— S-au găsit banii.

— Şi valijoara?

Cerea prea mult. De ce nu cu amprente digitale distincte?

— Valijoara pluteşte undeva pe Sena sau a fost arsă.

— La cine au fost găsiţi banii?

— La garajist.

— El ce zice?

— Deocamdată nimic. Nu i s-a vorbit despre asta.

— Aveţi grijă ca avocatul lui să fie de faţă. Nu vreau contestaţii şi nici, mai târziu, incidente de audiere.

După ce culoarele se vor goli, cei patru inşi vor fi duşi la Prefectură, frumoasa Rosalie de asemenea – nu în aceeaşi încăpere şi acolo, goi puşcă, vor trece pe la antropometrie. Pentru cel puţin doi dintre ei, nu era o experienţă inedită. Probabil că vor dormi într-o celulă de la parter, deoarece judecătorul de instrucţie va voi să-i vadă dimineaţă, înainte de a-i trimite la Santé.

Afacerea nu va ajunge în faţa curţii cu juri decât peste câteva luni şi, până atunci, alte bande vor avea

timp să se formeze, după acelaşi tipic, din motive care nu-l priveau pe comisar.

Deschise o uşă, apoi pe a doua, şi-l găsi pe Lucas în faţa unei maşini de scris, bătând cu două degete, în prezenţa unei Rosalii care măsura camera de-a lungul şi de-a latul, cu mâinile în şolduri.

— Ah, iată-vă şi pe dumneavoastră! Sunteţi mulţumit, nu? Gândul că Fernand e liber nu vă lăsa să dormiţi şi aţi făcut ce-aţi putut ca să-l băgaţi iar la răcoare. Nu vă este ruşine să vă legaţi de o femeie, uitând că, altădată, vi s-a întâmplat să beţi un păhărel la barul ei şi că nu eraţi supărat când vă vindeam unele ponturi...

Era singura căreia nu-i era somn şi care-şi păstra energia intactă...

— Şi mă daţi pe mâna celui mai neînsemnat inspector al dumneavoastră, dinadins, ca să mă umiliţi... Pe un om ca ăsta pot să-l dărâm cu un bobârnac...

Maigret nu răspunse şi îi făcu cu ochiul lui Lucas.

— Mă duc să mă culc o oră, două. S-au găsit banii.

— Ce? zbieră ea.

— N-o lăsa singură. Cheamă pe oricine să-i ţină companie, vreunul mai acătării, dacă ea vrea asta, şi instalează-te în biroul meu.

— Bine, şefule!

Se duse acasă cu o maşină de-a poliţiei. Curtea era plină de ele, deoarece din ajun se trăia în stare de mobilizare generală.

— Sper c-ai să te culci? îi spuse soţia lui făcându-i patul. La ce oră trebuie să te scol?

— La douăsprezece şi jumătate.

— Aşa degrabă?

Îi fu lene să mai facă baie. Avea s-o facă după ce

va dormi. Tocmai aţipise, cu capul încălzit, când se auzi soneria telefonului.

Întinse mâna şi mormăi:

— Da, Maigret...

— Aici, Fumel, domnule comisar...

— Iartă-mă. Eram pe jumătate adormit. Unde eşti?

— În strada Marbeuf.

— Te ascult.

— Am noutăţi în privinţa cuverturii.

— I-ai dat de urmă?

— Nu. Şi mă îndoiesc să fie regăsită vreodată. Dar a existat. Pompistul din strada Marbeuf este categoric. A observat-o până acum vreo săptămână.

— De ce a remarcat-o?

— Deoarece e neobişnuit să vezi o cuvertură, mai ales una de blană, într-o maşină sport?

— Când a văzut-o pentru ultima oară?

— Nu poate preciza, dar susţine că nu-i prea mult timp de atunci. Şi iată că acum două sau trei zile, când Wilton fiul a venit să-şi facă plinul, nu mai era la locul ei.

— Pune asta în raportul tău.

— Ce-o să se mai întâmple, după dumneata?

Maigret care voia să termine cât mai repede, se mulţumi să spună vag:

— Nimic.

Puse receptorul în furcă. Avea nevoie de somn. De altfel era aproape sigur că nu se înşală.

Nu se va întâmplă nimic!

Îşi imagina ce faţă ar fi făcut judecătorul de instrucţie dacă s-ar fi dus să-i spună:

— Honoré Cuendet, în noaptea de vineri spre sâmbătă, pe la unu, a pătruns în casa lui Florence Wilton din strada Neuve-Saint-Pierre.

— De unde ştiţi?

— Pentru că supraveghea casa de cinci săptămâni, dintr-o cameră a hotelului Lambert.

— Şi dacă un om ia o cameră într-un hotel dubios, dumneavoastră conchideţi...

— Nu e vorba de un oarecine, ci de Honoré Cuendet, care de vreo treizeci de ani...

I-ar descrie stilul lui Cuendet.

— L-aţi prins vreodată asupra faptului?

Maigret se vedea obligat să mărturisească că nu.

— Avea cheile casei?

— Nu.

— Se înţelesese cu cineva de acolo?

— Nu prea cred.

— Şi doamna Wilton era acasă împreună cu servitorii?

— Cuendet nu intra niciodată în case neocupate.

— Şi vreţi să spuneţi că această femeie...

— Nu ea. Amantul ei...

— De unde ştiţi că are un amant?

— De la o prostituată, numită Olga, care locuieşte la hotel.

— I-a văzut împreună în acelaşi pat?

— A văzut maşina.

— Şi cine-i acest amant?

— Wilton junior.

Imaginile deveneau cam nelămurite, pentru că Maigret îl vedea pe judecător rânjind, lucru ce nu convenea caracterului său.

— Vreţi să insinuaţi că această femeie şi fiul ei vitreg...

— Tatăl şi nora au putut...

— Cum?

Urma să-i spună povestea Lidiei, care devenise

amanta tatălui după ce se căsătorise cu fiul.

Opreşte-te! Oare lucrurile astea sunt cu putinţă? Oare un magistrat serios, aparţinând burgheziei de elită din Paris, poate să admită măcar pentru o clipă...

— Sper c-aveţi şi alte dovezi?

— Da, domnule judecător...

Se vede că dormea şi visa, deoarece se şi închipuia scoţând din buzunar o punguţă în care se găseau două fire abia vizibile.

— Ce-i asta?

— Nişte fire de păr, domnule judecător.

Încă un indiciu că era vis, că nu putea fi decât vis; de data asta, magistratul zise:

— Păr de ce?

— De pisică sălbatică.

— De ce tocmai sălbatică?

— Pentru că pledul din maşină era de pisică sălbatică. Cuendet, pentru prima oară, după o carieră atât de lungă, o fi făcut zgomot, o fi răsturnat vreun obiect, dându-se de gol şi i-a fost fatal.

Amanţii nu puteau chema poliţia fără să...

Fără să ce? Ideile nu-i mai erau tot atât de clare. Fără ca Stuart Wilton să afle de ceea ce se întâmpla, evident. Şi Stuart Wilton însemna banii...

Nici Florence, nici amantul ei nu-l cunoşteau pe acest necunoscut care pătrunsese în camera lor. Oare cel mai nimerit lucru nu era acela de a-l desfigura?

Îi cursese mult sânge, obligându-i pe cei doi să cureţe orice urmă.

Apoi maşina...

Şi aici, murdărise cuvertura...

— Înţelegeţi, domnule judecător...

Se imagina pe sine, stingher, cu cei doi peri ai lui.

— Şi mai întâi de toate, cine vă spune că sunt peri

de pisică sălbatică?

— Un expert.

— Şi un alt expert va veni să-i râdă în nas în faţa instanţei afirmând că sunt peri de nu ştiu ce...

Judecătorul avea dreptate. Chiar aşa s-ar petrece lucrurile. Bineînţeles că s-ar face haz pe chestia asta.

Şi avocatul înălţându-şi mâinile:

— Vă rog, domnilor, să fim serioşi... Ce ni se aduce pentru acuzare... Două fire de păr.

Bineînţeles, lucrurile ar putea lua o altă întorsătură. Maigret s-ar duce de exemplu şi ar suna la Florence Wilton. I-ar pune întrebări, ar scormoni casa, i-ar interoga pe servitori.

De asemenea, ar avea, în liniştea biroului său, o lungă discuţie cu tânărul Wilton...

Numai că, toate astea nu ar fi reglementare.

— Ajunge, Maigret. Uitaţi fanteziile astea şi luaţi-vă perii...

Puţin îi păsa, de altfel. Nu îi făcuse el adineauri cu ochiul lui Fumel?

Inspectorul cel nenorocit în dragoste, va avea oare mai mult succes cu Eveline, decât cu celelalte femei?

În orice caz, bătrâna din strada Mouffetard nu se înşelase.

— „Îmi cunosc fiul... Sunt sigură că nu mă va lăsa, aşa, fără nimic...”

Câţi bani să fi fost în...?

Maigret dormea adânc...

Nu se va şti niciodată...

SFÂRŞIT